

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2023. GODINU

Gornji Milanovac, 22.05.2024. godine

Na osnovu člana 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS" br. 31/2011) i člana 3. i 9. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Sl. glasnik RS" br. 13/2012), Metalac a.d. iz Gornjeg Milanovca, MB 07177984, objavljuje

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2023. GODINU

S A D R Ž A J:

1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI METALCA A.D. ZA 2023. GODINU, koji obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (Izveštaj i mišljenje revizora)
3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA
4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA
5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

ОПШТИ ПОДАЦИ СУБЈЕКТА КОНСОЛИДАЦИЈЕ

Период извештавања: од **01.01.2023.** до **31.12.2023.**

Консолидовани годишњи финансијски извештај за привредна друштва ГФИ-ПД

Пословно име: **Металац акционарско друштво**

Матични број (МБ): **07177984**

Поштански број и место: **32300** **Горњи Милановац**

Улица и број: **Кнеза Александра 212**

Адреса е-поште: **metalac@metalac.com**

Интернет адреса: **www.metalac.com**

Консолидовани/Појединачни: **консолидовани**

Усвојен (да/не): **не**

Друштва субјекта консолидације:*

Седиште:

МБ:

Металац Посуђе д.о.о.; Металац Принт д.о.о.;	Горњи Милановац	20108517; 20108452
---	------------------------	---------------------------

Металац Инко д.о.о.; Металац Бојлер д.о.о.; Металац ФАД д.о.о.;	Горњи Милановац	20108509; 20100249; 07177046
--	------------------------	---

Металац Маркет д.о.о.; Металац Траде д.о.о.; Метпор д.о.о.;	Горњи Милановац; Београд	20108363; 17275747; 06970346
--	---	---

Металац Хоме Маркет а.д.; Металац Пролетер а.д.;	Нови Сад; Горњи Милановац	08033854; 07176929;
---	----------------------------------	----------------------------

Метрот д.о.о.; Металац Хоме Маркет д.о.о. Металац Подгорица д.о.о.; Металац Украјина д.о.о	Москва; Загреб; Подгорица; Кијев;	38958970; 02018446; 5-0322491/002; 37480597
---	--	--

Металац Дигитал д.о.о.; Металац ФТО д.о.о.	Горњи Милановац	21299952; 21333484
---	------------------------	---------------------------

Особа за контакт: **Биљана Цветић**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **032/770-338**

Факс: **032/725-211**

Адреса е-поште: **Biljana.cvetic@metalac.com**

Презиме и име: **Радмила Трифуновић**

(особа овлашћена за заступање)

1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI METALCA A.D. ZA 2023. GODINU, koji obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje.

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO, GORNJI MILANOVAC

Седиште ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ, Кнеза Александра 212

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		4.231.589	3.987.835	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	21	90.223	51.600	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		90.223	51.600	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	21	3.994.815	3.775.332	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		1.755.047	1.679.626	
023	2. Постројења и опрема	0011		1.560.172	1.238.575	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012		259.331	268.150	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		331.240	471.887	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014		4.080	5.058	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015		84.945	112.036	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	22	146.551	160.903	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019		5.388	6.078	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		133.714	145.646	
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027		7.449	9.179	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		28.189	14.725	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		6.883.888	6.582.216	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	23	3.782.197	3.651.569	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		686.859	819.985	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		1.143.538	1.062.083	
13	3. Роба	0034		1.794.533	1.684.494	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		141.685	58.070	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		15.582	26.937	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	24	1.182.080	1.096.117	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		527.074	587.787	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		653.716	505.132	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043		1.290	3.198	
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	25	78.546	97.980	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		49.443	56.503	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		19.304	30.592	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		9.799	10.885	
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	26	889.965	868.073	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		598.261	598.306	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		291.704	269.767	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	27	855.664	798.171	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	28	95.436	70.306	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		11.143.666	10.584.776	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	38	399.993	304.464	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	29	6.530.316	6.315.364	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		2.481.899	2.481.899	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	29	143.860	143.962	
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		1.434		
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		76.143	74.558	
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		3.951.445	3.494.427	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		3.274.422	2.906.328	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		677.023	588.099	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411	29	27.821	269.634	
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		1.163.078	1.306.853	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	30	457.380	424.552	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		369.806	342.176	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		21.241	16.601	
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		66.333	65.775	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	31	705.698	882.301	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		705.698	882.301	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427			0	
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	37	48.732	76.266	
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		3.401.540	2.886.293	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432		129.293	109.000	
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	32	703.881	677.499	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		117.002	89.318	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		586.879	588.181	
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	33	64.892	23.472	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	34	1.867.616	1.491.697	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		1.693.989	1.345.579	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		167.909	133.151	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448		5.718	12.967	
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449		569.407	532.877	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	35	452.052	413.101	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451	36	88.008	88.021	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		29.347	31.755	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	37	66.451	51.748	
	Б. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		11.143.666	10.584.776	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	38	399.993	304.464	

у _____ дана _____ 20__ године	Законски заступник _____
-----------------------------------	-----------------------------

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO, GORNJI MILANOVAC

Седиште ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ, Кнеза Александра 212

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		15.256.355	13.939.832
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	8.595.665	7.574.544
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		8.242.950	7.224.343
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004		352.715	350.201
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	5	6.284.863	5.839.130
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		3.306.357	2.842.544
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		2.978.506	2.996.586
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		32.805	52.451
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		81.295	249.110
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	242.729	222.528
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		18.998	2.069
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		14.427.803	13.226.772
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	5.1	7.088.673	6.283.282
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	8	2.746.728	2.734.582
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	9	3.056.832	2.867.390
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		2.335.267	2.135.005
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		390.806	379.306
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		330.759	353.079
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		459.906	439.177
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		12.818	17.117
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	11	663.525	576.457
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	10	178.802	105.442
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	12	220.519	203.325

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		828.552	713.060
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	13	192.791	291.668
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		123.114	89.297
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		43.471	180.899
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		26.206	21.472
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	14	158.005	211.580
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		63.167	37.215
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		70.734	142.795
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		24.104	31.570
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		34.786	80.088
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	15	65.253	28.661
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	16	56.162	64.645
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	17	97.319	114.956
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	18	178.724	139.343
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		15.611.718	14.375.117
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		14.820.694	13.642.340
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		791.024	732.777
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		108	1.284
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		790.916	731.493

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	20	126.586	114.288
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			922
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	20	14.108	
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	20	678.438	616.283
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		1.417	28.184
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		677.021	588.099
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	19	350	304
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у _____	Законски заступник
дана _____ 20____ године	_____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO, GORNJI MILANOVAC

Седиште ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ, Кнеза Александра 212

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001	20	678.438	616.283
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		8.444	
	б) губици	2006	28		3.554
	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012		3.402	15.516

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добиси	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добиси	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добиси	2017			
	б) губици	2018	28	690	6.637
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		4.352	
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			25.707
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023		4.352	
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			25.707
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		682.790	590.576
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027		682.790	590.576
	1. Приписан матичном правном лицу	2028		681.374	562.392
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029		1.416	28.184

у _____
дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO, GORNJI MILANOVAC

Седиште ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ, Кнеза Александра 212

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА
ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	18.043.775	16.097.021
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	14.070.743	11.824.547
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	3.359.499	3.570.096
3. Примљене камате из пословних активности	3004	116.663	86.601
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	496.870	615.777
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	16.793.383	15.389.088
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	11.562.675	10.117.596
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	1.493.566	1.816.349
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	3.014.253	2.891.118
4. Плаћене камате у земљи	3010	58.183	31.208
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	113.256	125.565
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	551.450	407.252
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	1.250.392	707.933
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	3.792	12.691
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	1.416	4.051
3. Остали финансијски пласмани	3020	194	7.020
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	2.182	1.438
5. Примљене дивиденде	3022		182
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	853.162	901.964
1. Куповина акција и удела	3024	271	
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	639.476	900.370

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	213.415	1.594
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	849.370	889.273
V. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	107.760	708.838
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031	107.760	708.408
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		430
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	445.773	361.060
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		14.804
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	272.876	55.038
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	172.897	291.218
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		347.778
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	338.013	
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	18.155.327	16.818.550
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	18.092.318	16.652.112
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	63.009	166.438
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051		
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	798.171	636.799
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	5.516	5.066
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	855.664	798.171

у _____

дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO, GORNJI MILANOVAC

Седиште ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ, Кнеза Александра 212

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		Остали основни капитал (рп 309)		Уписани а неуплаћени капитал (група 31)		Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)
			АОП		АОП		АОП		
	1		2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4001	2.448.000	4010	33.899	4019		4028	144.622
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4003	2.448.000	4012	33.899	4021		4030	144.622
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	-660
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	2.448.000	4014	33.899	4023		4032	143.962
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4007	2.448.000	4016	33.899	4025		4034	143.962
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	-102
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	2.448.000	4018	33.899	4027		4036	143.860

Позиција	ОПИС	АОП	Рев. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
			6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4037	-49.089	4046	3.185.155	4055		4064	242.699
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4039	-49.089	4048	3.185.155	4057		4066	242.699
4.	Нето промене у ____ години	4040	-25.469	4049	309.272	4058		4067	26.935
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	-74.558	4050	3.494.427	4059		4068	269.634
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4043	-74.558	4052	3.494.427	4061		4070	269.634
8.	Нето промене у ____ години	4044	-151	4053	457.018	4062		4071	-241.813
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	-74.709	4054	3.951.445	4063		4072	27.821

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	6.005.286	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	6.005.286	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	6.315.364	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	6.315.364	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	6.530.316	4090	

у _____	Законски заступник
дана _____ 20 _____ године	_____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

**МЕТАЛАЦ А.Д.,
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ**

**Напомене уз
Консолидоване финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Консолидовани финансијски извештаји друштва Металац а.д. Горњи Милановац и његових зависних правних лица, у даљем тексту „Група“, за годину која се завршила на дан 31. децембра 2023. године усвојени одлуком руководства дана 04. априла 2024. године.

Металац а.д., Горњи Милановац је до 2003. године било друштво у мешовитој својини (са друштвеним и акцијским капиталом) од када је 100% акционарско друштво. Друштво је првобитно основано 1959. године као предузеће у друштвеној својини. На дан 8. децембра 1990. године донета је одлука Радничког савета друштвеног предузећа Металац да се повећа капитал издавањем и продајом деоница запосленима и да се изврши трансформација предузећа у деоничарско друштво у мешовитој својини. На дан 27. јула 1998. године извршена је трансформација, у складу са новим Законом о својинској трансформацији. Током 2003. године дошло је до даље власничке трансформације у којој је друштвени капитал Металац а.д. у потпуности приватизован, док је у пословној 2004. години, Друштво извршило другу емисију обичних акција.

Група се првенствено бави производњом и продајом широког асортимана емајлираног, тefлонизираниог, алуминијумског и инокс посуђа, производњом и продајом термоакумулационих бојлера од 50, 80 и 120 литара са емајлираним и инокс казаном и малолитражних бојлера од 5 и 10 литара, производњом и продајом свих врста транспортних и офсет кутија, производњом и продајом инокс судопера и производа од ливених полимера, од септембра 2015 године и производњом делова за аутомбиле и камионе спона, зглобова и вођица мостова и трговином робе из производног програма као и осталих сегмената.

Металац а.д. је током децембра 2005. године извршило реорганизацију и основало шест друштава која су 100% у његовом власништву и од 2006. године наставља да послује као децентрализована компанија, која у свом делокругу рада задржава холдинг активности- управљање и финансирање, а поред тога привремено задржава обављање услуга транспорта, ресторана, заштите, безбедности и одржавања фабричког круга. Остале, односно основне делатности из дотадашњег делокруга пословања, пренете су на новоорганизована друштва.

На дан 31. децембра 2023. године Група је имала 2,040 запослених радника (2022: 2,121 запослена радника). Смањење броја запослених је резултат рационализације у производном процесу и аутоматизације одређених пословних процеса у производним друштвима групе.

Седиште Групе је у Горњем Милановцу, улица Кнеза Александра број 212.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе консолидације

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва Металац а.д., Горњи Милановац и следећих домаћих и страних правних лица:

	Процент учешћа у капиталу
1. Металац Посуђе д.о.о, Горњи Милановац	100%
2. Металац Маркет д.о.о, Горњи Милановац	100%
3. Металац Trade д.о.о, Горњи Милановац	100%
4. Металац Print д.о.о, Горњи Милановац	100%
5. Металац Инко д.о.о, Горњи Милановац	100%
6. Металац Бојлер д.о.о, Горњи Милановац	100%
7. Металац Фад д.о.о, Горњи Милановац	100%
8. Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	98.80%
9. Металац Home Market а.д., Нови Сад	92.04%
10. Метпор д.о.о, Београд	100%
11. Металац Digital д.о.о Горњи Милановац	100%
12. Металац FTO д.о.о Горњи Милановац	100%
13. Металац Home Market д.о.о, Република Хрватска	100%
14. Металац Маркет д.о.о, Подгорица, Црна Гора	100%
15. Метрот о.о.о. Москва, Русија	100%
16. Металац-Украјина, Кијево Украјина	100%

Зависна друштва консолидују се почев од датума стицања, односно датума када је Група стекла контролу над зависним друштвом и настављају да се консолидују до датума када таква контрола престаје. Сматра се да је дошло до стицања контроле уколико је Група изложена или има право на варијабилне приносе од своје укључености у ентитет у који је инвестирала и има способност да утиче на те приносе кроз утицај који има над ентитетом у који је инвестирала.

Одређеније, Група контролише ентитет у који је инвестирала ако и само ако Група има:

- Утицај на ентитет у који је инвестирала постојећа права која јој дају текућу способност да управља релевантним активностима ентитета у који је инвестирала
- Изложеност или права на варијабилне приносе од укључености у ентитет у који је инвестирала, и
- Способност коришћења утицаја над ентитетом у који је инвестирала ради утицаја на његове приносе.

Претпоставка је да већина гласачких права резултира у контроли. Да би се ова претпоставка оправдала уколико Група има мање од већинског права гласа или сличних права над ентитетом у који је инвестирала, Група разматра све релевантне чињенице и околности у оцени тога да ли постоји утицај над ентитетом у који је инвестирала, укључујући:

- Уговорне аранжмане са осталим држаоцима права гласа над ентитетом у који је инвестирала
- Права која проистичу из уговорних аранжмана
- Постојећа и потенцијална права гласа.

Група врши поновну оцену да ли постоји контрола над ентитетом у који је инвестирала уколико чињенице или околности дају индикацију да су настале промене у једном или више од једног чиниоца контроле.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе консолидације (наставак)

Финансијски извештаји зависних друштава припремају се за исти извештајни период као и за матично друштво применом конзистентних рачуноводствених политика. Сва међукомпанијска салда, трансакције, нереализовани добици и губици који произилазе из међукомпанијских трансакција и дивиденде елиминишу се у потпуности. Промена учешћа у власништву зависног друштва при којој не долази до губитка контроле обухвата се као трансакција у оквиру капитала.

Уколико Група изгуби контролу над зависним друштвом врши се следеће:

- Искњижење средстава (укључујући „goodwill“) и обавеза зависног друштва;
- Искњижење садашње вредности учешћа мањинских власника уколико постоји;
- Искњижење акумулираних курсних разлика које су признате раније у оквиру капитала;
- Књижење поштене вредности примитка од продаје;
- Књижење поштене вредности преосталог учешћа у власништву зависног друштва уколико постоји;
- Књижење резултирајућег добитка или губитка кроз биланс успеха;
- Рекласификација удела матичног друштва у компонентама које су претходно признате директно у оквиру капитала на биланс успеха или нераспоређену добит на одговарајући начин.

Финансијски извештаји зависних правних лица у иностранству, исказани у њиховим функционалним валутама, прерачунати су у извештајну валуту матичног Друштва РСД тако што су средства и обавезе прерачунати у динаре по званичном курсу на дан биланса стања. Биланс успеха и новчани токови су прерачунати у динаре по средњем курсу. Ефекти произашли при прерачуноу финансијских извештаја у страним средствима плаћања у извештајну валуту су приказани у оквиру капитала.

2.2. Консолидовани финансијски извештаји

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у напмени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања.

Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима Републике Србије “РСД” и све исказане нумеричке вредности представљене су у хиљадама динара РСД’000 осим уколико је другачије наведено.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Група води евиденције и саставља консолидоване финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије и осталом примењивом законском регулативом у Републици Србији.

У складу са Законом о рачуноводству, велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са Законом о тржишту капитала Републике Србије, независно од величине, за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују Међународне стандарде финансијског извештавања, чији је превод на српски језик објавило министарство надлежно за послове финансија.

Међународни стандарди финансијског извештавања објављени на српском језику од стране Министарства финансија укључују Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународне рачуноводствене стандарде (МРС) и Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) издате од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде као и тумачења стандарда издате од стране Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда али не укључују основе за закључивање, илустративне примере, упутства за примену, коментаре, издвојена мишљења као ни друге помоћне материјале изузев у случајевима када су они експлицитно укључени као саставни део стандарда или тумачења.

МРС, МСФИ и тумачења објављени од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења рачуноводствених стандарда су званично преведени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (број решења 401-00-4980/2019-16) и објављени у Службеном гласнику Републике Србије број 92 дана 21. новембра 2019. године и примењују се приликом припреме финансијских извештаја за годишње период који се завршавају на или после 31. децембра 2020. године.

Нови или допуњени МСФИ и тумачења који су усвојени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања објављеном у Службеном гласнику Републике Србије број 123/2020 дана 13. октобра 2020. године примењују се приликом припреме финансијских извештаја за годишње период који се завршавају на или после 31. децембра 2021. године и нису примењени приликом припреме приложених финансијских извештаја.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су састављени у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник Републике Србије број 89/2020) и Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник Републике Србије број 89/2020). Наведени правилници који регулишу презентацију финансијских извештаја имају првенство примене у односу на захтеве које у том погледу дефинишу МСФИ који су објављени од стране Министарства финансија.

Због горе наведених одступања, ови финансијски извештаји нису у складу са МСФИ.

2.4. Рачуноводствени основ

Ови финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка. Финансијски извештаји су презентовани у динарима Републике Србије (РСД) и све исказане нумеричке вредности представљене су у хиљадама динара (РСД '000), осим уколико није другачије наведено. Група је у састављању приложених финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Рачуноводствени основ (наставак)

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

Упоредне податке представљају финансијски извештаји за годину и дан завршену 31. децембра 2022. године.

2.5. Концепт наставка пословања

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство Металац Групе анализирали су планове будућих новчаних токова.

Услед специјалне војне операције руских војних снага у Украјини започете у фебруару 2022. године, као и санкција које су САД и земље Европске Уније увеле Руској Федерацији те контра санкција које је увела Руска Федерација, дошло је до поремећаја у светским ланцима трговине и логистике. Ови поремећаји довели су до раста тржишних цена енергената и сировина које Група користи у процесу производње као и до волатилности девизних курсева.

Додатно, мере финансијског подстицаја које су земље уводиле између 2020. и 2021. године ради опоравка економије од кризе изазване пандемијом корона вируса, проузроковале су јачање инфлаторних притисака на глобалном нивоу као и поштравање монетарне и фискалне политике водећих централних банака и раст каматних стопа у 2023. години.

Као резултат, актуелна економска ситуација је неизвесна када је реч о потражњи за производним асортиманом Групе и анализа руководства узима у обзир оправдано могуће промене у ланцу снабдевања, тражњи и резултату.

Група се финансира из краткорочних средстава из пословања и банкарских кредита. Тренутна макроекономска дешавања нису имала значајан негативан утицај на финансијске резултате Групе. На основу спроведених процена, руководство оправдано очекује да Група има одговарајућа средства за наставак пословања у догледној будућности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи

Приходи по основу уговора са купцима се признају када се контрола над обећаним производима односно робом пренесе на купца и то у износу који одражава накнаду на коју Друштво очекује да има право у замену за односне производе/робу или услугу.

Уговори са купцима опредељују кључне комерцијалне услове на основу кога купци испостављају своје поруџбенице. Уговор са становишта признавања прихода се посматра као комбинација основног уговора са купцима и испостављених поруџбеница.

Конкретно, процес признавања прихода подразумева следећих 5 корака:

- Корак 1: Идентификовати уговор(е) са купцем;
- Корак 2: Утврдити обавезе извршења из уговора;
- Корак 3: Утврдити цену трансакције;
- Корак 4: Распоредити цену трансакције на обавезе извршења из уговора; и
- Корак 5: Признати приходе када ентитет испуни (или док испуњава) обавезу извршења.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи (наставак)

Група признаје приходе када је обавеза извршења испуњена (или током испуњења те обавезе), тј. када је 'контрола' над добрима или услугама у основи конкретне обавезе извршена пренета на купца

Политика признавања прихода

Купци стичу контролу над готовим производима и робом у моменту када се они испоруче на локацију купца (њихову фабрику или магацин) или у кругу производне фабрике Групе (у случају када купац организује превоз) и изврши прихват робе од стране купца (квалитативни и квантитативни пријем). Приход се генерише у том моменту са роком плаћања који се у већини случајева креће у распону од 30 до 90 дана.

Купци такође имају могућност авансног плаћања. На фактури су исказани рабати у складу са комерцијалном политиком Групе. Уговором са купцима могу бити уговорени накнадни рабати у виду периодичних продајних бонуса условљени оствареним продајним циљевима, затим учешћа у продајним акцијама, као и разна новчана давања директним и индиректним купцима.

Група нема новчана давања купцима везаних за реализацију.

У случају када купац има уговором дефинисано право на попуст услед утврђеног лошијег квалитета достављених производа, приход је коригован за износ који представља очекивану вредност могућих исхода (ових попушта). С тим у вези, уместо прихода Група признаје обавезу за рефундацију; уз истовремено признавање имовине (и одговарајућу корекцију трошкова продаје/промене вредности залиха недовршене производње и готових производа) на основу овог права. На основу вишегодишњег искуства, и уз уважавање чињенице да је реч о брзом обрту производа која има релативно дужи рок трајања, Група је проценила да би ефекат обухватања ових попушта био нематеријалан за потребе састављања ових финансијских извештаја.

Уговорна имовина

Уговорна имовина је право на накнаду у замену за робу или услуге које је Група пренела купцу. Ако Друштво извршава своје уговорне обавезе преносом обећане робе или услуга пре него што купац плати накнаду или пре обавезе плаћања накнаде, уговорна имовина се признаје за зарађени део накнаде у вези са продајом који је услован.

Потраживање од купца

Потраживање од купца представља право Групе на износ накнаде који није услован (тј. само је неопходан проток времена пре него што накнада доспе на плаћање). У вези са рачуноводственим обухватањем потраживања од купаца погледати Напомену 22. Потраживања од купаца.

Уговорна обавеза

Уговорна обавеза је обавеза преноса робе или услуга купцу за које је Друштво примило накнаду (или износ накнаде који је доспео) од купца. Уговорна обавеза се признаје као приход када Друштво извршава своје уговорне обавезе.

Трошкови добијања уговора

Друштво се определило да примени практично изузеће за трошкове добијања уговора (нпр. продајне провизије) које дозвољава Друштву да одмах призна ове издатке у биланс успеха зато што би период амортизације имовине која би била призната био једна година или краће.

Значајна компонента финансирања

Генерално, Друштво има краткорочна потраживања од купаца или прима краткорочне авансе по основу продаје. Друштво се определило да примени практично изузеће и да не коригује обећану накнаду за ефекте значајне компоненте финансирања ако очекује, приликом признавања уговора, да ће период између преноса робе или услуга и момента када купац плаћа за ту робу или услугу трајати једну годину или краће.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи (наставак)

Приходи од активирања учинака

У оквиру прихода од активирања учинака и робе, исказују се приходи по основу употребе робе, производа и услуга за сопствене потребе.

Финансијски приходи

Финансијски приходи се састоје од камата на кредите, каматних потраживања од пласираних средстава и позитивних курсних разлика. Приход од камата признат је у билансу успеха по принципу временског разграничења, коршћењем методе ефективног прихода од средства. Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе.

Остали приходи

У оквиру осталих прихода исказани су добици по основу продаје некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, добици по основу продаје дугорочних хартија од вредности и учешћа у капиталу, добици од продаје материјала, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања, приходи од усклађивања вредности имовине, позитивни ефекти промене поштене (фер) вредности, некретнина, постројења, опреме и залиха до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања и укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са рачуноводственом политиком Друштва.

Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе. Расходи камата обухватају камату обрачунату на примљене кредите, која се евидентира у билансу успеха периода на који се односи, а у складу са начелом узрочности. Компонента каматног расхода у ратама финансијског лизинга призната је у билансу успеха по методи ефективне каматне стопе.

Остали расходи

У оквиру осталих расхода исказани су губици по основу продаје и расходовања некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје хартија од вредности и учешћа у капиталу правних лица, губици од продаје материјала, мањкови, расходи по основу директних отписа потраживања, расходи по основу обезвређења имовине, негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, залиха, хартија од вредности и потраживања у складу са рачуноводственом политиком Друштва

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Трошкови одржавања и поправки

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

3.3. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у рачуну добитка и губитка у периоду на који се односе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Функционална и извештајна валута Групе је Динар (РСД). Трансакције изражене у страниој валути иницијално се евидентирају у функционалној валути по званичном курсу важећем на дан сваке трансакције. Монетарна средстава и обавезе изражене у страниој валути се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања. Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у страниој валути прерачунате су по исторјиском курсу важећем на дан иницијалне трансакције. Немонетарне ставке вредноване по поштеној вредности изражене у страниој валути биће прерачунате применом курса важећег на дан процене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

За потребе састављања консолидованих финансијских извештаја средстава и обавезе друштва у иностранству прерачунати су у динаре по курсу на дан биланса стања. Биланс успеха и новчаних токова су прерачунати у динаре по средњем курсу датог периода, уколико кретања девизних курсева нису била значајна. Настале курсне разлике се признају као посебна компонента капитала.

3.5. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, друштва су у обавези да плаћају порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштва су, такође обавезна да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштва су, у складу са одредбама Закона о раду, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину, у висини три просечне зараде у Републици Србији, утврђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Бенефиције за запослене (наставак)

Запосленима за чијим је радом престала потреба, а којима није обезбеђено ни једно од права утврђених законом, послодавац ће исплатити отпремнину у висини збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршену годину рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу. Зарадом у смислу претходног става сматра се просечна зарада запосленог исплаћена за последња 3 месеца која претходе у месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Такође, на основу Колективног уговора, друштва су у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у друштву и то у висини од једне просечне зараде остварене у Друштву у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда за 20 година непрекидног рада, а једне ипо тако обрачунате зараде за 30 година рада у Друштву.

3.6. Порези и доприноси

3.6.1. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложена пореска средства се признају за све опорезиве привремене разлике, изузев:

- уколико одложене пореске обавезе проистичу из иницијалног признавања „goodwill-a“ или средстава и обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и, у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак; и
- на опорезиве привремене разлике у вези са учешћем у зависним друштвима, придруженим друштвима и заједничким улагањима где се тренутак укидања привремене разлике може контролисати и извесно је да привремена разлика неће бити укинута у догледном временском року.

Одложена пореска средства се признају за све опорезиве привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити, изузев

- уколико су одложена пореска средства која се односе на привремене разлике настала из иницијалног признавања средстава или обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и, у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак; и
- на опорезиве привремене разлике у вези са учешћем у зависним друштвима, придруженим друштвима и заједничким улагањима одложена пореска средства могу се признати само до мере до које је извесно да ће привремене разлике бити укинута у догледној будућности и да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се све привремене разлике могу искористити.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на дан сваког биланса стања и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства и обавезе израчунавају се применом пореске стопе за коју се очекује да ће бити ефективна у години остварења пореских олакшица, односно измирења одложених пореских обавеза а на бази званичних пореских стопа и прописа на дан или након биланса стања.)

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала. Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе могу се приказати у пребијеном износу уколико постоји законом дефинисано право да се у пребијеном износу приказују текућа пореска средства и текуће пореске обавезе и уколико се одложени порези односе на истог пореског обвезника и на исту пореску јурисдикцију.

3.6.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.7. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан када се измири обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

3.8. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

Некретнине и опрема искњижавају се из евиденције по отуђењу или када се не очекују будуће економске користи од употребе или отуђења тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа основног средства (као разлика између нето продајне вредности и нето књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Групе су некретнине које Група, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности. Инвестиционе некретнине почетно се евидентирају по набавној вредности коју чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за трговинске попусте и рабате. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења..

3.10. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

	<u>Корисни век у годинама</u>	<u>Стопа амортизације</u>
Грађевински објекти		
- Стамбене зграде, управне зграде	50	2.0%
- Фабричке хале	40	2.5%
- Остали грађевински објекти	10	10.0%
Опрема		
- Производна и преносна опрема и постројења	10 - 13	7.7% - 10.0%
- Транспортна средства	8	12.5%
- Канцеларијски намештај и пословни инвентар у трговини	7 - 9	11.1% - 14.3%
- Погонски и пословни инвентар, алати, уређаји, телекомуникациона опрема	5	20.0%
- Канцеларијска и рачунарска опрема	4	25.0%
- Остала непоменута средства	6	16.7%

3.11. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на купљени софтвер и почетно се признају по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријално улагање се вреднује по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због умањења вредности. Амортизација нематеријалног улагања са ограниченим веком употребе признаје се у билансу успеха у оквиру трошкова амортизације. Стопа амортизације за нематеријалну имовину је 20%. За амортизацију Група примењује пропорционални метод амортизације.

3.12. Обезвређење имовине

На сваки датум биланса стања, Група преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине и нематеријалних улагања да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Обезвређење имовине (наставак)

Ако је процењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход у билансу успеха за период.

На дан 31. децембра 2023. године, на основу процене руководства Групе не постоје индикације да је вредност нематеријалних улагања, некретнина и опреме обезвређена.

3.13. Лизинг

МСФИ 16 дефинише нове или измењене захтеве у вези са рачуноводством лизинга, уводећи значајне промене у рачуноводство корисника лизинга (закупца) тако што уклања разлику између финансијског и оперативног лизинга и захтева признавање средства које представља право коришћења предмета лизинга и обавезу по основу лизинга на датум почетка закупа за све уговоре о лизингу, осим краткорочних закупа и оних закупа где је вредност лизинга мала.

Приликом примене МСФИ 16 на закупе, Група признаје средства која представљају право коришћења и обавезе по основу лизинга у билансу стања, која се почетно одмеравају по садашњој вредности будућих плаћања лизинга и признаје трошкове амортизације средстава која су право коришћења и расходе камате на обавезу по основу лизинга у билансу успеха.

Лизинг претходно класификован као финансијски лизинг – Код уговора о лизингу који су у складу са МРС 17 класификовани као финансијски лизинг, књиговодствене вредности предмета лизинга с једне стране и обавезе по основу финансијског лизинга са друге стране, утврђене применом МРС 17 непосредно пре датума почетне примене новог стандарда рекласификују се на вредност средстава која представљају право коришћења односно вредност обавеза по основу лизинга без икаквих корекција.

Одмеравање вредности

Обавеза по основу лизинга се почетно одмерава по нето садашњој вредности свих будућих плаћања лизинга дисконтованих по каматној стопи обухваћеној лизингом (имплицитној каматној стопи). Уколико се она не може лако одредити, Група користи своју инкременталну стопу задуживања.

Будућа лизинг плаћања, која се након дисконтовања укључују у вредност обавезе по основу лизинга обухватају:

- фиксна плаћања (укључујући варијабилна плаћања која су по својој суштини фиксна) умањена за евентуалне примљене подстицаје у вези са закупом
- варијабилна лизинг плаћања, односно плаћања која зависе од тржишних индекса или стопа, која се почетно одмеравају на датум почетка лизинга, применом тржишног индекса или стопе
- цену коштања опције откупа уколико је разумно сигурно да ће се опција искористити
- казне за раскид уговора, уколико је разумно вероватно да ће се искористити опција раскида.

Након почетног признавања, обавеза по основу лизинга се повећава за приписану камату (применом ефективне каматне стопе) и умањује за извршена плаћања лизинг обавезе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Лизинг (наставак)

Средства са правом коришћења се почетно вреднују по набавној вредности, која се иницијално састоји од вредности иницијално признате обавезе по основу лизинга, износа унапред плаћених лизинг обавеза и датих депозита пре датума почетка лизинга, умањена за евентуалне лизинг подстицаје примљене од даваоца лизинга и умањена за све почетне директне трошкове. Средство са правом коришћења се накнадно одмерава по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и губитке по основу обезвређења.

Средства са правом коришћења се амортизују током периода трајања лизинга или корисног економског века предмета лизинга, у зависности од тога који је краћи.

Варијабилна плаћања која не зависе од индекса или стопе не укључују се у одмеравање обавезе по основу лизинга односно средства са правом коришћења. Таква плаћања се признају као расход у периоду у којем су настала.

Рачуноводствене политике у примени до 1.1.2021. године – MPC 17 Лизинг

По основу уговора о лизингу Група се појављује као корисник лизинга. Група класификује лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Средства које се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства Групе по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа, по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. На дан биланса стања обавеза за лизинг је исказана по садашњој вредности минималних лизинг плаћања.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

На почетку уговора, Група процењује да ли уговор садржи лизинг компоненту или представља лизинг. Тачније, анализира се да ли уговор преноси право на контролу коришћења одвојивих средстава током дефинисаног временског периода, у замену за накнаду.

Група као купац

Група примењује јединствени приступ признавања и мерења за све закупе, осим за краткорочни закуп и закуп средстава мале вредности. Група признаје лизинг обавезе за плаћање закупа и право на коришћење које представља право на коришћење основних средстава.

Право на коришћење средстава

Група признаје право на коришћење имовине на дан почетка закупа (тј. на датум када је имовина доступна за употребу). Право на коришћење имовине вреднује се у висини набавне вредности, умањене за акумулирану амортизацију и губитке од обезвређења, и прилагођава се било којем накнадном мерењу обавеза по основу лизинга. Набавна вредност права на коришћење средстава укључује износ признатих лизинг обавеза, иницијалних директних трошкова и лизинг плаћања извршених на дан или пре датума почетка, умањене за примљене подстицаје за закуп.

Право на коришћење средстава амортизује се пропорционално, на период краћи од рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Лизинг (наставак)

Обавезе по основу лизинга

На дан почетка закупа, Група признаје обавезе по основу лизинга, мерене по садашњој вредности лизинг плаћања која треба да се изврше током трајања закупа. Лизинг плаћања укључују фиксне исплате, умањене за сва потраживања по основу подстицаја за закуп, варијабилне исплате закупа које зависе од индекса или стопе, и за износе за које се очекује да ће бити сигурно плаћени за резидуалну вредност. Лизинг плаћања такође укључују цену извршења куповне опције за коју је разумно очекивано да ће се извршити од стране Групе и плаћање пенала за раскид уговора, ако је опција раскида коју Група може да искористи у току трајања уговора.

Варијабилна лизинг плаћања која не зависе од индекса или стопе признају се као расходи (осим ако су настали за производњу залиха) у периоду у ком су настали догађаји или услови који доводе до плаћања.

При израчунавању садашње вредности лизинг плаћања, Група користи своју инкременталну стопу задуживања на дан почетка закупа, јер имплицитна каматна стопа за лизинг није лако утврдива. Након датума почетка, износ лизинг обавеза се повећава за обрачунату камату за протекли период и умањује се за извршена лизинг плаћања. Поред тога, књиговодствена вредност лизинг обавеза се поново мери ако постоји модификација уговора, промена трајања закупа, промена плаћања закупа (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања закупа) или промена у процени опције за куповину основног средства које је предмет закупа.

Краткорочни закупи и закупи средстава мале вредности

Група примењује изузеће од признавања краткорочног закупа за своје краткорочне закупе машина и опреме (тј. оне закупе који имају рок трајања краћи од 12 месеци од датума почетка и не садрже опцију куповине). Такође се примењује изузеће од признавања за закуп средстава мале вредности на закуп канцеларијске опреме. Лизинг плаћања код краткорочних закупа и закупа средстава мале вредности признају се као расход, пропорционално у току периода трајања закупа.

Група као давалац закупа

Лизинг је класификован као оперативни у случају када је уговором регулисано да се сви ризици и користи везани за власништво над средством не преносе на корисника лизинга.

Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга, а која се односе на промет услуга и добара која немају једнократни ефекат, разграничавају се линеарно и евидентирају као трошак у билансу успеха током периода трајања закупа.

3.14. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Залихе материјала се евидентирају по планским ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење планских на стварну цену алокацијом просечних одступања између трошкова реализованих производа и залиха на стању.

Вредност производње у току и готових производа укључују све директне трошкове производње (директног материјала и рада), као и одговарајући део трошкова погонске режије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Залихе (наставак)

Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама, а залихе робе у малопродаји по малопродајним ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност алокацијом разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на стању на крају године.

Теређењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Нето продајна вредност је процењена продајна цена у редовном току пословања, умањена за процењене трошкове завршетак и процењене трошкове неопходне за извршење продаје. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

3.15. Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Групе, од момента када се Група уговорним одредбама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешћа у капиталу пословних банака, осигуравајућих организација, друштва као и остале дугорочне пласмане. Учешћа у капиталу банака која се котирају на берзи се почетно одмеравају по набавној вредности. Накнадно одмеравање се врши, на сваки датум билансирања стања, ради усклађивања њихове вредности са тржишном вредношћу. Други дугорочни финансијски пласмани су исказани по методу набавне вредности која се умањује за обезвређања на основу процене руководства ради свођења на њихову надокнадиву вредност.

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Групе исказују се готовина у благајни и стања на текућим динарским и девизним рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

Финансијске обавезе

Класификација као финансијска обавеза или капитал

Дужнички или власнички инструменти су класификовани или као финансијске обавезе или као инструмент капитала у складу са суштином уговорног ангажмана.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе класификују се као "финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха" или "остале финансијске обавезе".

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха

Финансијске обавезе су класификоване као финансијске обавезе “по фер вредности кроз биланс успеха” уколико је финансијска обавеза расположива за продају или је исказана као финансијска обавеза “по фер вредности кроз биланс успеха”.

Финансијска обавеза је класификована као расположива за продају ако:

- је стечена са циљем продаје у блиској будућности; или
- је део идентификованог портфолија финансијских инструмената којима Група управља, и који се понаша по шаблону краткорочне зараде; или
- је деривативни инструмент који није окарактерисан и не користи се као инструмент заштите.

Финансијска обавеза може бити призната као финансијска обавеза исказана по фер вредности кроз биланс успеха иако није "намењена за трговање" уколико:

- таква класификација елиминира или значајно редукује неконзистентност мерења и признавања која би иначе настала; или
- је финансијска обавеза део групе финансијских средстава или обавеза, чији је учинак мерен на бази фер вредности, у складу с документованим управљањем ризика Групе или њеном инвестиционом стратегијом, и информацијама око интерног груписања средстава на тој основи; или
- је део уговора који садржи један или више уграђених дериватива, а према МРС 39: “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” који каже да сви елементи оваквог комбинованог уговора могу бити квалификовани исказани по фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха исказују се по фер вредности где се резултирајућа добит или губитак признају у билансу успеха. Нето добит или губитак признат у билансу успеха укључује камате плаћене по овом основу.

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући и обавезе према добављачима, се процењују по њиховој номиналној вредности.

Престанак признавања финансијске обавезе

Група престаје да признаје финансијску обавезу када, и само када, су обавезе Групе престале, отказане или истичу.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Групе коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења и опреме. Једном годишње Група процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.2. Исправка вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана

Група обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и краткорочних финансијских пласмана на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Група се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате.

4.3. Исправка вредности залиха

Група редовно прати стање залиха. Врши се анализа са аспекта употребљивости, рока трајања и вредности залихе. Залихе које су неупотребљиве и којима је прошао рок трајања у целости се отписују на терет перида. За оне залихе код којих је дошло до успореног кретања, а функционално и економски нису неупотребљиве врши се процена вредности. За ту врсту залиха на бази критеријума да није било улаза и излаза дужем у периоду од годину дана врши се исправка вредности. Залиха учинак полу производ и готових производа која се води по цени коштања на крају године се упоређује са нето продајном ценом и по потреби, ако је продајна цена нижа иста се своди на њу.

4.4. Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Група процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Група поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

4.5. Бенефиције запослених

Садашња вредност обавеза за отпремнине за одлазак у пензију, јубиларне награде и неискоришћене годишње одморе утврђује се актуарском проценом. Актуарска процена подразумева коришћење претпоставки везаних за дисконтну стопу, предвиђени раст зарада, стопу смртности и флукуацију запослених. При одређивању одговарајуће дисконтне стопе руководство Групе полази од каматне стопе која би била еквивалента стопи на обвезнице Групе. Стопа смртности је базирана на јавно доступним таблицама морталитета. Будући раст зарада базиран је на очекиваним стопама инфлације.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.6. Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Руководство Групе примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Групе је да обелодани информације о правичној (фер) вредности финансијске активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Групе врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Групе, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Фер вредност дериватних финансијских инструмената за које постоји активно тржиште, је тачно одређена и не подразумева процену ризика од стране Руководства Групе.

4.7. Умањење вредности нефинансијске имовине

Умањење вредности постоји када књиговодствена вредност средства или јединице која генерише готовину премашује њен надокнадиви износ, који је већи од његове фер вредности умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. Обрачун фер вредности умањене за трошкове отуђења заснива се на доступним подацима из обавезујућих продајних трансакција, спроведених ван дохвата руке, за слична средства или видљиве тржишне цене умањене за инкременталне трошкове отуђења средства. Прерачун вредности у употреби је заснован на моделу садашње вредности будућег слободног новчаног тока. Токови готовине потичу из буџета за наредних период. Надокнадиви износ је променљив у зависности од примењене дисконтне стопе, као и од очекиваних будућих прилива слободног новчаног тока и стопе раста која се користи у сврхе екстраполације..

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ, ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
<i>Приход од продаје робе</i>		
Приходи од продаје домаће тржиште	8,242,950	7,224,343
Приходи од продаје ино тржиште	352,715	350,201
	8,595,665	7,574,544
<i>Приход од продаје производа и услуга</i>		
Приходи од продаје домаће тржиште	3,306,357	2,842,544
Приходи од продаје ино тржиште	2,978,506	2,996,586
	6,284,863	5,839,130
	14,880,528	13,413,674

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи друштва признати у једном тренутку у времену	14,820,380	13,366,371
Приходи друштва признати током временског периода	60,148	47,303
	14,880,528	13,413,674

5.1 НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Набавна вредност продате робе домаће тржиште	6,806,049	6,002,690
Набавна вредност продате робе ино тржиште	282,624	280,592
	7,088,673	6,283,282

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА

Производи и услуге у оквиру пословних сегмената

За потребе руковођења, Група је организована у седам пословних сегмената. Ови сегменти су основа на којој Група извештава своје примарне информације о сегментима. Основни производи и услуге сваког од ових сегмената су као што следи:

- *Посуђе* - производња и продаја свих врста посуђа-емајлираног, тефлонизираниог, алуминијумског и инох посуђа.
- *Бојлери* – производња и продаја акумулационих бојлера од 50, 80 и 120 литара са емајлираним и инох казаном и малолитражних бојлера од 5 и 10 литара.
- *Амбалажа* – Производња и продаја свих врста транспортних и офсет кутија.
- *Судопере* – производња и продаја инох једноделних и дводелних судопера, производа од ливених полимера и гранитне судопере.
- *Ауто делови* – производња и продаја спона, зглобова и вођица мостова за путнице аутомобиле, камионе и пољопривредне машине.
- *Трговине* - малопродаја и велепродаја робе углавном из производног програма осталих сегмената.

Услуге Холдинга - у свом делокругу рада задржава холдинг активности-управљање и финансирање, а поред тога задржава обављање услуга транспорта, ресторана, заштите, безбедности и одржавања фабричког круга. Поред тога, највећи део некретнина, постројења и опреме који се налазе у власништву Групе се изнајмљују новоорганизованим друштвима.

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Приходи од продаје робе, производа и услуга по пословним сегментима

	Екстерна продаја		Интерна продаја		У хиљадама динара Укупно	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
	Посуђе	1,747,545	1,643,510	1,531,859	1,432,101	3,279,404
Бојлери	653,737	616,146	155,199	146,304	808,936	762,450
Амбалажа	333,807	417,080	242,706	221,385	576,513	638,465
Судопере	402,795	428,840	121,460	103,649	524,255	532,489
Ауто делови	517,193	436,528	557	1,478	517,750	438,006
Трговина	11,137,346	9,741,040	462,885	321,776	11,600,231	10,062,816
Услуге Холдинга	88,105	130,530	722,142	565,276	810,247	695,806
Укупно за све сегменте					18,117,336	16,205,643
Елиминације интерне продаје					(3,236,808)	(2,791,969)
Консолидовани приходи од продаје					14,880,528	13,413,674

Резултат по пословним сегментима

	У хиљадама динара	
	2022.	2022.
Посуђе	300,117	301,388
Бојлери	35,792	21,359
Амбалажа	29,810	26,305
Судопере	31,925	10,850
Ауто делови	44,419	30,057
Трговина	342,369	321,056
Услуге Холдинга	281,560	254,642
Укупно за све сегменте	1,065,992	965,657
Елиминације интерних односа	(275,076)	(234,164)
Добит пре опорезивања	790,916	731,493
Порески расход периода	(126,586)	(114,288)
Одложени порески приход (расход) периода	14,108	(922)
Нето добитак	678,438	616,283

Резултат сегмента представља профит/(губитак) сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова, и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно, а пре елиминације интерних односа. То представља критеријум који се извештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Средства и обавезе по пословним сегментима

	Обртна имовина		У хиљадама динара Укупне обавезе	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Посуђе	2,712,046	2,741,761	1,637,204	1,807,914
Бојлери	475,390	435,092	458,812	417,350
Амбалажа	293,308	281,165	122,705	134,775
Судопере	284,721	322,798	273,053	339,410
Ауто делови	289,823	304,136	264,311	364,914
Трговина	4,264,175	3,835,552	3,667,372	3,338,967
Услуге Холдинга	622,322	608,655	544,782	274,067
Укупно за све сегменте	8,941,785	8,529,159	6,968,239	6,677,397
Елиминације интерних односа	2,057,897	1,946,943	2,354,888	2,407,985
Консолидовано	6,883,888	6,582,216	4,613,351	4,269,412

У циљу праћења резултата сегмената и алокације адекватних ресурса између сегмената, Група је извршила алокацију обртне имовине и укупних обавеза у извештајне сегменте, обзиром да су то подаци који се достављају лицима који доносе пословне одлуке. Средства која се заједнички користе од стране извештајних сегмената, као и обавезе које су заједничке за сегменте, алоциране су у оквиру остварених прихода сваког извештајног сегмента засебно.

Остале информације по сегментима

	Набавка основних средстава и нематеријалних улагања		У хиљадама динара Трошкови амортизације	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Посуђе	73,509	74,044	149,779	157,161
Бојлери	76,653	43,578	46,034	41,078
Амбалажа	7,521	8,541	25,853	26,488
Судопере	37,462	92,783	37,512	43,756
Ауто делови	48,937	131,478	42,383	36,787
Трговина	133,992	194,657	204,647	195,540
Услуге Холдинга	206,811	397,141	102,146	95,537
Укупно за све сегменте	584,885	942,222	608,354	596,347
Елиминација интерних односа	84,393	58,477	148,448	157,170
Консолидовано	500,492	883,745	459,906	439,177

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Приходи од продаје производа, роба и услуга на иностраном тржишту по географским подручјима

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Босна и Херцеговина	622,791	551,039
Црна Гора	561,172	495,714
Русија	392,871	615,463
Хрватска	247,386	211,164
Америка	216,624	200,693
Немачка	178,881	223,323
Финска	125,642	119,435
Македонија	124,358	112,542
Луксебург	117,937	34,631
Словенија	114,966	106,792
Холандија	103,900	70,031
Бугарска	74,166	51,009
Француска	55,879	81,054
Украјна	45,812	49,896
Енглеска	45,786	30,162
Чешка	37,600	104,205
Швајцарска	28,161	26,043
Италија	21,350	17,627
Румунија	20,119	25,092
Косово	16,789	56,157
Шпанија	10,592	10,886
Мађарска	9,902	23,723
Шведска	5,144	14,477
Остали	153,393	115,629
	3,331,221	3,346,787

Некретнине, постројења и опрема по географским подручјима су приказана у табели која следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Србија	3,924,831	3,697,537
Русија	878	9,494
Хрватска	2,054	2,827
Црна Гора	66,966	65,345
Украјина	86	129
	3,994,815	3,775,332

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од премија, субвенција и дотација	34,242	13,709
Закупнине	71,057	64,622
Приходи од продаје отпада	56,635	76,670
Приходи по основу маркетинга	29,820	31,655
Остали пословних приходи	50,975	35,872
	208,487	208,819
	242,729	222,528

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Трошкови материјала за израду	2,008,010	2,097,709
Трошкови осталог материјала	223,767	239,000
Трошкови горива и енергије	514,951	397,873
	2,746,728	2,734,582

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Бруто зараде и накнаде запосленима	2,335,267	2,135,005
Доприноси на терет послодавца	390,806	379,306
Накнаде трошкова превоза запосленима	61,767	61,943
Накнада трошкова запосленима на службеним путовањима	63,969	43,845
Јубиларне награде	77,118	151,864
Привремени и повремени послови	6,241	7,506
Накнада члановима надзорног и управног одбора	21,998	22,118
Стипендије	19,509	16,823
Остали лични расходи	80,157	48,980
	3,056,832	2,867,390

10. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Трошкови резервисања за гарантни рок	10,402	4,800
Трошкови резервисања за бенефиције за запослене	75,985	62,405
Остала резервисања	92,415	38,237
	178,802	105,442

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

11. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Транспортне услуге	149,788	132,247
Закупнине	68,160	65,076
Одржавање	118,520	77,868
Трошкови реклама	144,656	143,606
Провизије извозника	9,074	8,196
Трошкови сајмова	13,588	24
Комуналне услуге	28,858	23,319
Накнада за коришћење пута	24,931	20,263
Услуге израде учинака	35,369	32,545
Остали пословни расходи	70,581	73,313
	663,525	576,457

Остали пословни расходи највећим делом се односе на трошкове анализе узорака материјала и производа, услуга контакт центра, регистрације возила, трошкови часописа и књига, збрињавања опасних материја, други трошкови шпедитерских услуга и сл.

12. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Индијектни порези и доприноси	49,379	47,620
Професионалне услуге	54,094	56,488
Премије осигурања	27,522	21,947
Банкарске провизије	44,397	35,390
Трошкови репрезентације	21,534	20,998
Чланарине	7,538	5,961
Остали пословни расходи	16,055	14,921
	220,519	203,325

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од камата	123,114	89,297
Позитивне курсне разлике	42,772	179,689
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	699	1,210
Остали финансијски приходи	26,206	21,472
	192,791	291,668

14. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Расходи камата	63,167	37,215
Негативне курсне разлике	70,730	142,755
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	4	40
Остали финансијски расходи	24,104	31,570
	158,005	211,580

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

15. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂЕЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од усклађивања потраживања	65,253	28,661
	65,253	28,661

16. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂЕЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	56,162	64,645
	56,162	64,645

17. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Наплаћена исправљена потраживања	6,958	4,399
Добици од продаје основних средстава	12,042	7,566
Добици од продаје материјала	6,473	20,049
Вишкови робе и материјала	12,679	11,253
Приходи од укидања дугорочних резервисања	37,485	27,035
Остали приходи	21,682	44,654
	97,319	114,956

Остали приходи највећим делом се односе на наплату потраживања настала по основу судског спора.

18. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Губици по основу продаје и расходања некретнина и опреме	5,276	2,037
Мањкови	18,415	14,942
Донације	89,036	64,275
Расходовање залиха материјала и робе	24,397	24,540
Остало	41,600	33,549
	178,724	139,343

Донације исказане у пословној 2023. годину у износу од 89,036 хиљада динара (2022. године 64,275 хиљада динара) у износу од 40,800 хиљада динара се односе на донације за покриће трошкова такмичења ФК Металац, Горњи Милановац у Првој лиги Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

19. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Нето добитак који припада власницима матичног друштва	677,021	588,099
Просечан пондерисани број акција	1,933,040	1,934,725
Основна зарада по акцији (у динарима)	350,23	303,97

Основна зарада по акцији изражава се тако што се добит која припада акционарима матичног Друштва који поседују обичне акције подели пондерисаним просечним бројем обичних акција у оптицају за период, искључујући обичне акције које је матично Друштво откупило и које држи као откупљене сопствене акције.

20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Порески расход периода	(126,586)	(114,288)
Одложени порески приход/(расход) периода	14,108	(922)
	(112,478)	(115,210)

б) Усаглашавање износа пореза на добит у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Нето добитак пре опорезивања	790,916	731,493
Порез на добитак обрачунат по законској стопи од 15%	(118,637)	(109,724)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	4,504	(9,955)
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	1,655	4,469
Порески кредит за плаћени порез на добит и порез по одбитку нерезидентне филијале	-	-
По ефективној пореској стопи од 14,22% (2022: 15,75%)	(112,478)	(115,210)

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореска средства исказана на дан 31. децембра 2023. године у износу од 28,189 хиљаде динара (пореске средства 31. децембра 2022 године: 14,725 хиљаде динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима.

МЕТАЛАЦ А.Д., ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

21. Некретнине постројења и опрема

	Земљиште и зграде	Опрема	Инвестиције у току и дати аванси	Улагања на туђим основним средствима	Инвестицион е некретнине	Некретнин е узете на лизинг	Нематеријалн а улагања	Укупно
Набавна/ревалоризована								
Стање, 1. јануара 2022. године	3,389,692	3,308,848	57,529	15,014	380,501	347,265	161,684	7,660,533
Набавке у току године	-	-	816,085	-	-	69,696	-	885,781
Пренос са инвестиција у току	133,350	375,424	(528,053)	-	1,682	-	17,597	-
Продаја и расходовање	(2,265)	(83,383)	-	-	-	(389)	-	(86,037)
Стање, 31. децембра 2022.године	3,520,777	3,600,889	345,561	15,014	382,183	416,572	179,281	8,460,277
Стање, 1. јануара 2023. године	3,520,777	3,600,889	345,561	15,014	382,183	416,572	179,281	8,460,277
Набавке у току године	-	-	885,706	-	-	-	-	885,706
Пренос са инвестиција у току	212,939	590,784	(1,073,513)	702	759	212,565	55,764	-
Продаја и расходовање	(79,521)	(90,726)	-	-	-	(191,524)	(655)	(362,426)
Стање, 31. децембра 2023.године	3,654,195	4,100,947	157,754	15,716	382,942	437,613	234,390	8,983,557
Исправка вредности								
Стање, 1. јануара 2022. године	1,767,368	2,203,929	0	5,080	106,715	77,388	117,689	4,278,169
Амортизација	75,187	240,597	-	4,876	7,318	101,207	9,992	439,177
Продаја и расходовање	(1,404)	(82,370)	-	-	-	(227)	-	(84,001)
Стање, 31. децембра 2022. године	1,841,151	2,362,156	0	9,956	114,033	178,368	127,681	4,633,345
Стање, 1. јануара 2023. године	1.841.151	2.362.156	0	9.956	114.033	178.368	127.681	4.633.345
Амортизација	60,899	261,066	-	1,680	9,578	109,900	16,783	459,906
Продаја и расходовање	(2,902)	(82,447)	-	-	-	(109,086)	(297)	(194,732)
Стање, 31. децембра 2023. године	1,899,148	2,540,775	0	11,636	123,611	179,182	144,167	4,898,519
31. децембра 2023. године	1,755,047	1,560,172	157,754	4,080	259,331	258,431	90,223	4,085,038
31. децембра 2022. године	1,679,626	1,238,733	345,561	5,058	268,150	238,204	51,600	3,826,932

21. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

Набавке у току 2023. године се делом односи на улагање у куповину нових локала за обављање малопродане делатности, реконструкцију постојећих у износу од 69,430 хиљада динара, а делом на реконструкцију пословног простора у Новоме Саду као и реконструкцију хале фабрике бојлера у износу од 42,178 хиљаде динара. Поред овога наведеног у 2023 години је извршена замена информатичке опреме на информационој мрежи и серверима у вредности од 61,427 хиљада динара. Остатак инвестиција се односи на набавку нове и замену постојеће опреме за производњу, као и на набавку нових транспортних средстава.

Инвестиционе некретнине исказане, са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 259,331 хиљаде динара садрже улагања у Стадион Металац у вредности од 213,094 хиљаде динара, за који је употребна дозвола добијена крајем 2012. године. Дана 28. децембра 2015. године, потписан је уговор о закупу са Фудбалским клубом Металац из Горњег Милановца на период од 40 година. Према процени руководства Групе, нето садашња вредност инвестиционих некретнина исказаних на дан 31. децембар 2023. године у пословним књигама не одступа значајно од тржишне вредности ових објеката.

Део земљишта на коме су изграђени пословни објекти једног зависног правног лица не води се у пословним књигама због тога што Група не располаже документацијом о власништву или праву коришћења и са Слободном зоном из Новог Сада води спор везан за право власништва или коришћења.

Набавна вредност опреме, са стањем на дан 31. децембар 2023. године, у износу од 4,100,947 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 3,600,888 хиљада динара) садржи набавну вредност потпуно амортизоване опреме која је још у употреби у износу од 1,048,009 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 1,152,284 хиљада динара).

22. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Учешће у капиталу банака</i>		
Развојна банка Војводине а.д., Нови Сад	1,050	1,050
	1,050	1,050
<i>Пласмани у финансијске организације и предузећа</i>		
Осигуравајуће организације	5,073	5,763
Остало	315	315
	5,388	6,078
<i>Минус: Исправка вредности</i>		
Халк банка а.д. Београд	-	-
Развојна банка Војводине а.д., Нови Сад	(1,050)	(1,050)
Дунав осигурање а.д., Београд	-	-
	(1,050)	(1,050)
Учешће у капиатлу нето	5,388	6,078
Откупљене сопствене акције	133,714	145,646
Остали дугорочни пласмани	85	170
Остала дугорочна потраживања	7,364	9,009
Укупно дугорочни пласмани и потраживања	146,551	160,903

23. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Материјал	693,969	843,350
Резервни делови	44,945	46,611
Алат и инвентар	3,117	3,184
	<u>742,031</u>	<u>893,145</u>
Исправка вредности материјала	(29,174)	(44,279)
Исправка вредности резервних делова	(25,998)	(28,881)
	<u>(55,172)</u>	<u>(73,160)</u>
	686,859	819,985
Недовршена производња	311,813	257,777
Готови производи	831,725	804,306
	<u>1,143,538</u>	<u>1,062,083</u>
Роба	1,875,040	1,741,451
Исправка вредности робе	(80,507)	(56,957)
	<u>1,794,533</u>	<u>1,684,494</u>
<i>Дати аванси</i>		
- за набавку залиха и услуге	157,374	85,114
- исправка датих аванса	(107)	(107)
	<u>157,267</u>	<u>85,007</u>
	3,782,197	3,651,569

24. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Потраживања:		
- купци у земљи	581,378	653,439
- купци у иностранству	741,721	610,792
	1,323,099	1,264,231
Минус: Исправка вредности потраживања од		
- купаца у земљи	(54,304)	(65,652)
- купаца у иностранству	(88,005)	(105,660)
	(142,309)	(171,312)
	1,180,790	1,092,919
Остала потраживања по основу продаје	1,290	3,198
	1,182,080	1,096,117

Табела кретања на исправци потраживања од купаца

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Стање исправке 01.01.	171,312	183,408
Исправка потраживања у току године (напомена 16)	56,162	64,645
Укидање исправљених потраживања (напомена 15)	(65,253)	(28,661)
Наплата исправке потраживања	(19,912)	(48,080)
Стање исправке 31.12.	142,309	171,312

Преглед старосне структуре потраживања од купаца

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
До 30 дана	161,499	249,332
31- 90 дана	52,412	83,112
Недоспела потраживања	968,169	763,673
Укупно потраживања по основу продаје	1,182,080	1,096,117

25. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Потраживања од запослених	15,503	13,388
Потраживања за више плаћен порез	19,304	30,592
Потраживања за више плаћен допринос	9,799	10,885
Потраживања за накнаде које се рефундирају	396	1,857
Остала краткорочна потраживања	7,786	11,984
Порез на додатну вредност у улазним фактурама	19,707	8,316
Потраживања за више плаћен ПДВ	14,276	29,213
	86,771	106,235
Минус: Исправка вредности потраживања од		
- запослених по основу мањкова	(8,225)	(8,255)
	(8,225)	(8,255)
	78,546	97,980

26. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Краткорочни финансијски пласмани остали	57,357	35,122
Краткорочни финансијски пласмани – орочени депозит	234,347	234,645
Потраживања по основу продаје са одложеним плаћањем до годину дана	755,266	747,139
Минус: Исправка вредности:	(157,005)	(148,833)
	<u>598,261</u>	<u>598,306</u>
	889,965	868,073

Краткорочни финансијски пласмани исказани, са стањем на дан 31. децембар 2023. године, у износу од 234,347 хиљада динара представљају орочена девизна новчана средства код Credit Agricole а.д. Београд (2,000,000 ЕУР) орочена до новембра 2024. године.

Потраживања од продаје са одложеним плаћањем са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 598,261 хиљаду динара (31. децембар 2022.године 598,306 хиљада динара) се односе на продају робе преко административне забране на одложено плаћање до дванест месечних рата преко трговинских друштава Металац Маркета Горњи Милановац и Металац Маркета Подгорица.

27. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Текући рачуни		
- у динарима	333,487	270,938
- у иностраној валути	103,211	246,908
Чекови грађана	130,807	102,325
Благајна	6,485	4,553
Остала новчана средства	<u>281,674</u>	<u>173,447</u>
	855,664	798,171

Чекови грађана исказани, са стањем на дан 31. децембра 2023. године, у износу од 130,807 хиљаде динара представљају примљене чекове грађана за продају на одложено плаћање до три месеца.

Остала новчана средства која су на дан 31. децембра 2023. године исказана у износу од 281,675 хиљада динара се највећим делом односе на пазаре малопродајних јединица, који су на текући рачун уплаћени почетком јануара 2024. године.

28. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Унапред плаћени трошкови	1,166	1,454
Потраживање за нефактурисани приход	44,598	42,353
Остала активна временска разграничења	<u>49,672</u>	<u>26,499</u>
	95,436	70,306

МЕТАЛАЦ А.Д., ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ
**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**
29. КАПИТАЛ

	<u>Акцијски капитал</u>	<u>Остали капитал</u>	<u>Остале резерве</u>	<u>Резерве</u>	<u>Нереализовани добици по основу ХОВ</u>	<u>Актуарски губици</u>	<u>Трансационе резерве</u>	<u>Нераспо-ређена добит</u>	<u>Капитал који припада већинским власницима</u>	<u>Мањински интерес</u>	<u>Укупно</u>
Стање 1. јануара 2022 године	2,448,000	33,899	(34,635)	179,257	8,761	(73,836)	15,986	3,185,155	5,762,587	242,699	6,005,286
Кориговано почетно стање	-	-	-	-	-	-	-	5,137	5,137	(1,011)	4,126
Куповина (расподела) акција	-	-	(660)	-	-	-	-	-	(660)	-	(660)
Актуарски губици	-	-	-	-	-	(3,316)	-	-	(3,316)	(238)	(3,554)
Нереализовани добици од хартија од вредности	-	-	-	-	(6,637)	-	-	-	(6,637)	-	(6,637)
Ефекат промене девизних курсева	-	-	-	-	-	-	(15,516)	-	(15,516)	-	(15,516)
Учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	-	(119,500)	(119,500)	-	(119,500)
Исплата дивиденде	-	-	-	-	-	-	-	(164,464)	(164,464)	-	(164,464)
Нето добит текуће године	-	-	-	-	-	-	-	588,099	588,099	28,184	616,283
Стање 31. децембар 2022. године	<u>2,448,000</u>	<u>33,899</u>	<u>(35,295)</u>	<u>179,257</u>	<u>2,124</u>	<u>(77,152)</u>	<u>470</u>	<u>3,494,427</u>	<u>6,045,730</u>	<u>269,634</u>	<u>6,315,364</u>
Стање 1. јануара 2023. године	2,448,000	33,899	(35,295)	179,257	2,124	(77,152)	470	3,494,427	6,045,730	269,634	6,315,364
Кориговано почетно стање	-	-	-	-	-	-	-	248,470	248,470	(247,732)	738
Ефекти промене обима консолидовања	-	-	-	-	-	-	-	(155,494)	(155,494)	-	(155,494)
Куповина (расподела) акција	-	-	(102)	-	-	-	-	-	(102)	-	(102)
Актуарски губици	-	-	-	-	-	3,941	-	-	3,941	4,503	8,444
Нереализовани добици од хартија од вредности	-	-	-	-	(690)	-	-	-	(690)	-	(690)
Ефекат промена девизних курсева	-	-	-	-	-	-	(3,402)	-	(3,402)	-	(3,402)
Учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	-	(139,000)	(139,000)	-	(139,000)
Исплата дивиденде	-	-	-	-	-	-	-	(173,980)	(173,980)	-	(173,980)
Нето добит текуће године	-	-	-	-	-	-	-	677,022	677,022	1,416	678,438
Стање 31. децембра 2023. године	<u>2,448,000</u>	<u>33,899</u>	<u>(35,397)</u>	<u>179,257</u>	<u>1,434</u>	<u>(73,211)</u>	<u>(2,932)</u>	<u>3,951,445</u>	<u>6,502,495</u>	<u>27,821</u>	<u>6,530,316</u>

29. КАПИТАЛ (наставак)

Акцијски капитал

Акцијски капитал Групе, на дан 31. децембра 2023. године, састоји се од 2,040,000 акција, номиналне вредности 1,200 динара по акцији, са следећом власничком структуром:

Акционари	Број акција	Број гласова	Вредност акција у хиљадама динара	% учешћа
Акционари-остала физичка лица	793,905	793,905	952,686	38,91
Акције у поседу менаџмента	376,498	376,498	451,798	18,46
Sempiola Invest Limited	177,547	177,547	213,056	8,70
Unicredit Bank Srbija a.d-kastodi	165,725	165,725	198,870	8,12
Остали збирни кастоди рачун	114,795	114,795	137,754	5,63
Металац а.д.-сопствене акције	106,994	106,994	128,393	5,24
Доо Енел Нови Сад	92,929	92,929	111,515	4,56
Акције у поседу лица повезаних са управом	78,161	78,161	93,793	3,83
Акционари-остала правна лица	70,054	70,054	84,065	3,44
ОТП Банка Србија-kastodi	63,392	63,392	76,070	3,11
	2,040,000	2,040,000	2,448,000	100,00

Остали капитал

Остали капитал Групе који је на дан 31. децембра 2023. године исказан у износу од 33,899 хиљада динара је настао преносом извора ванпословних средстава у овај облик капитала извршеним у 2004. години, у складу са захтевима из прелазних одредби Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике приликом прве примене МСФИ. Ови извори средстава су формирану у предходним годинама по прописима на основу којих је, до 1. јуна 2001. године, постојала обавеза да се из бруто зарада запослених издваја 1,3% на име стварања фонда за потребе становања.

Резерве

Резерве Групе, које на дан 31. децембра 2023. године износе 143,860 хиљада динара формиране су, у складу са раније применљивим прописима, издвајањем најмање 5% нето добитка за пословну годину у корист резерви из добити, све док оне не достигну 10% основног капитала друштва, као и по основу преноса дела ревалоризационих резерви приликом прве примене МСФИ у 2004. години, као и по основу одлуке скупштине на име стицања до 3% сопствених акција.

Нераспоређени добитак

На основу одлуке Скупштине матичног друштва, извршена је расподела добити за пословну 2022. годину у износу од 256,471 хиљада динара и то:

- на дивиденде акционара у износу од 173,980 хиљаде динара, односно 90 динара по акцији у бруто износу,
- за учешће запослених у добити 40,000 хиљада динара,
- преостали део добити у износу од 42,491 хиљада динара распоређује се као нераспоређена добит из ранијег периода.

Учешће без права контроле

Учешће без права контроле исказано у консолидованом билансу стања на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године у износу од 27,821 хиљада динара, односно 269,634 хиљада динара се односи на мањински интерес који сувласници имају у капиталу код повезаних лица Металац Ноте маркет а.д. и Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац. У току 2023 године откупљен је пакета акција Металац Пролетера које су биле у поседу пензионог и акцијског фонда.

30. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Резервисања за бенефиције за запослене	369,806	342,176
Резервисања за трошкове у гарантном року	21,241	16,601
Резервисања за судске спорове	59,923	60,879
Остала дугорочна резервисања	6,410	4,896
	457,380	424,552

Промене на дугорочним резервисањима у току 2023. и 2022. године су приказане у следећој табели:

	Бенефиције за запослене	Резервисања за поправке у гарантном року	У хиљадама динара	
			Судски Спорови и остала резервисања	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	296,736	19,192	63,432	379,360
Исплате у току године	(15,494)	(5,391)	(790)	(21,675)
Укидање резервисања у току године	(1,471)	(2,000)	-	(3,471)
Резервисања у току године	62,405	4,800	3,133	70,338
Стање 31. децембра 2022. године	342,176	16,601	65,775	424,552
Исплате у току године	(48,355)	(5,762)	(956)	(55,073)
Укидање резервисања у току године	-	-	(2,997)	(2,997)
Резервисања у току године	75,985	10,402	4,511	90,898
Стање 31. децембра 2023. године	369,806	21,241	66,333	457,380

Приликом обрачуна садашње вредности бенефиција запослених, на дан 31. децембар 2023. године, коришћене су следеће претпоставке за обрачун отпирмине приликом одласка у пензију:

- две просечне зараде у РС, која је у октобру 2023. године износиле 119,791 динара,
- очекивани раст зарада од 4%,
- дисконтна стопа од 6,20%.

Сходно члану 49. Колективног уговора за обрачун јубиларних награда запосленима коришћени су следеће претпоставке:

- јубиларна награда се исплаћује запосленима за 20 и 30 година непрекидног стажаведеног у друштву и то за 20 година стажа једна просечна зарада у друштву, а за 30 година стажа 1.5 просечна зарада која је у 2023. години износила 65,000 хиљада динара,
- очекивани раст зарада од 4%,
- дисконтна стопа од 6,20%.

31. ДУГОРОЧНИ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Дугорочни кредити	1,148,263	1,310,184
Текућа доспећа	(586,879)	(582,709)
	<u>561,384</u>	<u>727,475</u>
Обавезе по основу лизинга	261,316	244,144
Текуће доспеће обавезе по основу лизинга	(117,002)	(69,808)
	<u>144,314</u>	<u>154,826</u>
Остале дугорочне обавезе	-	-
	<u>705,698</u>	<u>882,301</u>

Дугорочни кредити на дан 31. децембар 2023. и 202. године су приказани у табели која следи:

	EUR	У хиљадама динара	
		2023.	2022.
Unicredit банка а.д, Београд	2,534,036	296,921	490,505
Банка Интеса а.д. Београд	6,265,646	734,168	765,014
NLB Комерцијална	1,000,000	117,174	-
ОТП банка а.д. Београд	-	-	14,499
Фонд за развој Републике Србије	-	-	40,166
		<u>1,148,263</u>	<u>1,310,184</u>
Текућа доспећа:		<u>(586,879)</u>	<u>(582,709)</u>
		<u>561,384</u>	<u>727,475</u>

Дугорочни кредити одобрени су Групи са роком отплате до 3 година, уз каматне стопе у распону од тромесечни EURIBOR + 1.45% до тромесечни EURIBOR + 1.90%. Код дела кредита средство обезбеђења је солидарна одговорност друштва из групе, као и менично покриће.

Доспеће дугорочних кредита приказано је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
- до 1 године	586,879	582,709
- од 1 до 2 године	412,480	480,931
- од 2 до 3 године	148,904	226,128
- од 3 до 4 године	-	20,416
	<u>1,148,263</u>	<u>1,310,184</u>

32. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Текуће доспеће обавезе по основу лизинга	117,002	89,318
Позајмица по текућем рачуну	-	5,472
Текућа доспећа дугорочних кредита	586,879	582,709
	703,881	677,499

33. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Депозити за закуп	649	239
Примљени аванси за робу	64,243	23,233
	64,892	23,472

34. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Добављачи у земљи	1,693,989	1,345,579
Добављачи у иностранству	167,909	133,151
Остале обавезе из пословања	5,718	12,967
	1,867,616	1,491,697

35. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	150,332	137,253
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде	88,247	91,928
Обавезе за дивиденде	25,603	24,519
Обавезе за камате	3,893	3,574
Остале обавезе према запосленима	63,101	106,289
Обавезе за учешће запослених у добити	119,241	48,575
Остало	1,635	963
	452,052	413,101

36. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Обавезе за ПДВ-по основу обрачунаог ПДВ-а	81,088	82,716
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	2,886	1,515
Остале обавезе за порезе и доприносе	4,034	3,790
	88,008	88,021

37. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Краткорочна пасивна разграничења</i>		
Пасивна временска разграничења	35,953	28,997
Разграничени приход по основу потраживања	4,720	830
Разграничени ПДВ	1,212	310
Остала пасивна временска разграничења	24,566	21,611
Укупно краткорочна пасивна разграничења	66,451	51,748
<i>Дугорочна пасивна разграничења</i>		
Дугорочни одложени приходи и примљене донације	48,732	76,266
Укупно дугорочно одложени приход	48,732	76,266

Краткорочна пасивна разграничења се односе на укалкулисане трошкове за потрошене енергенте у месецу децембру за које до краја године није стигао рачун од добављача. Дугорочна пасивна разграничења се односе на условно примљену донацију од Министарства привреде, за финансирање пројеката на Металац ФАД-у и Металац Инку.

38. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Туђа роба	3,006	3,264
Дати авали и гаранције	392,438	292,903
Остала ванбилансна евиденција	4,549	8,297
	399,993	304,464

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Групе састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите, осталих дугорочних обавеза, дугорочних и краткорочних пласмана, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Групе испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Групе са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
Задуженост а)	1,409,581	1,559,800
Готовина и готовински еквиваленти	<u>855,664</u>	<u>798,171</u>
Нето задуженост	<u>553,917</u>	<u>761,629</u>
Капитал б)	<u>6,530,316</u>	<u>6,315,364</u>
Рацио укупног дуговања према капиталу	<u>(0.08)</u>	<u>(0.12)</u>

а) Дуговање се односи на краткорочне и дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује акцијски капитал, остали капитал, резерве као и нераспоређени добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у намени 3 ових финансијских извештаја.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	12,837	15,257
Потраживања од купаца	1,182,080	1,096,117
Краткорочни финансијски пласмани	889,965	868,073
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	798,171
	2,940,546	2,777,618
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	705,698	882,301
Краткорочни кредити	703,881	677,499
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,574
	3,281,088	3,055,071

Основни финансијски инструменти Групе су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Групе, као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Групе. У нормалним условима пословања Група је изложена ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Групе овим ризицима. Група не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Група је изложена финансијским ризицима од промена курса валута страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе осетљивости. Није било значајнијих промена у изложености Групе тржишном ризику, нити у начину на који Група управља или мери тај ризик.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик

Група је изложена девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниј валути. Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страниј валути на датум извештавања у Групи биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,020,251	1,220,246	932,445	433,313
USD	154,515	130,134	15,461	13,672
GBP	75	74	-	-
	1,174,841	1,350,454	947,906	446,985

Група је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR), америчког долара (USD) и енглеске фунте. Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Групе на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само не намирена потраживања и обавезе исказане у страниј валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
EUR валута	8,780	78,693
USD валута	13,905	11,646
GBP валута	7	7
Резултат текућег периода	22,692	90,346

Осетљивост Групе на промене у страним валутама смањила се у текућем периоду, углавном на основу ефеката смањења потраживања у еврима, повећања средстава на рачунима у еврима, повећања обавезе кредита са валутном клаузулом .

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Група је изложена ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Група нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	5,473	6,248
Потраживања од купаца	1,182,080	1,096,117
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	798,171
Краткорочни финансијски пласмани	57,357	35,122
	2,100,574	1,935,658
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочна потраживања	7,364	9,009
Краткорочни финансијски пласмани	598,261	598,306
Орочена средства	234,347	234,645
	839,972	841,960
	2,940,546	2,777,618
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,574
	1,871,509	1,495,271
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	705,698	882,301
Краткорочни кредити	703,881	677,499
	1,409,579	1,559,800
	3,281,088	3,055,071

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављена под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Група би претрпела оперативни губитак/остварило добитак за годину која се завршава 31. децембар 2023. године у износу од 14,096 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 15,598 хиљаду динара). Оваква ситуација се приписује изложености Групе која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредите.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Група је изложена кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Групи измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Групу. Изложеност Групе овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ross Procurement, USA	81,009	77,256
Профас, Република Словенија	76,325	79,521
Кукунеш, Република Македонија	48,365	53,368
Тржница, Република Српска	31,115	68,783
Аман д.о.о. Београд	30,162	15,347
Унитехна Република Српска	29,753	17,394
Марекс, Република Чешка	23,401	15,772
Либерам, Градишка	23,178	21,336
ДИС д.о.о. Крњево	23,123	17,008
Миком д.о.о., Врчин	16,665	11,149
Munder email, Република Немачка	11,222	12,605
Metro-cesenceri Београд	10,385	8,107
Delhaize Србија д.о.о Београд	7,634	32,526
Арт д.о.о ,Гњилане	5,363	13,969
CIS, Француска	3,443	11,517
Остало	903,246	811,771
	1,324,389	1,267,429
Исправка потраживања од купаца	(142,309)	(171,312)
	1,182,080	1,096,117

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2023. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	968,169	-	968,169
Доспела, исправљена потраживања од купаца	142,309	(142,309)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	213,911	-	213,911
	1,324,389	(142,309)	1,182,080

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2022. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	763,673	-	763,673
Доспела, исправљена потраживања од купаца	171,312	(171,312)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	332,444	-	332,444
	1,267,429	(171,312)	1,096,117

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2023 године у износу од 968,169 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 763,673 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје производа. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2023. години износи 28 дана (2022. године: 30 дана).

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Група је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 142,309 хиљада динара (2022. године: 171,312 хиљада динара), за која је Група утврдила да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Група није обезвредила доспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2023. године у износу од 213,911 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 332,444 хиљаде динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената. Руководство Групе сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Мање од 30 дана	161,499	249,332
31 - 90 дана	52,412	83,112
	213,911	332,444

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2023. године исказане су у износу од 1,869,789 хиљаде динара (31. децембра 2022. године: 1,491,697 хиљада динара) при чему се највећи део, односи на обавезе по основу набавке материјала и услуга јавних предузећа. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Група доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2023. године износи 57 дана (у току 2022. године 49 дана).

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Групе који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Групе као и управљањем ликвидношћу. Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Група бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,182,230	855,514	57,357	5,473	-	2,100,574
Фиксна каматна стопа	142,421	175,976	514,211	7,364	-	839,972
- камата	11,393	14,078	41,138	589	-	67,198
	1,336,044	1,045,568	612,706	13,426	-	3,007,744

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,130,615	763,673	35,122	6,248	-	1,935,658
Фиксна каматна стопа	74,788	224,364	533,799	9,009	-	841,960
- камата	6,043	17,949	42,703	720	-	67,415
	1,211,446	1,005,986	611,624	15,977	-	2,845,033

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Групе. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Група бити обавезна да такве обавезе намири.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика (наставак)

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,085,851	785,658	-	-	-	1,871,509
Варијабилна каматна стопа	36,579	73,162	440,706	859,132	-	1,409,579
- камата	2,194	4,390	26,442	51,549	-	84,575
	38,773	77,552	467,148	910,681	-	1,494,154
	1,124,624	863,210	467,148	910,681	-	3,365,663

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	971,926	523,345	-	-	-	1,495,271
Варијабилна каматна стопа	55,608	111,217	500,474	892,501	-	1,559,800
- камата	3,336	6,673	30,028	53,551	-	93,588
	58,944	117,890	530,502	946,052	-	1,653,388
	1,030,870	641,235	530,502	946,052	-	3,148,659

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године.

	31. децембар 2023.		Ухиљадамадинара 31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	12,837	12,837	15,257	15,257
Потраживања од купаца	1,182,080	1,182,080	1,096,117	1,096,117
Краткорочни финансијски пласмани	889,965	889,965	868,073	868,073
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	855,664	798,171	798,171
	2,940,546	2,940,546	2,777,618	2,777,618
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	705,698	705,698	882,301	882,301
Краткорочни кредити	703,881	703,881	677,499	677,499
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,867,616	1,491,697	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,893	3,574	3,574
	3,281,088	3,281,088	3,055,071	3,055,071

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности и инвестиционих некретнина које су вредноване по набавној вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност (наставак)

Наведена табела укључује финансијска средства и инвестиционе некретнине.

Укупни добици/(губици) приказани у извештају о осталом резултату се односе на финансијска средства расположива за продају.

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
<i>Расположива за продају:</i>				
- Котиране ХоВ	5,388	-	-	5,388
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	598,261	598,261
Инвестиционе некретнине	-	-	259,331	259,331
Укупно	5,388	-	857,592	862,980

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
<i>Расположива за продају:</i>				
- Котиране ХоВ	5,763	-	-	5,763
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	598,306	598,306
Инвестиционе некретнине	-	-	268,150	268,150
Укупно	5,763	-	866,456	872,219

31. децембар 2023. године				
У хиљадама динара				
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Хијерархија фер вредности -нивои	Технике вредновања и инпути
Котиране хартије од вредности	5,388	5388	Ниво1	Котиране тржишне вредности
Краткорочни финансијски пласмани	598,261	598,261	Ниво3	Дисконтовање новчаних токова, са дисконтном стопом до 2% месечно у зависности од услова продаје
Инвестиционе некретнине	259,331	259,331	Ниво3	Дисконтовањем новчаних токова, сходно уговору о закупу на период од 40 година

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност (наставак)

31. децембар 2022. године				
У хиљадама динара				
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Хијерархија фер вредности - нивои	Технике вредновања и инпути
Котиране хартије од вредности	5,763	5,763	Ниво1	Котиране тржишне вредности
Краткорочни финансијски пласмани	598,306	598,306	Ниво3	Дисконтовање новчаних токова, са дисконтном стопом до 2% месечно у зависности од услова продаје.
Инвестиционе некретнине	268,150	268,150	Ниво3	Дисконтовањем новчаних токова, сходно уговору о закупу на период од 40 година .

Није било трансфера између нивоа 1, 2 и 3 у периоду финансијских извештаја.

40. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. С обзиром да се тумачења пореских закона од стране пореских и других власти у односу на трансакције и активности Групе могу разликовати од тумачења руководства постоји неизвесност да ли су тумачења руководства Групе и пратећа документација довољне, и да ли одговарају захтевима и тумачењима пореских и других органа. Руководство Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних последица по консолидоване финансијске извештаје Групе.

41. СУДСКИ СПОРОВИ

Против Групе је покренут судски спор од стране Слободне царинске зоне а.д.Нови Сад по основу накнаде за коришћење земљишта. Група је у финансијским извештајима извршило резервисање за потенцијалне губитке по овом основу у износу од 33,465 хиљада динара. Коначан исход претходно наведеног спора није могуће предвидети са сигурношћу те су процене руководства да Група неће бити изложено додатним потенцијалним обавезама које могу угрозити пословање у наредном периоду. Поред овога спора група има и других спорова за која нису извршена резервисања јер се не сматрају материјално значајним.

42. НАКНАДЕ КЉУЧНИМ ЧЛАНОВИМА РУКОВОДСТВА

Бруто накнада кључним руководиоцима је исплаћена у износу од 44,009 хиљада динара у 2023. години. Накнада за 2022. годину је исплаћена у износу од 42,320 хиљада динара. Као кључно руководство посматрани су председник групе, чланови надзорног одбора, генерални директор и чланови извршног одбора.

43. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било значајнијих других догађаја након датума биланса стања који би имали утицај на финансијске извештаје Групе.

44. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеве за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
EUR	117,1737	117,3224
GBP	135,0550	132,7026
USD	105,8671	110,1515

Горњи Милановац, 04. априла 2024. године

Напомене саставио
Милан Ђорђевић

Законски заступник
Радмила Трифуновић

METALAC AKCIONARSKO DRUŠTVO GORNJI MILANOVAC

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2023. GODINE**

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA na dan 31.12.2023. godine

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE za period od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za 2023. godinu

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU za 2023. godinu

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA METALAC AKCIONARSKOG DRUŠTVA, GORNJI MILANOVAC

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja **METALAC AKCIONARSKOG DRUŠTVA, GORNJI MILANOVAC** (u daljem tekstu: "Grupa") koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito konsolidovano finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2023. godine i konsolidovane rezultate njegovog poslovanja i konsolidovane novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i ostalim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Grupe u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. U tom kontekstu, za svako pitanje u nastavku, opisano je kako se naša revizija bavila tim pitanjem.

Ispunili smo obaveze opisane u delu „Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja“, uključujući i povezana pitanja. U skladu s tim, naša revizija uključuje sprovođenje procedura dizajniranih da odgovore na našu procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Rezultati naših revizorskih procedura, uključujući procedure sprovedene za ključna revizorska pitanja opisana u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Priznavanje prihoda

Grupa je obelodanila informacije u vezi sa prihodima od prodaje gotovih proizvoda, robe i ostalog, u Napomeni 3.1. Prihodi po osnovu ugovora sa kupcima i ostali prihodi i rashodi u Napomeni 5. Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga uz konsolidovane finansijske izveštaje. U finansijskoj godini koja se završila 31. decembra 2023. godine, Grupa je prihod ostvarila prvenstveno iz maloprodaje fizičkim i pravnim licima (uglavnom posuda, bojlera, kuhinjskih sudopera i robe široke potrošnje) i veleprodaje (uglavnom posuda, bojlera i kuhinjskih sudopera).

Prihod od prodaje robe se priznaje u trenutku kada je kontrola prenet na kupca. Imajući u vidu da je rast prihoda cilj Grupe, kao jedan od ključnih pokazatelja uspešnosti rukovodstva, to može stvoriti podsticaj da se prihodi priznaju pre izvršenog prenosa rizika i koristi od vlasništva.

Pored navedenog, kompleksnost procesa priznavanja prihoda Grupe se ogleda i kroz raznoliku ponudu proizvoda i poslovanje na više različitih geografskih lokacija. Određene razlike u uslovima prodaje između društava unutar Grupe, kao što su vreme prenosa kontrole, kao i specifični uslovi isporuke, uključujući paritete isporuke, stvaraju složenost i zahtevaju procenu u određivanju ukupnog konsolidovanog prihoda od prodaje.

Priznavanje prihoda smo identifikovali kao ključno revizorsko pitanje, zbog složenosti procesa priznavanja prihoda usled različitih uslova prodaje u društvima unutar Grupe.

U sklopu revizorskih procedura, procenili smo usklađenost računovodstvene politike Grupe za priznavanje prihoda, sa zahtevima Zakona o računovodstvu i ostalih računovodstvenih propisa u Republici Srbiji i MSFI 15 - Prihod od ugovora sa kupcima.

Sproveli smo procedure u cilju razumevanja procesa priznavanja prihoda.

Takođe, primenili smo naše alate kako bismo uradili korelacionu analizu prihoda od maloprodaje i priliva gotovine. Na osnovu podataka dobijenih iz računovodstvenog sistema, izvršili smo analizu ručnih i drugih nestandardnih unosa, koji mogu imati uticaj na račune prihoda.

Na uzorku pojedinačnih transakcija prodaje, uporedili smo evidentirane iznose, kao i druge uslove prodaje kao što su vreme prenosa kontrole, specifični uslovi isporuke i drugo, pregledom prodajnih faktura, konačnih kupoprodajnih ugovora i/ili porudžbenica.

Sproveli smo analize analitičkih pregleda prodaje po mesecima, kako bismo identifikovali eventualne neočekivane trendove kretanja.

Od definisanog uzorka kupaca, pribavili smo eksterne potvrde stanja, na osnovu kojih smo procenili da li je izvršeno odgovarajuće priznavanje prihoda. Na određenom uzorku transakcija, izvršili smo njihovo usaglašavanje sa povezanim otpremnicama i naknadnim uplatama od strane kupaca.

Dodatno smo obavili razgovore sa ključnim predstavnicima prodaje, kako bismo utvrdili postojanje propratnih sporazuma ili neobičnih dogovora sa kupcima, koji mogu uticati na period priznavanja prihoda.

Sproveli smo postupke testiranja na definisanom uzorku transakcija oko datuma bilansa, uključujući testiranje priliva gotovine nakon datuma izveštavanja i analitički pregled značajnih neočekivanih promena.

Procenili smo adekvatnost obelodanjivanja u Napomeni 3.1. Prihodi po osnovu ugovora sa kupcima i ostali prihodi i rashodi u Napomeni 5. Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, uz prateće konsolidovane finansijske izveštaje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i ostalim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji i MSFI 15 - Prihod od ugovora sa kupcima.

Vrednovanje zaliha

Na dan 31. decembra 2023. godine, vrednost zaliha iznosi RSD 3.782.197 hiljada, kao što je obelodanjeno u napomeni 23 uz prateće konsolidovane finansijske izveštaje, što predstavlja 34% od ukupne vrednosti imovine Grupe. Zalihe su na dan izveštavanja, locirane u centralnim regionalnim skladištima i maloprodajnim radnjama. Vrednovanje zaliha vrši se po nižoj od nabavne vrednosti i neto ostvarive vrednosti, koja se određuje kao prodajna cena umanjena za procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Grupa takođe prodaje prehrambene i druge proizvode koji imaju kratak rok trajanja. S tim u vezi, potrebna je značajna procena rukovodstva prilikom određivanja nivoa rezervisanja za umanjenje vrednosti zaliha sa sporim obrtom kretanja i/ili zastarelih zaliha. Takve procene podrazumevaju predviđanje rukovodstva o budućoj tražnji za zalihama, datumu isteka roka trajanja proizvoda i planovima za buduću prodaju zaliha koje su blizu kraja perioda korišćenja.

Sve navedeno, a imajući u vidu i to da vrednost zaliha ima značajno učešće u ukupnoj konsolidovanoj vrednosti imovine, zaključili smo da vrednovanje zaliha predstavlja ključno revizorsko pitanje u procesu revizije.

U sklopu naših revizorskih procedura, sproveli smo postupke u cilju razumevanja procesa vrednovanja zaliha.

Na određenom uzorku zaliha, usaglasili smo podatke o unetim transakcijama u analitičke evidencije zaliha, sa podacima na originalnim fakturama za nabavku, kako bismo procenili da li je vrednovanje zaliha adekvatno urađeno.

Izvršili smo procedure identifikovanja zaliha koje su prodate sa negativnom maržom, pregledom određenog uzorka prodajnih faktura iz perioda nakon datuma bilansa, kako bismo utvrdili postojanje zastarelih ili zaliha sa sporim obrtom kretanja, a sve u svrhu procene adekvatnosti vrednovanja zaliha na datum izveštavanja.

Dodatno, izvršili smo procenu klijentovog obračuna umanjenja vrednosti zaliha sa sporim obrtom, koristeći odgovarajuće ulazne podatke za kalkulaciju. Dobili smo prateći obračun od klijenta i proverili ključne ulazne podatke koji se koriste u obračunu, uključujući proveru tačnosti kretanja zaliha tokom godine, na određenom uzorku transakcija.

Takođe, izvršili smo analizu prometa zaliha u tekućem periodu, kako bismo identifikovali postojanje eventualnih dodatnih indikatora za umanjenje vrednosti zaliha, koje rukovodstvo nije prethodno obuhvatilo svojom procenom obezvređenja.

Procenili smo adekvatnost obelodanjivanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i ostalim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji i MRS 2, sadržanog u Napomeni 3.14 Zalihe i 23 Zalihe uz prateće konsolidovane finansijske izveštaje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Grupe

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa konsolidovanim finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosuđivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u konsolidovanim finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa konsolidovanim finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Grupe stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju Grupe za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i ostalim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu odgovarajuća, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupe prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Ocenjujemo celokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li konsolidovani finansijski izveštaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza u vezi sa finansijskim izveštajima entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bi izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo Odboru za reviziju izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena Odboru za reviziju, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizorska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner zadužen za reviziju koja rezultira izveštajem nezavisnog revizora je Mikio Suzuki.

U Beogradu, 24. aprila 2024. godine

Danijela Mirković
za Ernst & Young d.o.o. Beograd

Mikio Suzuki,
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07177984	Шифра делатности 6420	ПИБ 100887751
Назив Металац ад консолидовани		
Седиште Горњи Милановац , Кнеза Александра 212		

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2023. године

-у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001			0	0
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		4.231.589	3.987.835	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	21	90.223	51.600	0
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		90.223	51.600	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	21	3.994.815	3.775.332	0
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		1.755.047	1.679.626	
023	2. Постројења и опрема	0011		1.560.172	1.238.733	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012		259.331	268.150	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		331.240	471.729	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014		4.080	5.058	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015		84.945	112.036	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	22	146.551	160.903	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019		5.388	6.078	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021		0	0	
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		133.714	145.646	
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027		7.449	9.179	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		28.189	14.725	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		6.883.888	6.582.216	0
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	23	3.782.197	3.651.569	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		686.859	819.985	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		1.143.538	1.062.083	
13	3. Роба	0034		1.794.533	1.684.494	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		141.685	58.070	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		15.582	26.937	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037		0	0	
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	24	1.182.080	1.096.117	0
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		527.074	587.787	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		653.716	505.132	
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		0	0	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		0	0	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043		1.290	3.198	
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	25	78.546	97.980	0
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		49.443	56.503	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		19.304	30.592	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		9.799	10.885	
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	26	889.965	868.073	0
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049		0	0	
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		598.261	598.306	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		291.704	269.767	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	27	855.664	798.171	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	28	95.436	70.306	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		11.143.666	10.584.776	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060		399.993	304.464	
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	29	6.530.316	6.315.364	0
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		2.481.899	2.481.899	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	29	143.860	143.962	

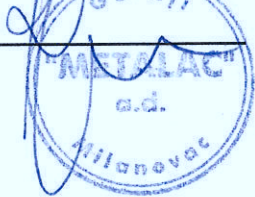
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		1.434	0	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		76.143	74.558	
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		3.951.445	3.494.427	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		3.274.422	2.906.328	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		677.023	588.099	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411	29	27.821	269.634	
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412		0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		1.163.078	1.306.853	0
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417 + 0418 + 0419)	0416	30	457.380	424.552	0
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		369.806	342.176	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		21.241	16.601	
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		66.333	65.775	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	31	705.698	882.301	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		705.698	882.301	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427			0	
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429		0	0	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	37	48.732	76.266	
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		3.401.540	2.886.293	0
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432		129.293	109.000	
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	32	703.881	677.499	0
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		117.002	89.318	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		586.879	588.181	
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	33	64.892	23.472	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	34	1.867.616	1.491.697	0
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443		0	0	
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		0	0	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		1.693.989	1.345.579	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		167.909	133.151	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447			0	
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448		5.718	12.967	
44, 45, 46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449		569.407	532.877	0
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	35	452.052	413.101	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451	36	88.008	88.021	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		29.347	31.755	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	37	66.451	51.748	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		11.143.666	10.584.776	0
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	38	399.993	304.464	

У Горњем Милановцу
дана 04.04.2024. године

Законски заступник

Матични број 07177984	Попуњава правно лице - предузетник	Шифра делатности 6420	ПИБ 100887751
Назив Металац ад консолидовани			
Седиште Горњи Милановац, Кнеза Александра 212			

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01 до 31.12.2023 . године

-у хиљадама динара-

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		15.256.355	13.939.832
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	8.595.665	7.574.544
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		8.242.950	7.224.343
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004		352.715	350.201
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	5	6.284.863	5.839.130
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		3.306.357	2.842.544
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		2.978.506	2.996.586
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		32.805	52.451
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		81.295	249.110
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	242.729	222.528
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		18.998	2.069
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		14.427.803	13.226.772
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	5,1	7.088.673	6.283.282
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	8	2.746.728	2.734.582
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	9	3.056.832	2.867.390
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		2.335.267	2.135.005
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		390.806	379.306
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		330.759	353.079
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		459.906	439.177
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		12.818	17.117
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	11	663.525	576.457
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	10	178.802	105.442
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	12	220.519	203.325
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		828.552	713.060
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026		0	0
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	13	192.791	291.668

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		0	0
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		123.114	89.297
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		43.471	180.899
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		26.206	21.472
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	14	158.005	211.580
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		0	0
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		63.167	37.215
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		70.734	142.795
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		24.104	31.570
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		34.786	80.088
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		0	0
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	15	65.253	28.661
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	16	56.162	64.645
67	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	17	97.319	114.956
57	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	18	178.724	139.343
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		15.611.718	14.375.117
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		14.820.694	13.642.340
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		791.024	732.777
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046		0	0
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		108	1.284
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		790.916	731.493
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		0	0
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	20	126.586	114.288
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			922
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	20	14.108	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	20	678.438	616.283
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		0	0
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		1.417	28.184
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		677.021	588.099
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	19	350	304
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

Горњем Милановцу
дана 04.04.2023. године

Законски заступник

Матични број 07177984	Попуњава правно лице - предузетник	Шифра делатности 6420	ПИБ 10887751
Назив Металац ад консолидовани			
Седиште Горњи Милановац, Кнеза Александра 212			

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01 до 31.12.2023

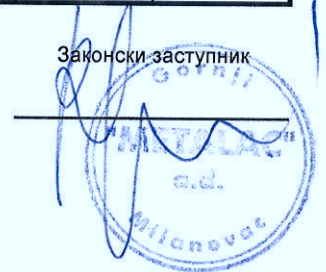
- у хиљадама динара -

Група рачуна. Рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А.НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001	20	678.438	616.283
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б.ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1.Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2.Актуарски добити или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добити	2005		8.444	
	б) губици	2006	28		3.554
333	3.Добити или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добити	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1.Добити или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добити	2009			
	б) губици	2010			
334	2.Добити или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добити	2011			
	б) губици	2012		3.402	15.516
335	3.Добити или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добити	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добити или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добити	2015			
	б) губици	2016			

Група рачуна. Рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добичи	2017			
	б) губици	2018	28	690	6.637
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		4.352	
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			25.707
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023		4.352	
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			25.707
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		682.790	590.576
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027		682.790	590.576
	1. Приписан матичном правном лицу	2028		681.374	562.392
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029		1.416	28.184

У Горњем Милановцу
дана 04.04. 2024. године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07177984

Шифра делатности 6420

ПИБ 100887751

Назив **Металац ад** консолидовани

Седиште Горњи Милановац, Кнеза Александра 212

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01 до 31.12. 2023. године.

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)	АОП	Остали основни капитал (рн 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија и резерве (рн 306 и група 32)
			2		3		4		5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4001	2.448.000	4010	33.899	4019		4028	144.622
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4003	2.448.000	4012	33.899	4021	-	4030	144.622
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	- 660
5.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 3+4)	4005	2.448.000	4014	33.899	4023	-	4032	143.962
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4007	2.448.000	4016	33.899	4025	-	4034	143.962
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	- 102
9.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр.7+8)	4009	2.448.000	4018	33.899	4027	-	4036	143.860

Позиција	ОПИС	АОП	Рев.рез. и нер.доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
			6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____године	4037	-49.089	4046	3.185.155	4055		4064	242699
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 1+2)	4039	- 49.089	4048	3.185.155	4057	-	4066	242.699
4.	Нето промене у ____ години	4040	- 25.469	4049	309.272	4058		4067	26.935
5.	Стање на дан 31.12.____године (р.бр. 3+4)	4041	- 74.558	4050	3.494.427	4059	-	4068	269.634
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 5+6)	4043	- 74.558	4052	3.494.427	4061	-	4070	269.634
8.	Нето промене у ____ години	4044	- 151	4053	457.018	4062		4071	- 241.813
9.	Стање на дан 31.12.____године (р.бр.7+8)	4045	- 74.709	4054	3.951.445	4063	-	4072	27.821

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол.2+3+4+5+6+ 7+8+9)≥0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол.2+3+4+5+6+7+ 8+9)<0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01.____године	4073	6.005.286	4082	-
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074	-	4083	-
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 1+2)	4075	6.005.286	4084	-
4.	Нето промене у ____ години	4076		4085	-
5.	Стање на дан 31.12.____године (р.бр. 3+4)	4077	6.315.364	4086	-
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078	-	4087	-
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 5+6)	4079	6.315.364	4088	-
8.	Нето промене у ____ години	4080		4089	-
9.	Стање на дан 31.12.____године (р.бр.7+8)	4081	6.530.316	4090	-

У Горњем Милановцу
 дана 04.04.2024. године

Законски заступник

The stamp is circular and contains the following text: "Gornji Milanovac" around the top and bottom edges, and "METALAC" in the center. Below the company name, it says "d.o.o.". A handwritten signature in blue ink is written over the stamp.

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07177984	Шифра делатности 6420	ПИБ 10887751
Назив Металац ад консолидовани		
Седиште Горњи Милановац, Кнеза Александра 212		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01 до 31.12.2023. године

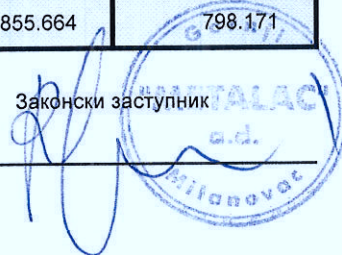
- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А.ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	18.043.775	16.097.021
1.Продаја и примљени аванси у земљи	3002	14.070.743	11.824.547
2.Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	3.359.499	3.570.096
3.Примљене камате из пословних активности	3004	116.663	86.601
4.Остали приливи из редовног пословања	3005	496.870	615.777
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	16.793.383	15.389.088
1.Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	11.562.675	10.117.596
2.Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	1.493.566	1.816.349
3.Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	3.014.253	2.891.118
4.Плаћене камате у земљи	3010	58.183	31.208
5.Плаћене камате у иностранству	3011		
6.Порез на добитак	3012	113.256	125.565
7.Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	551.450	407.252
8.Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	1.250.392	707.933
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016	-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	3.792	12.691
1.Продаја акција и удела	3018		
2.Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	1.416	4.051
3.Осталих финансијски пласмани	3020	194	7.020
4.Примљене камате из активности инвестирања	3021	2.182	1.438
5.Примљене дивиденде	3022	-	182
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	853.162	901.964
1.Куповина акција и удела	3024	271	-

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
2.Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	639.476	900.370
3.Остали финансијски пласмани	3026	213.415	1.594
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	849.370	889.273
V.ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	107.760	708.838
1.Увећање основног капитала	3030		
2.Дугорочни кредити у земљи	3031	107.760	708.408
3.Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4.Краткорочни кредити у земљи	3033	-	-
5.Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6.Остале дугорочне обавезе	3035		430
7.Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	445.773	361.060
1.Откуп сопствених акција и удела	3038		14.804
2-Дугорочни кредити у земљи	3039	272.876	55.038
3.Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4.Краткорочни кредити у земљи	3041		-
5.Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6.Остале обавезе	3043		
7.Финансијски лизинг	3044		
8.Исплаћене дивиденде	3045	172.897	291.218
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046	-	347.778
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	338.013	-
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	18.155.327	16.818.550
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	18.092.318	16.652.112
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) >= 0	3050	63.009	166.438
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) >= 0	3051	-	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	798.171	636.799
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	5.516	5.066
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	855.664	798.171

У Горњем Милановцу
дана 04.04. 2024. године

Законски заступник

**МЕТАЛАЦ А.Д.,
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ**

**Напомене уз
Консолидоване финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Консолидовани финансијски извештаји друштва Металац а.д. Горњи Милановац и његових зависних правних лица, у даљем тексту „Група“, за годину која се завршила на дан 31. децембра 2023. године одобрени су одлуком руководства дана 4. априла 2024. године.

Металац а.д., Горњи Милановац је до 2003. године било друштво у мешовитој својини (са друштвеним и акцијским капиталом) од када је 100% акционарско друштво. Друштво је првобитно основано 1959. године као предузеће у друштвеној својини. На дан 8. децембра 1990. године донета је одлука Радничког савета друштвеног предузећа Металац да се повећа капитал издавањем и продајом деоница запосленима и да се изврши трансформација предузећа у деоничарско друштво у мешовитој својини. На дан 27. јула 1998. године извршена је трансформација, у складу са новим Законом о својинској трансформацији. Током 2003. године дошло је до даље власничке трансформације у којој је друштвени капитал Металац а.д. у потпуности приватизован, док је у пословној 2004. години, Друштво извршило другу емисију обичних акција.

Група се првенствено бави производњом и продајом широког асортимана емајлираног, тефлонизираних, алуминијумског и инокс посуђа, производњом и продајом термоакумулационих бојлера од 50, 80 и 120 литара са емајлираним и инокс казаном и малолитражних бојлера од 5 и 10 литара, производњом и продајом свих врста транспортних и офсет кутија, производњом и продајом инокс судопера и производа од ливених полимера, од септембра 2015 године и производњом делова за аутомобиле и камионе спона, зглобова и вођица мостова и трговином робе из производног програма као и осталих сегмената.

Металац а.д. је током децембра 2005. године извршило реорганизацију и основало шест друштава која су 100% у његовом власништву и од 2006. године наставља да послује као децентрализована компанија, која у свом делокругу рада задржава холдинг активности- управљање и финансирање, а поред тога привремено задржава обављање услуга транспорта, ресторана, заштите, безбедности и одржавања фабричког круга. Остале, односно основне делатности из дотадашњег делокруга пословања, пренете су на новоорганизована друштва.

На дан 31. децембра 2023. године Група је имала 2,040 запослених радника (2022: 2,121 запослена радника). Смањење броја запослених је резултат рационализације у производном процесу и аутоматизације одређених пословних процеса у производним друштвима групе.

Седиште Групе је у Горњем Милановцу, улица Кнеза Александра број 212.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе консолидације

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва Металац а.д., Горњи Милановац и следећих домаћих и страних правних лица:

	<u>Процент учешћа у капиталу</u>
1. Металац Посуђе д.о.о, Горњи Милановац	100%
2. Металац Маркет д.о.о, Горњи Милановац	100%
3. Металац Trade д.о.о, Горњи Милановац	100%
4. Металац Print д.о.о, Горњи Милановац	100%
5. Металац Инко д.о.о, Горњи Милановац	100%
6. Металац Бојлер д.о.о, Горњи Милановац	100%
7. Металац Фад д.о.о, Горњи Милановац	100%
8. Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	98.80%
9. Металац Home Market а.д., Нови Сад	92.04%
10. Метпор д.о.о, Београд	100%
11. Металац Digital д.о.о Горњи Милановац	100%
12. Металац FTO д.о.о Горњи Милановац	100%
13. Металац Home Market д.о.о, Република Хрватска	100%
14. Металац Маркет д.о.о, Подгорица, Црна Гора	100%
15. Метрот о.о.о. Москва, Русија	100%
16. Металац-Украјина, Кијево Украјина	100%

Зависна друштва консолидују се почев од датума стицања, односно датума када је Група стекла контролу над зависним друштвом и настављају да се консолидују до датума када таква контрола престаје. Сматра се да је дошло до стицања контроле уколико је Група изложена или има право на варијабилне приносе од своје укључености у ентитет у који је инвестирала и има способност да утиче на те приносе кроз утицај који има над ентитетом у који је инвестирала.

Одређеније, Група контролише ентитет у који је инвестирала ако и само ако Група има:

- Утицај на ентитет у који је инвестирала постојећа права која јој дају текућу способност да управља релевантним активностима ентитета у који је инвестирала
- Изложеност или права на варијабилне приносе од укључености у ентитет у који је инвестирала, и
- Способност коришћења утицаја над ентитетом у који је инвестирала ради утицаја на његове приносе.

Претпоставка је да већина гласачких права резултира у контроли. Да би се ова претпоставка оправдала уколико Група има мање од већинског права гласа или сличних права над ентитетом у који је инвестирала, Група разматра све релевантне чињенице и околности у оцени тога да ли постоји утицај над ентитетом у који је инвестирала, укључујући:

- Уговорне аранжмане са осталим држаоцима права гласа над ентитетом у који је инвестирала
- Права која проистичу из уговорних аранжмана
- Постојећа и потенцијална права гласа.

Група врши поновну оцену да ли постоји контрола над ентитетом у који је инвестирала уколико чињенице или околности дају индикацију да су настале промене у једном или више од једног чиниоца контроле.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе консолидације (наставак)

Финансијски извештаји зависних друштава припремају се за исти извештајни период као и за матично друштво применом конзистентних рачуноводствених политика. Сва међукомпанијска салда, трансакције, нереализовани добици и губици који произилазе из међукомпанијских трансакција и дивиденде елиминишу се у потпуности. Промена учешћа у власништву зависног друштва при којој не долази до губитка контроле обухвата се као трансакција у оквиру капитала.

Уколико Група изгуби контролу над зависним друштвом врши се следеће:

- Искњижење средстава (укључујући „goodwill“) и обавеза зависног друштва;
- Искњижење садашње вредности учешћа мањинских власника уколико постоји;
- Искњижење акумулираних курсних разлика које су признате раније у оквиру капитала;
- Књижење поштене вредности примитка од продаје;
- Књижење поштене вредности преосталог учешћа у власништву зависног друштва уколико постоји;
- Књижење резултирајућег добитка или губитка кроз биланс успеха;
- Рекласификација удела матичног друштва у компонентама које су претходно признате директно у оквиру капитала на биланс успеха или нераспоређену добит на одговарајући начин.

Финансијски извештаји зависних правних лица у иностранству, исказани у њиховим функционалним валутама, прерачунати су у извештајну валуту матичног Друштва РСД тако што су средства и обавезе прерачунати у динаре по званичном курсу на дан биланса стања. Биланс успеха и новчани токови су прерачунати у динаре по средњем курсу. Ефекти произашли при прерачуну финансијских извештаја у страним средствима плаћања у извештајну валуту су приказани у оквиру капитала.

2.2. Консолидовани финансијски извештаји

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у напомени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања.

Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима Републике Србије “РСД” и све исказане нумеричке вредности представљене су у хиљадама динара РСД’000 осим уколико је другачије наведено.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Група води евиденције и саставља консолидоване финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије и осталом примењивом законском регулативом у Републици Србији.

У складу са Законом о рачуноводству, велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са Законом о тржишту капитала Републике Србије, независно од величине, за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују Међународне стандарде финансијског извештавања, чији је превод на српски језик објавило министарство надлежно за послове финансија.

Међународни стандарди финансијског извештавања објављени на српском језику од стране Министарства финансија укључују Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународне рачуноводствене стандарде (МРС) и Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) издате од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде као и тумачења стандарда издате од стране Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда али не укључују основе за закључивање, илустративне примере, упутства за примену, коментаре, издвојена мишљења као ни друге помоћне материјале изузев у случајевима када су они експлицитно укључени као саставни део стандарда или тумачења.

МРС, МСФИ и тумачења објављени од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења рачуноводствених стандарда су званично преведени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (број решења 401-00-4980/2019-16) и објављени у Службеном гласнику Републике Србије број 92 дана 21. новембра 2019. године и примењују се приликом припреме финансијских извештаја за годишње период који се завршавају на или после 31. децембра 2020. године.

Нови или допуњени МСФИ и тумачења који су усвојени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања објављеном у Службеном гласнику Републике Србије број 123/2020 дана 13. октобра 2020. године примењују се приликом припреме финансијских извештаја за годишње период који се завршавају на или после 31. децембра 2021. године и нису примењени приликом припреме приложених финансијских извештаја.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су састављени у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник Републике Србије број 89/2020) и Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник Републике Србије број 89/2020). Наведени правилници који регулишу презентацију финансијских извештаја имају првенство примене у односу на захтеве које у том погледу дефинишу МСФИ који су објављени од стране Министарства финансија.

Због горе наведених одступања, ови финансијски извештаји нису у складу са МСФИ.

2.4. Рачуноводствени основ

Ови финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка. Финансијски извештаји су презентовани у динарима Републике Србије (РСД) и све исказане нумеричке вредности представљене су у хиљадама динара (РСД '000), осим уколико није другачије наведено. Група је у састављању приложених финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Рачуноводствени основ (наставак)

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

Упоредне податке представљају финансијски извештаји за годину и дан завршену 31. децембра 2022. године.

2.5. Концепт наставка пословања

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство Металац Групе анализирали су планове будућих новчаних токова.

Услед специјалне војне операције руских војних снага у Украјини започете у фебруару 2022. године, као и санкција које су САД и земље Европске Уније увеле Руској Федерацији те контра санкција које је увела Руска Федерација, дошло је до поремећаја у светским ланцима трговине и логистике. Ови поремећаји довели су до раста тржишних цена енергената и сировина које Група користи у процесу производње као и до волатилности девизних курсева.

Додатно, мере финансијског подстицаја које су земље уводиле између 2020. и 2021. године ради опоравка економије од кризе изазване пандемијом корона вируса, проузроковале су јачање инфлаторних притисака на глобалном нивоу као и поштравање монетарне и фискалне политике водећих централних банака и раст каматних стопа у 2023. години.

Као резултат, актуелна економска ситуација је неизвесна када је реч о потражњи за производним асортиманом Групе и анализа руководства узима у обзир оправдано могуће промене у ланцу снабдевања, тражњи и резултату.

Група се финансира из краткорочних средстава из пословања и банкарских кредита. Тренутна макроекономска дешавања нису имала значајан негативан утицај на финансијске резултате Групе. На основу спроведених процена, руководство оправдано очекује да Група има одговарајућа средства за наставак пословања у догледној будућности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи

Приходи по основу уговора са купцима се признају када се контрола над обећаним производима односно робом пренесе на купца и то у износу који одражава накнаду на коју Група очекује да има право у замену за односне производе/робу или услугу. Детаљније о врстама прихода које Група остварује обелодањено је у напмени 5.

Уговори са купцима опредељују кључне комерцијалне услове на основу кога купци испостављају своје поруџбенице. Уговор са становишта признавања прихода се посматра као комбинација основног уговора са купцима и испостављених поруџбеница.

Конкретно, процес признавања прихода подразумева следећих 5 корака:

- Корак 1: Идентификовати уговор(е) са купцем;
- Корак 2: Утврдити обавезе извршења из уговора;
- Корак 3: Утврдити цену трансакције;
- Корак 4: Распоредити цену трансакције на обавезе извршења из уговора; и
- Корак 5: Признавати приходе када ентитет испуни (или док испуњава) обавезу извршења.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи (наставак)

Група признаје приходе када је обавеза извршења испуњена (или током испуњења те обавезе), тј. када је 'контрола' над добрима или услугама у основи конкретне обавезе извршена пренета на купца

Политика признавања прихода

Купци стичу контролу над готовим производима и робом у моменту када се они испоруче на локацију купца (њихову фабрику или магацин) или у кругу производне фабрике Групе (у случају када купац организује превоз) и изврши прихват робе од стране купца (квалитативни и квантитативни пријем). Приход се генерише у том моменту са роком плаћања који се у већини случајева креће у распону од 30 до 90 дана.

Купци такође имају могућност авансног плаћања. На фактури су исказани рабати у складу са комерцијалном политиком Групе. Уговором са купцима могу бити уговорени накнадни рабати у виду периодичних продајних бонуса условљени оствареним продајним циљевима, затим учешћа у продајним акцијама, као и разна новчана давања директним и индиректним купцима. Група нема новчана давања купцима везаних за реализацију.

У случају када купац има уговором дефинисано право на попуст услед утврђеног лошијег квалитета достављених производа, приход је коригован за износ који представља очекивану вредност могућих исхода (ових попушта). С тим у вези, уместо прихода Група признаје обавезу за рефундацију; уз истовремено признавање имовине (и одговарајућу корекцију трошкова продаје/промене вредности залиха недовршене производње и готових производа) на основу овог права. На основу вишегодишњег искуства, и уз уважавање чињенице да је реч о брзом обрту производа која има релативно дужи рок трајања, Група је проценила да би ефекат обухватања ових попушта био нематеријалан за потребе састављања ових финансијских извештаја.

Уговорна имовина

Уговорна имовина је право на накнаду у замену за робу или услуге које је Група пренела купцу. Ако Група извршава своје уговорне обавезе преносом обећане робе или услуга пре него што купац плати накнаду или пре обавезе плаћања накнаде, уговорна имовина се признаје за зарађени део накнаде у вези са продајом који је услован.

Потраживање од купца

Потраживање од купца представља право Групе на износ накнаде који није услован (тј. само је неопходан проток времена пре него што накнада доспе на плаћање). У вези са рачуноводственим обухватањем потраживања од купаца погледати Напомену 22. Потраживања од купаца.

Уговорна обавеза

Уговорна обавеза је обавеза преноса робе или услуга купцу за које је Група примила накнаду (или износ накнаде који је доспео) од купца. Уговорна обавеза се признаје као приход када Група извршава своје уговорне обавезе.

Трошкови добијања уговора

Група се определила да примени практично изузеће за трошкове добијања уговора (нпр. продајне провизије) које дозвољава Групи да одмах призна ове издатке у биланс успеха зато што би период амортизације имовине која би била призната био једна година или краће.

Значајна компонента финансирања

Генерално, Група има краткорочна потраживања од купаца или прима краткорочне авансе по основу продаје. Група се определила да примени практично изузеће и да не коригује обећану накнаду за ефекте значајне компоненте финансирања ако очекује, приликом признавања уговора, да ће период између преноса робе или услуга и момента када купац плаћа за ту робу или услугу трајати једну годину или краће.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи по основу уговора са купцима и остали приходи и расходи (наставак)

Приходи од активирања учинака

У оквиру прихода од активирања учинака и робе, исказују се приходи по основу употребе робе, производа и услуга за сопствене потребе.

Финансијски приходи

Финансијски приходи се састоје од камата на кредите, каматних потраживања од пласираних средстава и позитивних курсних разлика. Приход од камата признат је у билансу успеха по принципу временског разграничења, коршћењем методе ефективног прихода од средстава. Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе.

Остали приходи

У оквиру осталих прихода исказани су добици по основу продаје некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, добици по основу продаје дугорочних хартија од вредности и учешћа у капиталу, добици од продаје материјала, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања, приходи од усклађивања вредности имовине, позитивни ефекти промене поштене (фер) вредности, некретнина, постројења, опреме и залиха до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања и укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са рачуноводственом политиком Групе.

Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе. Расходи камата обухватају камату обрачунату на примљене кредите, која се евидентира у билансу успеха периода на који се односи, а у складу са начелом узрочности. Компонента каматног расхода у ратама финансијског лизинга призната је у билансу успеха по методи ефективне каматне стопе.

Остали расходи

У оквиру осталих расхода исказани су губици по основу продаје и расходовања некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје хартија од вредности и учешћа у капиталу правних лица, губици од продаје материјала, мањкови, расходи по основу директних отписа потраживања, расходи по основу обезвређења имовине, негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, залиха, хартија од вредности и потраживања у складу са рачуноводственом политиком Групе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Трошкови одржавања и поправки

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

3.3. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у рачуну добитка и губитка у периоду на који се односе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Функционална и извештајна валута Групе је Динар (РСД). Трансакције изражене у страниј валути иницијално се евидентирају у функционалној валути по званичном курсу важећем на дан сваке трансакције. Монетарна средстава и обавезе изражене у страниј валути се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања. Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у страниј валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције. Немонетарне ставке вредноване по поштеној вредности изражене у страниј валути биће прерачунате применом курса важећег на дан процене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

За потребе састављања консолидованих финансијских извештаја средстава и обавезе друштва у иностранству прерачунати су у динаре по курсу на дан биланса стања. Биланс успеха и новчаних токова су прерачунати у динаре по средњем курсу датог периода, уколико кретања девизних курсева нису била значајна. Настале курсне разлике се признају као посебна компонента капитала.

3.5. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, друштва су у обавези да плаћају порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштва су, такође обавезна да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштва су, у складу са одредбама Закона о раду, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину, у висини три просечне зараде у Републици Србији, утврђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Бенефиције за запослене (наставак)

Запосленима за чијим је радом престала потреба, а којима није обезбеђено ни једно од права утврђених законом, послодавац ће исплатити отпремнину у висини збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршену годину рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу. Зарадом у смислу претходног става сматра се просечна зарада запосленог исплаћена за последња 3 месеца која претходе у месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Такође, на основу Колективног уговора, друштва су у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у друштву и то у висини од једне просечне зараде остварене у Друштву у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда за 20 година непрекидног рада, а једне ипо тако обрачунате зараде за 30 година рада у Друштву.

3.6. Порези и доприноси

3.6.1. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основице потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложена пореска средства се признају за све опорезиве привремене разлике, изузев:

- уколико одложене пореске обавезе проистичу из иницијалног признавања „goodwill-a“ или средстава и обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и, у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак; и
- на опорезиве привремене разлике у вези са учешћем у зависним друштвима, придруженим друштвима и заједничким улагањима где се тренутак укидања привремене разлике може контролисати и извесно је да привремена разлика неће бити укинута у догледном временском року.

Одложена пореска средства се признају за све опорезиве привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити, изузев

- уколико су одложена пореска средства која се односе на привремене разлике настала из иницијалног признавања средстава или обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и, у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак; и
- на опорезиве привремене разлике у вези са учешћем у зависним друштвима, придруженим друштвима и заједничким улагањима одложена пореска средства могу се признати само до мере до које је извесно да ће привремене разлике бити укинута у догледној будућности и да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се све привремене разлике могу искористити.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

3.6.1. Порез на добитак (наставак)

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на дан сваког биланса стања и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства и обавезе израчунавају се применом пореске стопе за коју се очекује да ће бити ефективна у години остварења пореских олакшица, односно измирења одложених пореских обавеза а на бази званичних пореских стопа и прописа на дан или након биланса стања.)

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала. Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе могу се приказати у пребијеном износу уколико постоји законом дефинисано право да се у пребијеном износу приказују текућа пореска средства и текуће пореске обавезе и уколико се одложени порези односе на истог пореског обвезника и на исту пореску јурисдикцију.

3.6.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.7. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан када се измири обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

3.8. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

Некретнине и опрема искњижавају се из евиденције по отуђењу или када се не очекују будуће економске користи од употребе или отуђења тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа основног средства (као разлика између нето продајне вредности и нето књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Групе су некретнине које Група, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности. Инвестиционе некретнине почетно се евидентирају по набавној вредности коју чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за трговинске попусте и рабате. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења..

3.10. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

	<u>Корисни век у годинама</u>	<u>Стопа амортизације</u>
Грађевински објекти		
- Стамбене зграде, управне зграде	50	2.0%
- Фабричке хале	40	2.5%
- Остали грађевински објекти	10	10.0%
Опрема		
- Производна и преносна опрема и постројења	10 - 13	7.7% - 10.0%
- Транспортна средства	8	12.5%
- Канцеларијски намештај и пословни инвентар у трговини	7 - 9	11.1% - 14.3%
- Погонски и пословни инвентар, алати, уређаји, телекомуникациона опрема	5	20.0%
- Канцеларијска и рачунарска опрема	4	25.0%
- Остала непоменута средства	6	16.7%

3.11. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на купљени софтвер и почетно се признају по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријално улагање се вреднује по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због умањења вредности. Амортизација нематеријалног улагања са ограниченим веком употребе признаје се у билансу успеха у оквиру трошкова амортизације. Стопа амортизације за нематеријалну имовину је 20%. За амортизацију Група примењује пропорционални метод амортизације.

3.12. Обезвређење имовине

На сваки датум биланса стања, Група преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине и нематеријалних улагања да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Обезвређење имовине (наставак)

Ако је процењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход у билансу успеха за период.

На дан 31. децембра 2023. године, на основу процене руководства Групе не постоје индикације да је вредност нематеријалних улагања, некретнина и опреме обезвређена.

3.13. Лизинг

МСФИ 16 дефинише нове или измењене захтеве у вези са рачуноводством лизинга, уводећи значајне промене у рачуноводство корисника лизинга (закупца) тако што уклања разлику између финансијског и оперативног лизинга и захтева признавање средства које представља право коришћења предмета лизинга и обавезу по основу лизинга на датум почетка закупа за све уговоре о лизингу, осим краткорочних закупа и оних закупа где је вредност лизинга мала.

Приликом примене МСФИ 16 на закупе, Група признаје средства која представљају право коришћења и обавезе по основу лизинга у билансу стања, која се почетно одмеравају по садашњој вредности будућих плаћања лизинга и признаје трошкове амортизације средстава која су право коришћења и расходе камате на обавезу по основу лизинга у билансу успеха.

Лизинг претходно класификован као финансијски лизинг – Код уговора о лизингу који су у складу са МРС 17 класификовани као финансијски лизинг, књиговодствене вредности предмета лизинга с једне стране и обавезе по основу финансијског лизинга са друге стране, утврђене применом МРС 17 непосредно пре датума почетне примене новог стандарда рекласификују се на вредност средстава која представљају право коришћења односно вредност обавеза по основу лизинга без икаквих корекција.

Одмеравање вредности

Обавеза по основу лизинга се почетно одмерава по нето садашњој вредности свих будућих плаћања лизинга дисконтованих по каматној стопи обухваћеној лизингом (имплицитној каматној стопи). Уколико се она не може лако одредити, Група користи своју инкременталну стопу задуживања.

Будућа лизинг плаћања, која се након дисконтовања укључују у вредност обавезе по основу лизинга обухватају:

- фиксна плаћања (укључујући варијабилна плаћања која су по својој суштини фиксна) умањена за евентуалне примљене подстицаје у вези са закупом
- варијабилна лизинг плаћања, односно плаћања која зависе од тржишних индекса или стопа, која се почетно одмеравају на датум почетка лизинга, применом тржишног индекса или стопе
- цену коштања опције откупа уколико је разумно сигурно да ће се опција искористити
- казне за раскид уговора, уколико је разумно вероватно да ће се искористити опција раскида.

Након почетног признавања, обавеза по основу лизинга се повећава за приписану камату (применом ефективне каматне стопе) и умањује за извршена плаћања лизинг обавезе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Лизинг (наставак)

Средства са правом коришћења се почетно вреднују по набавној вредности, која се иницијално састоји од вредности иницијално признате обавезе по основу лизинга, износа унапред плаћених лизинг обавеза и датих депозита пре датума почетка лизинга, умањена за евентуалне лизинг подстицаје примљене од даваоца лизинга и умањена за све почетне директне трошкове. Средство са правом коришћења се накнадно одмерава по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и губитке по основу обезвређења.

Средства са правом коришћења се амортизују током периода трајања лизинга или корисног економског века предмета лизинга, у зависности од тога који је краћи.

Варијабилна плаћања која не зависе од индекса или стопе не укључују се у одмеравање обавезе по основу лизинга односно средства са правом коришћења. Таква плаћања се признају као расход у периоду у којем су настала.

Рачуноводствене политике у примени до 1.1.2021. године – МРС 17 Лизинг

По основу уговора о лизингу Група се појављује као корисник лизинга. Група класификује лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Средства које се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства Групе по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа, по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. На дан биланса стања обавеза за лизинг је исказана по садашњој вредности минималних лизинг плаћања.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

На почетку уговора, Група процењује да ли уговор садржи лизинг компоненту или представља лизинг. Тачније, анализира се да ли уговор преноси право на контролу коришћења одвојивих средстава током дефинисаног временског периода, у замену за накнаду.

Група као купац

Група примењује јединствени приступ признавања и мерења за све закупе, осим за краткорочни закуп и закуп средстава мале вредности. Група признаје лизинг обавезе за плаћање закупа и право на коришћење које представља право на коришћење основних средстава.

Право на коришћење средстава

Група признаје право на коришћење имовине на дан почетка закупа (тј. на датум када је имовина доступна за употребу). Право на коришћење имовине вреднује се у висини набавне вредности, умањене за акумулирану амортизацију и губитке од обезвређења, и прилагођава се било којем накнадном мерењу обавеза по основу лизинга. Набавна вредност права на коришћење средстава укључује износ признатих лизинг обавеза, иницијалних директних трошкова и лизинг плаћања извршених на дан или пре датума почетка, умањене за примљене подстицаје за закуп.

Право на коришћење средстава амортизује се пропорционално, на период краћи од рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Лизинг (наставак)

Обавезе по основу лизинга

На дан почетка закупа, Група признаје обавезе по основу лизинга, мерене по садашњој вредности лизинг плаћања која треба да се изврше током трајања закупа. Лизинг плаћања укључују фиксне исплате, умањене за сва потраживања по основу подстицаја за закуп, варијабилне исплате закупа које зависе од индекса или стопе, и за износе за које се очекује да ће бити сигурно плаћени за резидуалну вредност. Лизинг плаћања такође укључују цену извршења куповне опције за коју је разумно очекивано да ће се извршити од стране Групе и плаћање пенала за раскид уговора, ако је опција раскида коју Група може да искористи у току трајања уговора.

Варијабилна лизинг плаћања која не зависе од индекса или стопе признају се као расходи (осим ако су настали за производњу залиха) у периоду у ком су настали догађаји или услови који доводе до плаћања.

При израчунавању садашње вредности лизинг плаћања, Група користи своју инкременталну стопу задуживања на дан почетка закупа, јер имплицитна каматна стопа за лизинг није лако утврдива. Након датума почетка, износ лизинг обавеза се повећава за обрачунату камату за протекли период и умањује се за извршена лизинг плаћања. Поред тога, књиговодствена вредност лизинг обавеза се поново мери ако постоји модификација уговора, промена трајања закупа, промена плаћања закупа (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања закупа) или промена у процени опције за куповину основног средства које је предмет закупа.

Краткорочни закупи и закупи средстава мале вредности

Група примењује изузеће од признавања краткорочног закупа за своје краткорочне закупе машина и опреме (тј. оне закупе који имају рок трајања краћи од 12 месеци од датума почетка и не садрже опцију куповине). Такође се примењује изузеће од признавања за закуп средстава мале вредности на закуп канцеларијске опреме. Лизинг плаћања код краткорочних закупа и закупа средстава мале вредности признају се као расход, пропорционално у току периода трајања закупа.

Група као давалац закупа

Лизинг је класификован као оперативни у случају када је уговором регулисано да се сви ризици и користи везани за власништво над средством не преносе на корисника лизинга.

Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга, а која се односе на промет услуга и добара која немају једнократни ефекат, разграничавају се линеарно и евидентирају као трошак у билансу успеха током периода трајања закупа.

3.14. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Залихе материјала се евидентирају по планским ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење планских на стварну цену алокацијом просечних одступања између трошкова реализованих производа и залиха на стању.

Вредност производње у току и готових производа укључују све директне трошкове производње (директног материјала и рада), као и одговарајући део трошкова погонске режије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Залихе (наставак)

Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама, а залихе робе у малопродаји по малопродајним ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност алокацијом разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на стању на крају године.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Нето продајна вредност је процењена продајна цена у редовном току пословања, умањена за процењене трошкове завршетак и процењене трошкове неопходне за извршење продаје. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

3.15. Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Групе, од момента када се Група уговорним одредбама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешћа у капиталу пословних банака, осигуравајућих организација, друштва као и остале дугорочне пласмане. Учешћа у капиталу банака која се котирају на берзи се почетно одмеравају по набавној вредности. Накнадно одмеравање се врши, на сваки датум билансирања стања, ради усклађивања њихове вредности са тржишном вредношћу. Други дугорочни финансијски пласмани су исказани по методу набавне вредности која се умањује за обезвређања на основу процене руководства ради свођења на њихову надокнадиву вредност.

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Групе исказују се готовина у благајни и стања на текућим динарским и девизним рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

Финансијске обавезе

Класификација као финансијска обавеза или капитал

Дужнички или власнички инструменти су класификовани или као финансијске обавезе или као инструмент капитала у складу са суштином уговорног ангажмана.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе класификују се као "финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха" или "остале финансијске обавезе".

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха

Финансијске обавезе су класификоване као финансијске обавезе “по фер вредности кроз биланс успеха” уколико је финансијска обавеза расположива за продају или је исказана као финансијска обавеза “по фер вредности кроз биланс успеха”.

Финансијска обавеза је класификована као расположива за продају ако:

- је стечена са циљем продаје у блиској будућности; или
- је део идентификованог портфолија финансијских инструмената којима Група управља, и који се понаша по шаблону краткорочне зараде; или
- је деривативни инструмент који није окарактерисан и не користи се као инструмент заштите.

Финансијска обавеза може бити призната као финансијска обавеза исказана по фер вредности кроз биланс успеха иако није "намењена за трговање" уколико:

- таква класификација елиминише или значајно редукује неконзистентност мерења и признавања која би иначе настала; или
- је финансијска обавеза део групе финансијских средстава или обавеза, чији је учинак мерен на бази фер вредности, у складу с документованим управљањем ризика Групе или њеном инвестиционом стратегијом, и информацијама око интерног груписања средстава на тој основи; или
- је део уговора који садржи један или више уграђених дериватива, а према МРС 39: “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” који каже да сви елементи оваквог комбинованог уговора могу бити квалификовани исказани по фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха исказују се по фер вредности где се резултирајућа добит или губитак признају у билансу успеха. Нето добит или губитак признат у билансу успеха укључује камате плаћене по овом основу.

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући и обавезе према добављачима, се процењују по њиховој номиналној вредности.

Престанак признавања финансијске обавезе

Група престаје да признаје финансијску обавезу када, и само када, су обавезе Групе престале, отказане или истичу.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Групе коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења и опреме. Једном годишње Група процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.2. Исправка вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана

Група обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и краткорочних финансијских пласмана на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Група се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате.

4.3. Исправка вредности залиха

Група редовно прати стање залиха. Врши се анализа са аспекта употребљивости, рока трајања и вредности залихе. Залихе које су неупотребљиве и којима је прошао рок трајања у целости се отписују на терет перида. За оне залихе код којих је дошло до успореног кретања, а функционално и економски нису неупотребљиве врши се процена вредности. За ту врсту залиха на бази критеријума да није било улаза и излаза дужем у периоду од годину дана врши се исправка вредности. Залиха учинак полу производ и готових производа која се води по цени коштања на крају године се упоређује са нето продајном ценом и по потреби, ако је продајна цена нижа иста се своди на њу.

4.4. Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Група процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Група поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

4.5. Бенефиције запослених

Садашња вредност обавеза за отпремнине за одлазак у пензију, јубиларне награде и неискоришћене годишње одморе утврђује се актуарском проценом. Актуарска процена подразумева коришћење претпоставки везаних за дисконтну стопу, предвиђени раст зарада, стопу смртности и флукуацију запослених. При одређивању одговарајуће дисконтне стопе руководство Групе полази од каматне стопе која би била еквивалента стопи на обвезнице Групе. Стопа смртности је базирана на јавно доступним таблицама морталитета. Будући раст зарада базиран је на очекиваним стопама инфлације.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.6. Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Руководство Групе примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Групе је да обелодани информације о правичној (фер) вредности финансијске активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Групе врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Групе, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Фер вредност дериватних финансијских инструмената за које постоји активно тржиште, је тачно одређена и не подразумева процену ризика од стране Руководства Групе.

4.7. Умањење вредности нефинансијске имовине

Умањење вредности постоји када књиговодствена вредност средства или јединице која генерише готовину премашује њен надокнадиви износ, који је већи од његове фер вредности умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. Обрачун фер вредности умањене за трошкове отуђења заснива се на доступним подацима из обавезујућих продајних трансакција, спроведених ван дохвата руке, за слична средства или видљиве тржишне цене умањене за инкременталне трошкове отуђења средства. Прерачун вредности у употреби је заснован на моделу садашње вредности будућег слободног новчаног тока. Токови готовине потичу из буџета за наредних период. Надокнадиви износ је променљив у зависности од примењене дисконтне стопе, као и од очекиваних будућих прилива слободног новчаног тока и стопе раста која се користи у сврхе екстраполације..

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ, ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
<i>Приход од продаје робе</i>		
Приходи од продаје домаће тржиште	8,242,950	7,224,343
Приходи од продаје ино тржиште	352,715	350,201
	8,595,665	7,574,544
<i>Приход од продаје производа и услуга</i>		
Приходи од продаје домаће тржиште	3,306,357	2,842,544
Приходи од продаје ино тржиште	2,978,506	2,996,586
	6,284,863	5,839,130
	14,880,528	13,413,674

5.1 НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Набавна вредност продате робе домаће тржиште	6,806,049	6,002,690
Набавна вредност продате робе ино тржиште	282,624	280,592
	7,088,673	6,283,282

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА

Производи и услуге у оквиру пословних сегмената

За потребе руковођења, Група је организована у седам пословних сегмената. Ови сегменти су основа на којој Група извештава своје примарне информације о сегментима. Основни производи и услуге сваког од ових сегмената су као што следи:

- *Посуђе* - производња и продаја свих врста посуђа-емајлираног, тефлонизираниог, алуминијумског и инох посуђа.
- *Бојлери* – производња и продаја акумулационих бојлера од 50, 80 и 120 литара са емајлираним и инох казаном и малолитражних бојлера од 5 и 10 литара.
- *Амбалажа* – Производња и продаја свих врста транспортних и офсет кутија.
- *Судопере* – производња и продаја инох једноделних и дводелних судопера, производа од ливених полимера и гранитне судопере.
- *Ауто делови* – производња и продаја спона, зглобова и вођица мостова за путнице аутомобиле, камионе и пољопривредне машине.
- *Трговине* - малопродаја и veleпродаја робе углавном из производног програма осталих сегмената.

Услуге Холдинга - у свом делокругу рада задржава холдинг активности-управљање и финансирање, а поред тога задржава обављање услуга транспорта, ресторана, заштите, безбедности и одржавања фабричког круга. Поред тога, највећи део некретнина, постројења и опреме који се налазе у власништву Групе се изнајмљују новоорганизованим друштвима.

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Приходи од продаје робе, производа и услуга по пословним сегментима

	Екстерна продаја		Интерна продаја		У хиљадама динара	
	2023	2022.	2023.	2022.	Укупно	
					2023.	2022.
Посуђе	1,747,545	1,643,510	1,531,859	1,432,101	3,279,404	3,075,611
Бојлери	653,737	616,146	155,199	146,304	808,936	762,450
Амбалажа	333,807	417,080	242,706	221,385	576,513	638,465
Судопере	402,795	428,840	121,460	103,649	524,255	532,489
Ауто делови	517,193	436,528	557	1,478	517,750	438,006
Трговина	11,137,346	9,741,040	462,885	321,776	11,600,231	10,062,816
Услуге Холдинга	88,105	130,530	722,142	565,276	810,247	695,806
Укупно за све сегменте					18,117,336	16,205,643
Елиминације интерне продаје					(3,236,808)	(2,791,969)
Консолидовани приходи од продаје					14,880,528	13,413,674

Резултат по пословним сегментима

	У хиљадама динара	
	2022.	2022.
Посуђе	300,117	301,388
Бојлери	35,792	21,359
Амбалажа	29,810	26,305
Судопере	31,925	10,850
Ауто делови	44,419	30,057
Трговина	342,369	321,056
Услуге Холдинга	281,560	254,642
Укупно за све сегменте	1,065,992	965,657
Елиминације интерних односа	(275,076)	(234,164)
Добит пре опорезивања	790,916	731,493
Порески расход периода	(126,586)	(114,288)
Одложени порески приход (расход) периода	14,108	(922)
Нето добитак	678,438	616,283

Резултат сегмента представља профит/(губитак) сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова, и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно, а пре елиминације интерних односа. То представља критеријум који се извештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Средства и обавезе по пословним сегментима

	Обртна имовина		Укупне обавезе	
	2023.	2022.	2023.	2022.
	У хиљадама динара			
Посуђе	2,712,046	2,741,761	1,637,204	1,807,914
Бојлери	475,390	435,092	458,812	417,350
Амбалажа	293,308	281,165	122,705	134,775
Судопере	284,721	322,798	273,053	339,410
Ауто делови	289,823	304,136	264,311	364,914
Трговина	4,264,175	3,835,552	3,667,372	3,338,967
Услуге Холдинга	622,322	608,655	544,782	274,067
Укупно за све сегменте	8,941,785	8,529,159	6,968,239	6,677,397
Елиминације интерних односа	2,057,897	1,946,943	2,354,888	2,407,985
Консолидовано	6,883,888	6,582,216	4,613,351	4,269,412

У циљу праћења резултата сегмената и алокације адекватних ресурса између сегмената, Група је извршила алокацију обртне имовине и укупних обавеза у извештајне сегменте, обзиром да су то подаци који се достављају лицима који доносе пословне одлуке. Средства која се заједнички користе од стране извештајних сегмената, као и обавезе које су заједничке за сегменте, алоциране су у оквиру остварених прихода сваког извештајног сегмента засебно.

Остале информације по сегментима

	Набавка основних средстава и нематеријалних улагања		У хиљадама динара Трошкови амортизације	
	2023.	2022.	2023.	2022.
	У хиљадама динара			
Посуђе	73,509	74,044	149,779	157,161
Бојлери	76,653	43,578	46,034	41,078
Амбалажа	7,521	8,541	25,853	26,488
Судопере	37,462	92,783	37,512	43,756
Ауто делови	48,937	131,478	42,383	36,787
Трговина	133,992	194,657	204,647	195,540
Услуге Холдинга	206,811	397,141	102,146	95,537
Укупно за све сегменте	584,885	942,222	608,354	596,347
Елиминација интерних односа	84,393	58,477	148,448	157,170
Консолидовано	500,492	883,745	459,906	439,177

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

6. ПОСЛОВНА И ТРЖИШНА СЕГМЕНТАЦИЈА (наставак)

Приходи од продаје производа, роба и услуга на иностраном тржишту по географским подручјима

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Босна и Херцеговина	622,791	551,039
Црна Гора	561,172	495,714
Русија	392,871	615,463
Хрватска	247,386	211,164
Америка	216,624	200,693
Немачка	178,881	223,323
Финска	125,642	119,435
Македонија	124,358	112,542
Луксембург	117,937	34,631
Словенија	114,966	106,792
Холандија	103,900	70,031
Бугарска	74,166	51,009
Француска	55,879	81,054
Украјна	45,812	49,896
Енглеска	45,786	30,162
Чешка	37,600	104,205
Швајцарска	28,161	26,043
Италија	21,350	17,627
Румунија	20,119	25,092
Косово	16,789	56,157
Шпанија	10,592	10,886
Мађарска	9,902	23,723
Шведска	5,144	14,477
Остали	153,393	115,629
	3,331,221	3,346,787

Некретнине, постројења и опрема по географским подручјима су приказана у табели која следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Србија	3,924,831	3,697,537
Русија	878	9,494
Хрватска	2,054	2,827
Црна Гора	66,966	65,345
Украјина	86	129
	3,994,815	3,775,332

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од премија, субвенција и дотација	34,242	13,709
Закупнине	71,057	64,622
Приходи од продаје отпада	56,635	76,670
Приходи по основу маркетинга	29,820	31,655
Остали пословних приходи	50,975	35,872
	208,487	208,819
	242,729	222,528

Група је склопила уговоре о оперативном закупу за свој портфолио инвестиционих некретнина, који се састоје од локала и складишних просторија (видети напомену 21). Ови закупи су склопљени на рок од 1 до 10 година.

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ

	2023.	2022.
Трошкови материјала за израду	2,008,010	2,097,709
Трошкови осталог материјала	223,767	239,000
Трошкови горива и енергије	514,951	397,873
	2,746,728	2,734,582

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Бруто зараде и накнаде запосленима	2,335,267	2,135,005
Доприноси на терет послодавца	390,806	379,306
Накнаде трошкова превоза запосленима	61,767	61,943
Накнада трошкова запосленима на службеним путовањима	63,969	43,845
Јубиларне награде	77,118	151,864
Привремени и повремени послови	6,241	7,506
Накнада члановима надзорног и управног одбора	21,998	22,118
Стипендије	19,509	16,823
Остали лични расходи	80,157	48,980
	3,056,832	2,867,390

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

10. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Трошкови резервисања за гарантни рок	10,402	4,800
Трошкови резервисања за бенефиције за запослене	75,985	62,405
Остала резервисања	92,415	38,237
	178,802	105,442

11. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Транспортне услуге	149,788	132,247
Закупнине	68,160	65,076
Одржавање	118,520	77,868
Трошкови реклама	144,656	143,606
Провизије извозника	9,074	8,196
Трошкови сајмова	13,588	24
Комуналне услуге	28,858	23,319
Накнада за коришћење пута	24,931	20,263
Услуге израде учинака	35,369	32,545
Остали пословни расходи	70,581	73,313
	663,525	576,457

Остали пословни расходи највећим делом се односе на трошкове анализе узорака материјала и производа, услуга контакт центра, регистрације возила, трошкови часописа и књига, збрињавања опасних материја, други трошкови шпедитерских услуга и сл.

12. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Индиректни порези и доприноси	49,379	47,620
Професионалне услуге	54,094	56,488
Премије осигурања	27,522	21,947
Банкарске провизије	44,397	35,390
Трошкови репрезентације	21,534	20,998
Чланарине	7,538	5,961
Остали пословни расходи	16,055	14,921
	220,519	203,325

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од камата	123,114	89,297
Позитивне курсне разлике	42,772	179,689
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	699	1,210
Остали финансијски приходи	26,206	21,472
	192,791	291,668

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

14. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Расходи камата	63,167	37,215
Негативне курсне разлике	70,730	142,755
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	4	40
Остали финансијски расходи	24,104	31,570
	158,005	211,580

15. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂЕЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од усклађивања потраживања	65,253	28,661
	65,253	28,661

16. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂЕЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	56,162	64,645
	56,162	64,645

17. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Наплаћена исправљена потраживања	6,958	4,399
Добици од продаје основних средстава	12,042	7,566
Добици од продаје материјала	6,473	20,049
Вишкови робе и материјала	12,679	11,253
Приходи од укидања дугорочних резервисања	37,485	27,035
Остали приходи	21,682	44,654
	97,319	114,956

Остали приходи највећим делом се односе на наплату потраживања настала по основу судског спора.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

18. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Губици по основу продаје и расходовања некретнина и опреме	5,276	2,037
Мањкови	18,415	14,942
Донације	89,036	64,275
Расходовање залиха материјала и робе	24,397	24,540
Остало	41,600	33,549
	178,724	139,343

Донације исказане у пословној 2023. годину у износу од 89,036 хиљада динара (2022. године 64,275 хиљада динара) у износу од 40,800 хиљада динара се односе на донације за покриће трошкова такмичења ФК Металац, Горњи Милановац у Првој лиги Србије.

19. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Нето добитак који припада власницима матичног друштва	677,021	588,099
Просечан пондерисани број акција	1,933,040	1,934,725
Основна зарада по акцији (у динарима)	350,23	303,97

Основна зарада по акцији изражава се тако што се добит која припада акционарима матичног Друштва који поседују обичне акције подели пондерисаним просечним бројем обичних акција у оптицају за период, искључујући обичне акције које је матично Друштво откупило и које држи као откупљене сопствене акције.

20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Порески расход периода	(126,586)	(114,288)
Одложени порески приход/(расход) периода	14,108	(922)
	(112,478)	(115,210)

б) Усаглашавање износа пореза на добит у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Нето добитак пре опорезивања	790,916	731,493
Порез на добитак обрачунат по законској стопи од 15%	(118,637)	(109,724)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	4,504	(9,955)
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	1,655	4,469
Порески кредит за плаћени порез на добит и порез по одбитку нерезидентне филијале	-	-
По ефективној пореској стопи од 14,22% (2022: 15,75%)	(112,478)	(115,210)

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореска средства исказана на дан 31. децембра 2023. године у износу од 28,189 хиљаде динара (пореске средства 31. децембра 2022 године: 14,725 хиљаде динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима.

МЕТАЛАЦ А.Д., ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

21. Некретнине постројења и опрема

	Земљиште и зграде	Опрема	Инвестиције у току и дати аванси	Улагања на туђим основним средствима	Инвестицион е некретнине	Некретнин е узете на лизинг	Нематеријалн а улагања	Укупно
Набавна/ревалоризована								
Стање, 1. јануара 2022. године	3,389,692	3,308,848	57,529	15,014	380,501	347,265	161,684	7,660,533
Набавке у току године	-	-	816,085	-	-	69,696	-	885,781
Пренос са инвестиција у току	133,350	375,424	(528,053)	-	1,682	-	17,597	-
Продаја и расходовање	(2,265)	(83,383)	-	-	-	(389)	-	(86,037)
Стање, 31. децембра 2022.године	3,520,777	3,600,889	345,561	15,014	382,183	416,572	179,281	8,460,277
Стање, 1. јануара 2023. године	3,520,777	3,600,889	345,561	15,014	382,183	416,572	179,281	8,460,277
Набавке у току године	-	-	885,706	-	-	-	-	885,706
Пренос са инвестиција у току	212,939	590,784	(1,073,513)	702	759	212,565	55,764	-
Продаја и расходовање	(79,521)	(90,726)	-	-	-	(191,524)	(655)	(362,426)
Стање, 31. децембра 2023.године	3,654,195	4,100,947	157,754	15,716	382,942	437,613	234,390	8,983,557
Исправка вредности								
Стање, 1. јануара 2022. године	1,767,368	2,203,929	0	5,080	106,715	77,388	117,689	4,278,169
Амортизација	75,187	240,597	-	4,876	7,318	101,207	9,992	439,177
Продаја и расходовање	(1,404)	(82,370)	-	-	-	(227)	-	(84,001)
Стање, 31. децембра 2022. године	1,841,151	2,362,156	0	9,956	114,033	178,368	127,681	4,633,345
Стање, 1. јануара 2023. године	1.841.151	2.362.156	0	9.956	114.033	178.368	127.681	4.633.345
Амортизација	60,899	261,066	-	1,680	9,578	109,900	16,783	459,906
Продаја и расходовање	(2,902)	(82,447)	-	-	-	(109,086)	(297)	(194,732)
Стање, 31. децембра 2023. године	1,899,148	2,540,775	0	11,636	123,611	179,182	144,167	4,898,519
31. децембра 2023. године	1,755,047	1,560,172	157,754	4,080	259,331	258,431	90,223	4,085,038
31. децембра 2022. године	1,679,626	1,238,733	345,561	5,058	268,150	238,204	51,600	3,826,932

21. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

Набавке у току 2023. године се делом односи на улагање у куповину нових локала за обављање малопродане делатности, реконструкцију постојећих у износу од 69,430 хиљада динара, а делом на реконструкцију пословног простора у Новоме Саду као и реконструкцију хале фабрике бојлера у износу од 42,178 хиљаде динара. Поред овога наведеног у 2023 години је извршена замена информатичке опреме на информационој мрежи и серверима у вредности од 61,427 хиљада динара. Остатак инвестиција се односи на набавку нове и замену постојеће опреме за производњу, као и на набавку нових транспортних средстава.

Инвестиционе некретнине исказане, са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 259,331 хиљаде динара садрже улагања у Стадион Металац у вредности од 213,094 хиљаде динара, за који је употребна дозвола добијена крајем 2012. године. Дана 28. децембра 2015. године, потписан је уговор о закупу са Фудбалским клубом Металац из Горњег Милановца на период од 40 година. Према процени руководства Групе, нето садашња вредност инвестиционих некретнина исказаних на дан 31. децембар 2023. године у пословним књигама не одступа значајно од тржишне вредности ових објеката.

Део земљишта на коме су изграђени пословни објекти једног зависног правног лица не води се у пословним књигама због тога што Група не располаже документацијом о власништву или праву коришћења и са Слободном зоном из Новог Сада води спор везан за право власништва или коришћења.

Набавна вредност опреме, са стањем на дан 31. децембар 2023. године, у износу од 4,100,947 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 3,600,888 хиљада динара) садржи набавну вредност потпуно амортизоване опреме која је још у употреби у износу од 1,048,009 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 1,152,284 хиљада динара).

22. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Учешће у капиталу банака</i>		
Развојна банка Војводине а.д., Нови Сад	1,050	1,050
	1,050	1,050
<i>Пласмани у финансијске организације и предузећа</i>		
Осигуравајуће организације	5,073	5,763
Остало	315	315
	5,388	6,078
<i>Минус: Исправка вредности</i>		
Халк банка а.д. Београд	-	-
Развојна банка Војводине а.д., Нови Сад	(1,050)	(1,050)
Дунав осигурање а.д., Београд	-	-
	(1,050)	(1,050)
Учешће у капиатлу нето	5,388	6,078
Откупљене сопствене акције	133,714	145,646
Остали дугорочни пласмани	85	170
Остала дугорочна потраживања	7,364	9,009
Укупно дугорочни пласмани и потраживања	146,551	160,903

23. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Материјал	693,969	843,350
Резервни делови	44,945	46,611
Алат и инвентар	3,117	3,184
	<u>742,031</u>	<u>893,145</u>
Исправка вредности материјала	(29,174)	(44,279)
Исправка вредности резервних делова	(25,998)	(28,881)
	<u>(55,172)</u>	<u>(73,160)</u>
	686,859	819,985
Недовршена производња	311,813	257,777
Готови производи	831,725	804,306
	<u>1,143,538</u>	<u>1,062,083</u>
Роба	1,875,040	1,741,451
Исправка вредности робе	(80,507)	(56,957)
	<u>1,794,533</u>	<u>1,684,494</u>
<i>Дати аванси</i>		
- за набавку залиха и услуге	157,374	85,114
- исправка датих аванса	(107)	(107)
	<u>157,427</u>	<u>85,007</u>
	3,782,197	3,651,569

24. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Потраживања:		
- купци у земљи	581,378	653,439
- купци у иностранству	741,721	610,792
	1,323,099	1,264,231
Минус: Исправка вредности потраживања од		
- купаца у земљи	(54,304)	(65,652)
- купаца у иностранству	(88,005)	(105,660)
	(142,309)	(171,312)
	1,180,790	1,092,919
Остала потраживања по основу продаје	1,290	3,198
	1,182,080	1,096,117

Табела кретања на исправци потраживања од купаца

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Стање исправке 01.01.	171,312	183,408
Исправка потраживања у току године (напомена 16)	56,162	64,645
Укидање исправљених потраживања (напомена 15)	(65,253)	(28,661)
Наплата исправке потраживања	(19,912)	(48,080)
Стање исправке 31.12.	142,309	171,312

Преглед старосне структуре потраживања од купаца

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
До 30 дана	161,499	249,332
31- 90 дана	52,412	83,112
Недоспела потраживања	968,169	763,673
Укупно потраживања по основу продаје	1,182,080	1,096,117

25. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Потраживања од запослених	15,503	13,388
Потраживања за више плаћен порез	19,304	30,592
Потраживања за више плаћен допринос	9,799	10,885
Потраживања за накнаде које се рефундирају	396	1,857
Остала краткорочна потраживања	7,786	11,984
Порез на додатну вредност у улазним фактурама	19,707	8,316
Потраживања за више плаћен ПДВ	14,276	29,213
	86,771	106,235
Минус: Исправка вредности потраживања од		
- запослених по основу мањкова	(8,225)	(8,255)
	(8,225)	(8,255)
	78,546	97,980

26. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Краткорочни финансијски пласмани остали	57,357	35,122
Краткорочни финансијски пласмани – орочени депозит	234,347	234,645
Потраживања по основу продаје са одложеним плаћањем до годину дана	755,266	747,139
Минус: Исправка вредности:	(157,005)	(148,833)
	<u>598,261</u>	<u>598,306</u>
	889,965	868,073

Краткорочни финансијски пласмани исказани, са стањем на дан 31. децембар 2023. године, у износу од 234,347 хиљада динара представљају орочена девизна новчана средства код Credit Agricole а.д. Београд (2,000,000 ЕУР) орочена до новембра 2024. године.

Потраживања од продаје са одложеним плаћањем са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 598,261 хиљаду динара (31. децембар 2022.године 598,306 хиљада динара) се односе на продају робе преко административне забране на одложено плаћање до дванест месечних рата преко трговинских друштава Металац Маркета Горњи Милановац и Металац Маркета Подгорица.

27. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Текући рачуни		
- у динарима	333,487	270,938
- у страној валути	103,211	246,908
Чекови грађана	130,807	102,325
Благајна	6,485	4,553
Остала новчана средства	<u>281,674</u>	<u>173,447</u>
	855,664	798,171

Чекови грађана исказани, са стањем на дан 31. децембра 2023. године, у износу од 130,807 хиљаде динара представљају примљене чекове грађана за продају на одложено плаћање до три месеца.

Остала новчана средства која су на дан 31. децембра 2023. године исказана у износу од 281,675 хиљада динара се највећим делом односе на пазаре малопродајних јединица, који су на текући рачун уплаћени почетком јануара 2024. године.

28. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Унапред плаћени трошкови	1,166	1,454
Потраживање за нефактурисани приход	44,598	42,353
Остала активна временска разграничења	<u>49,672</u>	<u>26,499</u>
	95,436	70,306

МЕТАЛАЦ А.Д., ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ
**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**
29. КАПИТАЛ

	Акцијски капитал	Остали капитал	Остале резерве	Резерве	Нереализовани добици по основу ХОВ	Актуарски губици	Трансационе резерве	Нераспо-ређена добит	Капитал који припада већинским власницима	Мањински интерес	Укупно
Стање 1. јануара 2022 године	2,448,000	33,899	(34,635)	179,257	8,761	(73,836)	15,986	3,185,155	5,762,587	242,699	6,005,286
Кориговано почетно стање	-	-	-	-	-	-	-	5,137	5,137	(1,011)	4,126
Куповина (расподела) акција	-	-	(660)	-	-	-	-	-	(660)	-	(660)
Актуарски губици	-	-	-	-	-	(3,316)	-	-	(3,316)	(238)	(3,554)
Нереализовани добици од хартија од вредности	-	-	-	-	(6,637)	-	-	-	(6,637)	-	(6,637)
Ефекат промене девизних курсева	-	-	-	-	-	-	(15,516)	-	(15,516)	-	(15,516)
Учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	-	(119,500)	(119,500)	-	(119,500)
Исплата дивиденде	-	-	-	-	-	-	-	(164,464)	(164,464)	-	(164,464)
Нето добит текуће године	-	-	-	-	-	-	-	588,099	588,099	28,184	616,283
Стање 31. децембар 2022. године	<u>2,448,000</u>	<u>33,899</u>	<u>(35,295)</u>	<u>179,257</u>	<u>2,124</u>	<u>(77,152)</u>	<u>470</u>	<u>3,494,427</u>	<u>6,045,730</u>	<u>269,634</u>	<u>6,315,364</u>
Стање 1. јануара 2023. године	2,448,000	33,899	(35,295)	179,257	2,124	(77,152)	470	3,494,427	6,045,730	269,634	6,315,364
Ефекти промене обима консолидовања	-	-	-	-	-	-	-	92,976	92,976	(247,732)	(154,756)
Куповина (расподела) акција	-	-	(102)	-	-	-	-	-	(102)	-	(102)
Актуарски губици	-	-	-	-	-	3,941	-	-	3,941	4,503	8,444
Нереализовани добици од хартија од вредности	-	-	-	-	(690)	-	-	-	(690)	-	(690)
Ефекат промена девизних курсева	-	-	-	-	-	-	(3,402)	-	(3,402)	-	(3,402)
Учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	-	(139,000)	(139,000)	-	(139,000)
Исплата дивиденде	-	-	-	-	-	-	-	(173,980)	(173,980)	-	(173,980)
Нето добит текуће године	-	-	-	-	-	-	-	677,022	677,022	1,416	678,438
Стање 31. децембра 2023. године	<u>2,448,000</u>	<u>33,899</u>	<u>(35,397)</u>	<u>179,257</u>	<u>1,434</u>	<u>(73,211)</u>	<u>(2,932)</u>	<u>3,951,445</u>	<u>6,502,495</u>	<u>27,821</u>	<u>6,530,316</u>

29. КАПИТАЛ (наставак)

Акцијски капитал

Акцијски капитал Групе, на дан 31. децембра 2023. године, састоји се од 2,040,000 акција, номиналне вредности 1,200 динара по акцији, са следећом власничком структуром:

Акционари	Број акција	Број гласова	Вредност акција у хиљадама динара	% учешћа
Акционари-остала физичка лица	793,587	793,587	952,686	38,91
Акције у поседу менаџмента	376,498	376,498	451,798	18,46
Sempiola Invest Limited	177,547	177,547	213,056	8,70
Unicredit Bank Srbija a.d-kastodi	165,725	165,725	198,870	8,12
Остали збирни кастоди рачун	114,795	114,795	137,754	5,63
Металац а.д.-сопствене акције	106,994	106,994	128,393	5,24
Доо Енел Нови Сад	92,929	92,929	111,515	4,56
Акције у поседу лица повезаних са управом	78,161	78,161	93,793	3,83
Акционари-остала правна лица	70,372	70,054	84,065	3,44
ОТП Банка Србија-kastodi	63,392	63,392	76,070	3,11
	<u>2,040,000</u>	<u>2,040,000</u>	<u>2,448,000</u>	<u>100,00</u>

Остали капитал

Остали капитал Групе који је на дан 31. децембра 2023. године исказан у износу од 33,899 хиљада динара је настао преносом извора ванпословних средстава у овај облик капитала извршеним у 2004. години, у складу са захтевима из прелазних одредби Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике приликом прве примене МСФИ. Ови извори средстава су формиран у предходним годинама по прописима на основу којих је, до 1. јуна 2001. године, постојала обавеза да се из бруто зарада запослених издваја 1,3% на име стварања фонда за потребе становања.

Резерве

Резерве Групе, које на дан 31. децембра 2023. године износе 143,860 хиљада динара формиране су, у складу са раније применљивим прописима, издвајањем најмање 5% нето добитка за пословну годину у корист резерви из добити, све док оне не достигну 10% основног капитала друштва, као и по основу преноса дела ревалоризационих резерви приликом прве примене МСФИ у 2004. години, као и по основу одлуке скупштине на име стицања до 3% сопствених акција.

Нераспоређени добитак

На основу одлуке Скупштине матичног друштва, извршена је расподела добити за пословну 2022. годину у износу од 256,471 хиљада динара и то:

- на дивиденде акционара у износу од 173,980 хиљаде динара, односно 90 динара по акцији у бруто износу,
- за учешће запослених у добити 40,000 хиљада динара,
- преостали део добити у износу од 42,491 хиљада динара распоређује се као нераспоређена добит из ранијег периода.

Дивиденда по акцији у 2023. години износила је 85 динара (2022: 81 динар)

Учешће без права контроле

Учешће без права контроле исказано у консолидованом билансу стања на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године у износу од 27,821 хиљада динара, односно 269,634 хиљада динара се односи на мањински интерес који сувласници имају у капиталу код повезаних лица Металац Ноте маркет а.д. и Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац. У току 2023 године откупљен је пакета акција Металац Пролетера које су биле у поседу пензионог и акцијског фонда.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

30. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Резервисања за бенефиције за запослене	369,806	342,176
Резервисања за трошкове у гарантном року	21,241	16,601
Резервисања за судске спорове	59,923	60,879
Остала дугорочна резервисања	6,410	4,896
	457,380	424,552

Промене на дугорочним резервисањима у току 2023. и 2022. године су приказане у следећој табели:

	Бенефиције за запослене	Резервисања за поправке у гарантном року	У хиљадама динара	
			Судски Спорови и остала резервисања	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	296,736	19,192	63,432	379,360
Исплате у току године	(15,494)	(5,391)	(790)	(21,675)
Укидање резервисања у току године	(1,471)	(2,000)	-	(3,471)
Резервисања у току године	62,405	4,800	3,133	70,338
Стање 31. децембра 2022. године	342,176	16,601	65,775	424,552
Исплате у току године	(48,355)	(5,762)	(956)	(55,073)
Укидање резервисања у току године	-	-	(2,997)	(2,997)
Резервисања у току године	75,985	10,402	4,511	90,898
Стање 31. децембра 2023. године	369,806	21,241	66,333	457,380

Приликом обрачуна садашње вредности бенефиција запослених, на дан 31. децембар 2023. године, коришћене су следеће претпоставке за обрачун отпирмине приликом одласка у пензију:

- две просечне зараде у РС, која је у октобру 2023. године износила 119,791 динара,
- очекивани раст зарада од 4%,
- дисконтна стопа од 6,20%.

Сходно члану 49. Колективног уговора за обрачун јубиларних награда запосленима коришћени су следеће претпоставке:

- јубиларна награда се исплаћује запосленима за 20 и 30 година непрекидног стажаведеног у друштву и то за 20 година стажа једна просечна зарада у друштву, а за 30 година стажа 1.5 просечна зарада која је у 2023. години износила 65,000 хиљада динара,
- очекивани раст зарада од 4%,
- дисконтна стопа од 6,20%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

31. ДУГОРОЧНИ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Дугорочни кредити	1,148,263	1,310,184
Текућа доспећа	(586,879)	(582,709)
	<u>561,384</u>	<u>727,475</u>
Обавезе по основу лизинга	261,316	244,144
Текуће доспеће обавезе по основу лизинга	(117,002)	(69,808)
	<u>144,314</u>	<u>154,826</u>
Остале дугорочне обавезе	-	-
	<u>705,698</u>	<u>882,301</u>

Дугорочни кредити на дан 31. децембар 2023. и 202. године су приказани у табели која следи:

	EUR	У хиљадама динара	
		2023.	2022.
Unicredit банка а.д. Београд	2,534,036	296,921	490,505
Банка Интеса а.д. Београд	6,265,646	734,168	765,014
NLB Комерцијална	1,000,000	117,174	-
ОТП банка а.д. Београд	-	-	14,499
Фонд за развој Републике Србије	-	-	40,166
		<u>1,148,263</u>	<u>1,310,184</u>
Текућа доспећа:		<u>(586,879)</u>	<u>(582,709)</u>
		<u>561,384</u>	<u>727,475</u>

Дугорочни кредити одобрени су Групи са роком отплате до 3 година, уз каматне стопе у распону од тромесечни EURIBOR + 1.45% до тромесечни EURIBOR + 1.90%. Код дела кредита средство обезбеђења је солидарна одговорност друштва из групе, као и менично покриће.

Доспеће дугорочних кредита приказано је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
- до 1 године	586,879	582,709
- од 1 до 2 године	412,480	480,931
- од 2 до 3 године	148,904	226,128
- од 3 до 4 године	-	20,416
	<u>1,148,263</u>	<u>1,310,184</u>

32. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Текуће доспеће обавезе по основу лизинга	117,002	89,318
Позајмица по текућем рачуну	-	5,472
Текућа доспећа дугорочних кредита	586,879	582,709
	703,881	677,499

33. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Депозити за закуп	649	239
Примљени аванси за робу	64,243	23,233
	64,892	23,472

34. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Добављачи у земљи	1,693,989	1,345,579
Добављачи у иностранству	167,909	133,151
Остале обавезе из пословања	5,718	12,967
	1,867,616	1,491,697

35. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	150,332	137,253
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде	88,247	91,928
Обавезе за дивиденде	25,603	24,519
Обавезе за камате	3,893	3,574
Остале обавезе према запосленима	63,101	106,289
Обавезе за учешће запослених у добити	119,241	48,575
Остало	1,635	963
	452,052	413,101

36. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Обавезе за ПДВ-по основу обрачунатог ПДВ-а	81,088	82,716
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	2,886	1,515
Остале обавезе за порезе и доприносе	4,034	3,790
	88,008	88,021

37. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Краткорочна пасивна разграничења</i>		
Пасивна временска разграничења	35,953	28,997
Разграничени приход по основу потраживања	4,720	830
Разграничени ПДВ	1,212	310
Остала пасивна временска разграничења	24,566	21,611
Укупно краткорочна пасивна разграничења	66,451	51,748
<i>Дугорочна пасивна разграничења</i>		
Дугорочни одложени приходи и примљене донације	48,732	76,266
Укупно дугорочно одложени приход	48,732	76,266

Краткорочна пасивна разграничења се односе на укалкулисане трошкове за потрошене енергенте у месецу децембру за које до краја године није стигао рачун од добављача. Дугорочна пасивна разграничења се односе на условно примљену донацију од Министарства привреде, за финансирање пројеката на Металац ФАД-у и Металац Инку.

38. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Туђа роба	3,006	3,264
Дати авали и гаранције	392,438	292,903
Остала ванбилансна евиденција	4,549	8,297
Укупно	399,993	304,464

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Групе састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите, осталих дугорочних обавеза, дугорочних и краткорочних пласмана, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Групе испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Групе са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Задуженост а)	1,409,581	1,559,800
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	798,171
Нето задуженост	553,917	761,629
Капитал б)	6,530,316	6,315,364
Рацио укупног дуговања према капиталу	(0.08)	(0.12)

а) Дуговање се односи на краткорочне и дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује акцијски капитал, остали капитал, резерве као и нераспоређени добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	12,837	15,257
Потраживања од купаца	1,182,080	1,096,117
Краткорочни финансијски пласмани	889,965	868,073
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	798,171
	2,940,546	2,777,618
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	705,698	882,301
Краткорочни кредити	703,881	677,499
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,574
	3,281,088	3,055,071

Основни финансијски инструменти Групе су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Групе, као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Групе. У нормалним условима пословања Група је изложена ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Групе овим ризицима. Група не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Група је изложена финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе осетљивости. Није било значајнијих промена у изложености Групе тржишном ризику, нити у начину на који Група управља или мери тај ризик.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик

Група је изложена девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминовани у страниј валути. Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страниј валути на датум извештавања у Групи биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,020,251	1,220,246	932,445	433,313
USD	154,515	130,134	15,461	13,672
GBP	75	74	-	-
	1,174,841	1,350,454	947,906	446,985

Група је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR), америчког долара (USD) и енглеске фунте. Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Групе на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само не намирена потраживања и обавезе исказане у страниј валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
EUR валута	8,780	78,693
USD валута	13,905	11,646
GBP валута	7	7
Резултат текућег периода	22,692	90,346

Осетљивост Групе на промене у страним валутама смањила се у текућем периоду, углавном на основу ефеката смањења потраживања у еврима, повећања средстава на рачунима у еврима, повећања обавезе кредита са валутном клаузулом .

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промене каматних стопа

Група је изложена ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Група нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	5,473	6,248
Потраживања од купаца	1,182,080	1,096,117
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	798,171
Краткорочни финансијски пласмани	57,357	35,122
	2,100,574	1,935,658
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочна потраживања	7,364	9,009
Краткорочни финансијски пласмани	598,261	598,306
Орочена средства	234,347	234,645
	839,972	841,960
	2,940,546	2,777,618
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,574
	1,871,509	1,495,271
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	705,698	882,301
Краткорочни кредити	703,881	677,499
	1,409,579	1,559,800
	3,281,088	3,055,071

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављена под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Група би претрпела оперативни губитак/остварило добитак за годину која се завршава 31. децембар 2023. године у износу од 14,096 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 15,598 хиљаду динара). Оваква ситуација се приписује изложености Групе која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредитне.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Група је изложена кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Групи измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Групу. Изложеност Групе овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ross Procurement, USA	81,009	77,256
Профас, Република Словенија	76,325	79,521
Кукунеш, Република Македонија	48,365	53,368
Тржница, Република Српска	31,115	68,783
Аман д.о.о. Београд	30,162	15,347
Унитехна Република Српска	29,753	17,394
Марекс, Република Чешка	23,401	15,772
Либерама, Градишка	23,178	21,336
ДИС д.о.о. Крњево	23,123	17,008
Миком д.о.о., Врчин	16,665	11,149
Munder email, Република Немачка	11,222	12,605
Metro-cesenceri Београд	10,385	8,107
Delhaize Србија д.о.о Београд	7,634	32,526
Арт д.о.о, Гњилане	5,363	13,969
CIS, Француска	3,443	11,517
Остало	903,246	811,771
	1,324,389	1,267,429
Исправка потраживања од купаца	(142,309)	(171,312)
	1,182,080	1,096,117

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2023. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	968,169	-	968,169
Доспела, исправљена потраживања од купаца	142,309	(142,309)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	213,911	-	213,911
	1,324,389	(142,309)	1,182,080

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2022. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	Исправка вредности	У хиљадама динара
			Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	763,673	-	763,673
Доспела, исправљена потраживања од купаца	171,312	(171,312)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	332,444	-	332,444
	1,267,429	(171,312)	1,096,117

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2023 године у износу од 968,169 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 763,673 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје производа. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2023. години износи 28 дана (2022. године: 30 дана).

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Група је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 142,309 хиљада динара (2022. године: 171,312 хиљада динара), за која је Група утврдила да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Група није обезвредила доспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2023. године у износу од 213,911 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 332,444 хиљаде динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената. Руководство Групе сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Мање од 30 дана	161,499	249,332
31 - 90 дана	52,412	83,112
	213,911	332,444

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2023. године исказане су у износу од 1,869,789 хиљаде динара (31. децембра 2022. године: 1,491,697 хиљада динара) при чему се највећи део, односи на обавезе по основу набавке материјала и услуга јавних предузећа. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Група доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2023. године износи 57 дана (у току 2022. године 49 дана).

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Групе који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Групе као и управљањем ликвидношћу. Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Група бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,182,230	855,514	57,357	5,473	-	2,100,574
Фиксна каматна						
стопа	142,421	175,976	514,211	7,364	-	839,972
- камата	11,393	14,078	41,138	589	-	67,198
	1,336,044	1,045,568	612,706	13,426	-	3,007,744

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,130,615	763,673	35,122	6,248	-	1,935,658
Фиксна каматна						
стопа	74,788	224,364	533,799	9,009	-	841,960
- камата	6,043	17,949	42,703	720	-	67,415
	1,211,446	1,005,986	611,624	15,977	-	2,845,033

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Групе. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Група бити обавезна да такве обавезе намири.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика (наставак)

Доспећа финансијских обавеза

У хиљадама динара
31. децембар 2023.

	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	1,085,851	785,658	-	-	-	1,871,509
Варијабилна каматна стопа	36,579	73,162	440,706	859,132	-	1,409,579
- камата	2,194	4,390	26,442	51,549	-	84,575
	38,773	77,552	467,148	910,681	-	1,494,154
	1,124,624	863,210	467,148	910,681	-	3,365,663

У хиљадама динара
31. децембар 2022.

	Мање од месец дана	1 – 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	971,926	523,345	-	-	-	1,495,271
Варијабилна каматна стопа	55,608	111,217	500,474	892,501	-	1,559,800
- камата	3,336	6,673	30,028	53,551	-	93,588
	58,944	117,890	530,502	946,052	-	1,653,388
	1,030,870	641,235	530,502	946,052	-	3,148,659

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године.

	31. децембар 2023.		Ухиљадамадинара 31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	12,837	12,837	15,257	15,257
Потраживања од купаца	1,182,080	1,182,080	1,096,117	1,096,117
Краткорочни финансијски пласмани	889,965	889,965	868,073	868,073
Готовина и готовински еквиваленти	855,664	855,664	798,171	798,171
	2,940,546	2,940,546	2,777,618	2,777,618
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	705,698	705,698	882,301	882,301
Краткорочни кредити	703,881	703,881	677,499	677,499
Обавезе према добављачима	1,867,616	1,867,616	1,491,697	1,491,697
Остале обавезе	3,893	3,893	3,574	3,574
	3,281,088	3,281,088	3,055,071	3,055,071

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности и инвестиционих некретнина које су вредноване по набавној вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност (наставак)

Наведена табела укључује финансијска средства и инвестиционе некретнине.

Укупни добици/(губици) приказани у извештају о осталом резултату се односе на финансијска средства расположива за продају.

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
<i>Расположива за продају:</i>				
- Котиране ХоВ	5,388	-	-	5,388
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	598,261	598,261
Инвестиционе некретнине	-	-	259,331	259,331
Укупно	5,388	-	857,592	862,980

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
<i>Расположива за продају:</i>				
- Котиране ХоВ	5,763	-	-	5,763
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	598,306	598,306
Инвестиционе некретнине	-	-	268,150	268,150
Укупно	5,763	-	866,456	872,219

31. децембар 2023. године				
У хиљадама динара				
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Хијерархија фер вредности -нивои	Технике вредновања и инпути
Котиране хартије од вредности	5,388	5388	Ниво1	Котиране тржишне вредности
Краткорочни финансијски пласмани	598,261	598,261	Ниво3	Дисконтовање новчаних токова, са дисконтном стопом до 2% месечно у зависности од услова продаје
Инвестиционе некретнине	259,331	259,331	Ниво3	Дисконтовањем новчаних токова, сходно уговору о закупу на период од 40 година

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност (наставак)

31. децембар 2022. године				
У хиљадама динара				
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Хијерархија фер вредности - нивои	Технике вредновања и инпути
Котиране хартије од вредности	5,763	5,763	Ниво1	Котиране тржишне вредности
Краткорочни финансијски пласмани	598,306	598,306	Ниво3	Дисконтовање новчаних токова, са дисконтном стопом до 2% месечно у зависности од услова продаје.
Инвестиционе некретнине	268,150	268,150	Ниво3	Дисконтовањем новчаних токова, сходно уговору о закупу на период од 40 година .

Није било трансфера између нивоа 1, 2 и 3 у периоду финансијских извештаја.

40. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. С обзиром да се тумачења пореских закона од стране пореских и других власти у односу на трансакције и активности Групе могу разликовати од тумачења руководства постоји неизвесност да ли су тумачења руководства Групе и пратећа документација довољне, и да ли одговарају захтевима и тумачењима пореских и других органа. Руководство Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних последица по консолидоване финансијске извештаје Групе.

41. СУДСКИ СПОРОВИ

Против Групе је покренут судски спор од стране Слободне царинске зоне а.д.Нови Сад по основу накнаде за коришћење земљишта. Група је у финансијским извештајима извршило резервисање за потенцијалне губитке по овом основу у износу од 33,465 хиљада динара. Коначан исход претходно наведеног спора није могуће предвидети са сигурношћу те су процене руководства да Група неће бити изложено додатним потенцијалним обавезама које могу угрозити пословање у наредном периоду. Поред овога спора група има и других спорова за која нису извршена резервисања јер се не сматрају материјално значајним или се сматра да неће резултирати у одливу економских користи.

42. НАКНАДЕ КЉУЧНИМ ЧЛАНОВИМА РУКОВОДСТВА

Бруто накнада кључним руководиоцима је исплаћена у износу од 44,009 хиљада динара у 2023. години. Накнада за 2022. годину је исплаћена у износу од 42,320 хиљада динара. Као кључно руководство посматрани су председник групе, чланови надзорног одбора, генерални директор и чланови извршног одбора.

43. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

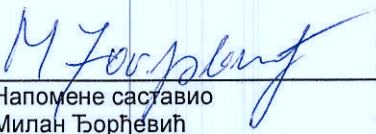
Није било значајнијих других догађаја након датума биланса стања који би имали утицај на финансијске извештаје Групе.

44. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
EUR	117,1737	117,3224
GBP	135,0550	132,7026
USD	105,8671	110,1515

Горњи Милановац, 4. априла 2024. године

Напомене саставио
Милан Ђорђевић

Законски заступник
Радмила Трифуновић

metalac
AD

metalac
VD

**KONSOLIDOVANI
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
METALAC GRUPE
ZA PERIOD I-XII 2023. GODINE**

PROFIL KOMPANIJE – OSNIVANJE I DELATNOST

Kompanija Metalac a.d. iz Gornjeg Milanovca osnovana je 1959. godine, najpre kao preduzeće u društvenoj svojini pod nazivom Metaloprerađivačka Industrija „Metalac“, da bi se na osnovu odluke Radničkog saveta donete 8. decembra 1990. godine, a po osnovu odredbi Zakona o društvenom kapitalu i Zakona o uslovima i postupku pretvaranja društvene svojine u druge oblike svojine, transformisao u deoničko društvo u mešovitoj svojini. Svojinska transformacija nastavljena je odlukom skupštine od 02. jula 1998. godine, od kada Metalac posluje kao akcionarsko društvo. Na osnovu navedene odluke a prema tada važećem Zakonu o svojinskoj transformaciji, preostali društveni kapital je u potpunosti transformisan u akcijski kapital.

U okviru osnovnih delatnosti Metalca a.d. do kraja 2005. godine dominiralo je nekoliko osnovnih programa: proizvodnja posuđa, proizvodnja inox sudopera, proizvodnja kartonske ambalaže, proizvodnja bojlera, trgovina proizvodima iz navedenih proizvodnih programa u lancu koji je već tada činilo 49 prodavnica Metalca u gradovima širom Srbije i Crne Gore. U cilju razvoja navedenih programa, krajem 2005. godine osniva se pet društava sa ograničenom odgovornošću. Proizvodna društva su Metalac Posuđe, Metalac Inko, Metalac Print, Metalac Bojler i jedna trgovina Metalac Market, kojima matična kompanija ustupa svojih pet osnovnih delatnosti. U periodu pre 2005. godine su osnovana dva društva Metalac Trade d.o.o. i Metpor d.o.o. i dva zavisna akcionarska društva u kojima je Metalac a.d. dobio status većinskog vlasnika, tako da se uspostavlja nova - holding organizacija, a od 2012. godine Metalac a.d. je sa svim navedenim zavisnim društvima povezan u Metalac Grupu. U 2015. godini Metalac Grupa postaje brojnija za jedno proizvodno društvo, Metalac FAD d.o.o. koje je kupljeno kao pravno lice u stečaju.

Metalac a.d. za svoju preteženu delatnost ima holding poslove, takođe svojim zavisnim društvima u okviru Grupe obezbeđuje usluge iz oblasti ljudskih resursa i pravnih poslova, računovodstva i finansija, informacionih tehnologija, marketinga, poslovne logistike, razvoja i QMS/EMS, preventivnog inženjeringa i bezbednosti i zdravlja na radu.

Zavisna društva su unapredila ustupljene programe, tako da Metalac Posuđe danas proizvodi sve vrste posuđa koje imaju primenu u domaćinstvu, emajlirano, teflonizirano, inox i aluminijumsko sa više vrsta premaza kao što je teflon i keramika. Metalac Inko je pored inox sudopera razvio i program sudopera i ploča od kompozitnih materijala. Metalac Print proizvodi transportnu ambalažu ali i kutije u ofset štampi i posebno značajan razvoj u ovom društvu je proizvodnja dekor nalepnica kao direktna podrška proizvodnji posuđa. Metalac Bojler je osnovnu delatnost, proizvodnja električnih grejača vode – bojlera, unapredio sa širokim asortimanom kako niskolitražnih, tako i bojlera od 50, 80, 100, 120, 150, 200 i 300l. Metalac FAD je nastavio proizvodnju automobilskih delova koja je bila i ranije njegova osnovna delatnost. Metalac Market je maloprodajna mreža sa proizvodima za opremanje domaćinstva, prvenstveno sa proizvodima Metalac Grupe ali i drugim kućnim aparatima, koja konstantno povećava broj maloprodajnih objekata i tako omogućava da proizvodi brže i jednostavnije nađu primenu kod krajnjih potrošača. Metalac Trade je veleprodaja robe koja se uvozi iz Kine kao dopuna programima Metalac Grupe u kompletnoj ponudi kupcu za opremanje kuhinja u domaćinstvima. U 2017. godini osnovana su još dva društva, Metalac Digital d.o.o. društvo za internet trgovinu i digitalni marketing i Metalac FTO d.o.o. društvo za fizičko-tehničko obezbedjenje za potrebe matične kompanije i zavisnih društava.

Sedište Društva je u Gornjem Milanovcu, ulica Kneza Aleksandra 212, MB je 07177984, PIB100887751.

Prisutni smo na internetu sa prepoznatljivim sajtom www.metalac.com, a e-pošta je: metalac@metalac.com

PODACI O UPRAVI DRUŠTVA

1. Članovi Nadzornog odbora

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje, sadašnje zaposlenje, članstvo u nadzornim odborima drugih društava	Broj i % akcija koje poseduje na dan 31.12.2023.
Dragoljub Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. tehnologije Predsednik Metalac Grupe	100.216 4,9 %
Prof. dr Dragan Đuričin Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/
Prof. dr Goran Pitić Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor i predsednik Saveta FEFA	/
Prof. dr Goran Petković Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/
Prof. dr Dragan Lončar Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/

2. Članovi Izvršnog odbora

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje, sadašnje zaposlenje, članstvo u nadzornim odborima drugih društava	Broj i % akcija koje poseduje na dan 31.12.2023.
Radmila Trifunović Gornji Milanovac	Dipl. ekonomista Generalni direktor i Izvršni direktor za finansijske poslove i poslovnu logistiku	3.139 0,15%
Biljana Cvetić Gornji Milanovac	Dipl. pravnik Izvršni direktor za ljudske resurse, pravo i bezbednost na radu	2.907 0,14%
Vojin Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. elektrotehnike Izvršni direktor za razvoj digitalne komunikacije, IT i marketing	14.101 0,69%
Veljko Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. tehnologije Izvršni direktor za segment proizvodnje – organizaciju, planiranje i produktivnost	16.001 0,78%
Marina Jevtić Gornji Milanovac	Dipl. ekonomista Izvršni direktor za prodaju i nabavku	1.059 0,05%

ZAVISNA DRUŠTVA

Metalac a.d. je od 31. maja 2012. godine sa svojim zavisnim društvima po osnovu povezanosti kapitalom, organizovan u »Metalac Grupu«.

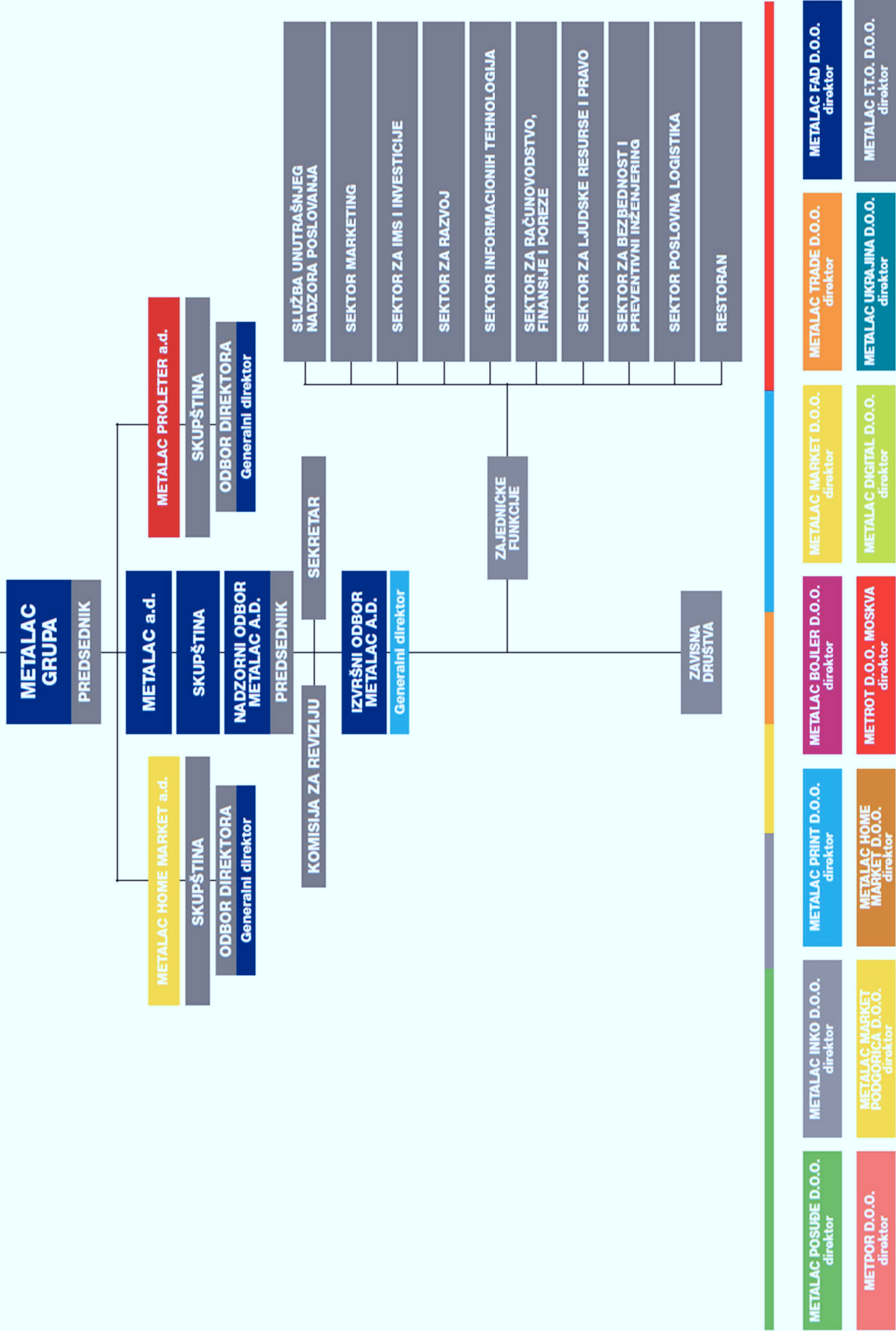
»Metalac Grupu« čini ukupno 17 privrednih društava i to Metalac a.d. kao kontrolno društvo i 16 zavisnih društava, od kojih 12 posluju sa sedištem u Republici Srbiji, a preostala 4 posluju na inostranim tržištima.

Metalac a.d. ima sledeće učešće u osnovnom kapitalu zavisnih društava:

- Metalac Posuđe d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Print d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Inko d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Bojler d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac FAD d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Market d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Trade d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metpor d.o.o. Novi Beograd	100%
- Metalac Digital d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac FTO d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metrot d.o.o. Moskva	100%
- Metalac Market Podgorica d.o.o. Podgorica	100%
- Metalac Home Market d.o.o. Zagreb	100%
- Metalac Ukrajina d.o.o. Kijev	100%
- Metalac Home Market a.d. Novi Sad	92,04%
- Metalac Proleter a.d. Gornji Milanovac *	91,96%

* U decembru 2023. godine kompanija Metalac a.d. je izvršila otkup dela akcija zavisnog društva Metalac Proleter a.d. Gornji Milanovac čime je udeo vlasništva kompanije Metalac a.d. povećan sa 64,55% na 91,96%. Ponuda za preuzimanje akcija je trajala od 27.11.2023. godine do 18.12.2023. godine.

METALAC GRUPA

SEGMENT FINANSIJSKOG POSLOVANJA

ANALIZA KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom. Okvir za sastavljanje finansijskih izveštaja je Zakon o računovodstvu koji je donet u oktobru 2019. (Sl. Glasnik 73/19) godine i počeo sa primenom od 01.01.2021. godine, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama koji je donet i stupio na snagu 25. februara 2022. godine, kao i međunarodni računovodstveni standardi, odnosno međunarodni standardi finansijskog izveštavanja. Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja posebno se adekvatnim i veoma opreznim metodama procenjivala svaka pozicija imovine ili obaveza.

BILANS USPEHA: Metalac Grupa je poslovnu 2023. godinu završila sa **ukupnim konsolidovanim prihodom** u iznosu od 133 miliona evra što je 9% više u odnosu na prošlu godinu i 4% više u odnosu na planiranih 128 miliona evra. Ostvaren **poslovni prihod** u 2023. godini ima rast od 9% u odnosu na 2022. godinu, a od plana je veći za 3%. Učešće prihoda od prodaje proizvoda u poslovnom prihodu je nepromenjeno za posmatrani period i iznosi 41%, a učešće prihoda od prodaje robe je imalo blagi rast, sa 54% u 2022. na 56% u 2023. godini (prosečna ostvarena RUC iznosi 17% za obe godine). **Prodaja na domaćem tržištu** je za godinu dana porasla 15%, dok je **ino prodaja** ostala na istom nivou u odnosu na 2022. godinu. **Ostali poslovni prihodi** u 2023. godini su veći za 9% u odnosu na prethodnu godinu i odnose se na prihode od zakupa, prodaju otpada... **Poslovni rashodi** u 2023. su porasli 9%, gotovo identično kao i poslovni prihodi, a u odnosu na planirane poslovne rashode su veći za 3%. Najveći trošak u strukturi poslovnih rashoda je **NV prodate robe** čije je učešće u prihodu od prodaje 48%, a 2022. je bilo 47%. Ovi troškovi su porasli sa 53 miliona evra na 60 miliona evra, odnosno za 13%. **Troškovi materijala i energije** su nominalno ostali isti (vide se efekti solarne elektrane), a učešće u prihodima od prodaje im se smanjilo sa 20% na 18%. **Trošak zarada** je veći za 1,7 miliona evra, odnosno za 9% u odnosu na prošlu godinu (dva linearna povećanja u toku godine po 5% zbog usklađivanja zarada sa novom minimalnom cenom rada, kao i selektivno povećanje zarada na ključnim radnim mestima), a učešće u prihodima od prodaje se smanjilo sa 21% na 20%. Ostvarena **konsolidovana poslovna dobit (EBIT)** je veća u odnosu na prošlu godinu za 16%, a 1% iznad plana. **Konsolidovana bruto dobit (EBT)** je veća za 8% u odnosu na isti period prošle godine, dok je u odnosu na plan veća za 5%.

BILANS STANJA: Poslovanje u 2023. godini u okviru Metalac Grupe uslovalo je i promene strukture imovine i izvora finansiranja u odnosu na 2022. godinu.

Konsolidovana imovina (aktiva) Grupe je veća u odnosu na kraj prethodne godine za 5%. Gotovo podjednako su rasle i stalna i obrtna imovina. Na povećanje vrednosti **stalne imovine** su uticala značajna ulaganja u objekte i opremu, kao i u IS, WMS i BI. Zadržalo se učešće stalne imovine u ukupnoj aktivi na 38%. U okviru **obrtne imovine**, najveći uticaj na rast su imale **zalihe**, koje su vrednosno veće za 1,1 miliona evra, pre svega kao posledica povećanja cena u nabavci. Učešće zaliha u ukupnoj imovini je, kao i prethodne godine 34%. **Potraživanja iz prodaje** su veća za 0,7 miliona evra i njihovo učešće u ukupnoj aktivi je 11%. **Kratkoročni finansijski plasmani** (potrošački krediti, oročeni depozit) učestvuju u ukupnoj imovini sa 8%, koliko je i učešće **gotovine**.

U strukturi **izvora finansiranja (pasiva)**, gotovo je nepromenjeno i značajno učešće sopstvenih izvora finansiranja sa 59%. Dugoročne obaveze su manje za 11%. Kratkoročne obaveze su veće za 17% i to, pre svega, obaveze prema dobavljačima koje su u 2023. porasle za 3,6 miliona evra, odnosno za 28%. Učešće obaveza prema dobavljačima u ukupnoj pasivi je poraslo sa 14% na 17%. Finansijske obaveze prema bankama su manje za 1 milion evra, a njihovo učešće u ukupnim izvorima se smanjilo sa 13% na 11%. Neto finansijski dug (sa uključenim oročenim depozitom) iznosi 1,5 miliona evra.

TOKOVI GOTOVINE: Grupa je završila 2023. godinu sa gotovinom koja iznosi 7,3 miliona evra, što je za 0,5 miliona evra više u odnosu godinu pre. U delu poslovnih aktivnosti, Grupa je ostvarila neto priliv gotovine u iznosu od 10,7 miliona evra kao rezultat značajno bolje naplate potraživanja od kupaca i pored većih odliva za isplate zarada, plaćanja dobavljačima i plaćanja poreza i taksu. U delu investicionih aktivnosti, ostvaren je neto odliv gotovine u iznosu od 7,2 miliona evra za nabavku opreme, modernizaciju i adaptaciju građevinskih objekata, zamenu voznog parka. U segmentu aktivnosti finansiranja, Grupa je ostvarila neto odliv od 2,9 miliona evra, kroz smanjenje zaduženja kod banaka, uz istovremenu isplatu dividende akcionarima.

FINANSIJSKI POKAZATELJI: kompleksna ocena finansijskog statusa i zarađivačke sposobnosti Kompanije, sagledava se analizom niza finansijskih pokazatelja i to: likvidnosti, poslovne aktivnosti, profitabilnosti, zaduženosti i investiranja.

Pokazatelji likvidnosti Kompanije pokazuju sposobnost kompanije da bezuslovno i na vreme plaća dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta, a uslovljena je brzinom pretvaranja imobilisanih sredstava u novac.

Koeficijenti poslovne aktivnosti Kompanije pokazuju efikasnost u upravljanju imovinom u delu potraživanja, zaliha materijala, robe i proizvoda. Takva cirkulacija obrtne imovine utiče na kraće angažovanje gotovine u poslovnom ciklusu kao glavne determinante likvidnosti.

Kako je stopa profitabilnosti sopstvenog kapitala viša od stope profitabilnosti imovine, to se Kompaniji više isplati da se koristi tuđim, umesto sopstvenim kapitalom.

Pokazatelji finansijske strukture pokazuju strukturu kapitala (sopstveni i tuđi) i način na koji Kompanija finansira svoju imovinu, ali to je i pokazatelj u kojoj meri Kompanija je sposobna da vraća pozajmljena sredstva. Step en zaduženosti je pod kontrolom i redovno se prati, a pozajmljena sredstva se koriste na pravi način i rezultiraju dobrom stopom povrata na imovinu.

Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja) Kompanije daju nam uveravanje da Kompanija ima potencijal za dalje investiranje i ulaganje u akcije.

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara		
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
POSLOVNI PRIHODI	15 256 355	13 939 832	109,44
Prihod od prodaje robe - domaće tržište	8 242 950	7 224 343	114,10
Prihodi od prodaje robe - ino tržišta	352 715	350 201	100,72
<i>Prihod od prodaje robe</i>	<i>8 595 665</i>	<i>7 574 544</i>	<i>113,48</i>
Prihod od prodaje na domaćem tržištu	3 306 782	2 842 544	116,33
Prihod od prodaje na inostranom tržištu	2 978 081	2 996 586	99,38
<i>Prihod od prodaje proizvoda i usluga</i>	<i>6 284 863</i>	<i>5 839 130</i>	<i>107,63</i>
Prihodi od aktiviranja učinaka	32 805	52 451	62,54
Povećanje vrednosti zaliha	81 295	249 110	32,63
Ostali poslovni prihodi	242 729	222 528	109,08
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	18 998	2 069	918,22
POSLOVNI RASHODI	14 427 803	13 226 772	109,08
Nabavna vrednost prodate robe	7 088 673	6 283 282	112,82
Troškovi materijala i energije	2 746 728	2 734 582	100,44
Troškovi zarada	2 726 073	2 514 887	108,40
Troškovi naknada i ostali lični rashodi	330 759	353 079	93,68
Troškovi amortizacije	459 906	439 177	104,72
Ostala dugoročna rezervisanja	178 802	105 442	169,57
Ostali poslovni rashodi	884 044	779 206	113,45
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	12 818	17 117	74,88
EBIT	828 552	713 060	116,20
FINANSIJSKI PRIHODI	192 791	291 668	66,10
FINANSIJSKI RASHODI	158 005	211 580	74,68
OSTALI PRIHODI	162 596	143 617	113,22
OSTALI RASHODI	235 018	205 272	114,49
EBT	790 916	731 493	108,12
POREZ NA DOBITAK			
Poreski rashod perioda	(126 586)	(114 288)	110,76
Odloženi poreski prihod / (rashod) perioda	14 108	(922)	
NETO REZULTAT	678 438	616 283	110,09

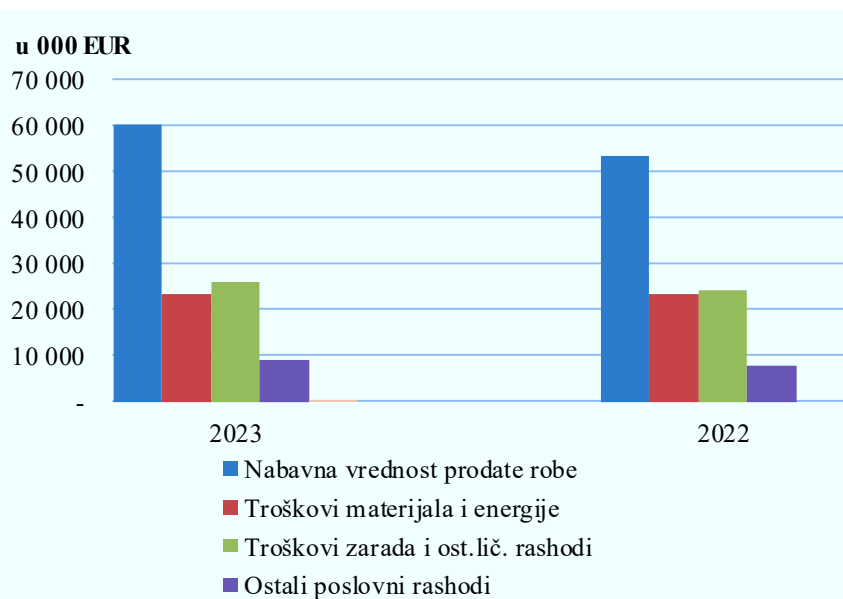
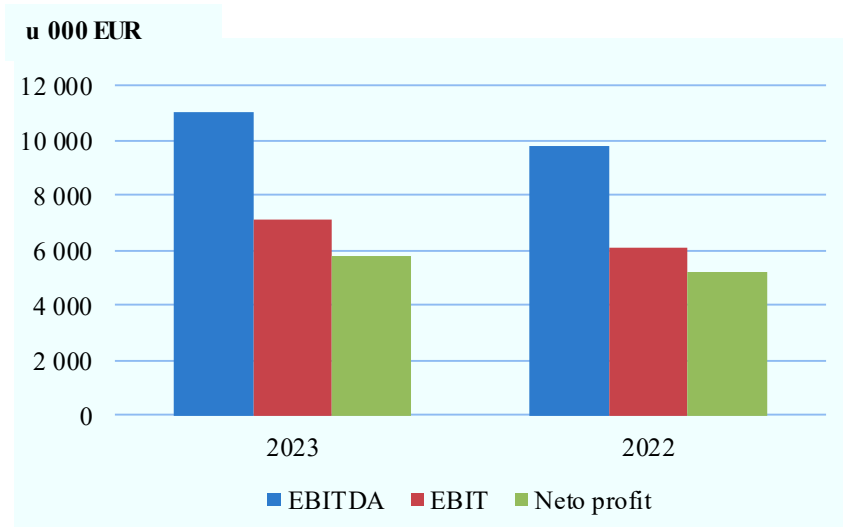
METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

		U EUR*	
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
POSLOVNI PRIHODI	130 062 702	118 535 986	109,72
Prihod od prodaje robe - domaće tržište	70 272 379	61 431 488	114,39
Prihodi od prodaje robe - ino tržišta	3 006 948	2 977 900	100,98
<i>Prihod od prodaje robe</i>	<i>73 279 327</i>	<i>64 409 388</i>	<i>113,77</i>
Prihod od prodaje na domaćem tržištu	28 190 810	24 171 293	116,63
Prihod od prodaje na inostranom tržištu	25 388 585	25 481 173	99,64
<i>Prihod od prodaje proizvoda i usluga</i>	<i>53 579 395</i>	<i>49 652 466</i>	<i>107,91</i>
Prihodi od aktiviranja učinaka	279 668	446 012	62,70
Povećanje vrednosti zaliha	693 052	2 118 282	32,72
Ostali poslovni prihodi	2 069 301	1 892 245	109,36
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	161 961	17 594	920,57
POSLOVNI RASHODI	122 999 173	112 472 551	109,36
Nabavna vrednost prodate robe	60 431 995	53 429 269	113,11
Troškovi materijala i energije	23 416 266	23 253 248	100,70
Troškovi zarada	23 240 179	21 385 094	108,67
Troškovi naknada i ostali lični rashodi	2 819 770	3 002 372	93,92
Troškovi amortizacije	3 920 767	3 734 498	104,99
Ostala dugoročna rezervisanja	1 524 314	896 616	169,57
Ostali poslovni rashodi	7 536 607	6 625 901	113,45
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	109 275	145 553	75,08
EBIT	7 063 529	6 063 435	116,49
FINANSIJSKI PRIHODI	1 643 572	2 480 170	66,27
FINANSIJSKI RASHODI	1 347 016	1 799 150	74,87
OSTALI PRIHODI	1 386 155	1 221 233	113,50
OSTALI RASHODI	2 003 564	1 745 510	114,78
EBT	6 742 677	6 220 179	108,40
POREZ NA DOBITAK			
Poreski rashod perioda	(1 079 165)	(971 837)	111,04
Odloženi poreski prihod (rashod) perioda	120 273	(7 840)	
NETO REZULTAT	5 783 785	5 240 502	110,37

* prosečan kurs evra za 2023. je 117,3 din/eur i za 2022. 117,6 din/eur

Metalac a.d. - Konsolidovani bilans uspeha 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilans uspeha 000 EUR	2023*	2022**
Poslovni prihodi	130 063	118 523
Prihodi od prodaje	126 859	114 048
Prihodi od prodaje na dom. tržištu	98 463	85 593
Prihodi od prodaje na ino tržištu	28 396	28 455
Ostali poslovni prihodi	3 204	4 475
Poslovni rashodi	119 078	108 729
Nabavna vrednost prodate robe	60 432	53 416
Troškovi materijala i energije	23 416	23 253
Troškovi zarada i ost.lič.rashodi	26 060	24 387
Ostali poslovni rashodi	9 170	7 673
EBITDA	10 985	9 794
<i>EBITDA marža</i>	8,45%	8,26%
Troškovi amortizacije	3 921	3 735
EBIT	7 064	6 059
<i>EBIT marža</i>	5,43%	5,11%
Finansijski rezultat, neto	297	681
Ostali rezultat, neto	(618)	(519)
EBT	6 743	6 221
<i>EBT marža</i>	4,65%	4,65%
Neto profit	5 784	5 241
<i>Profitna marža</i>	3,89%	3,77%

*prosečan kurs za 2023. je 117,3 rsd/eur; za 2022. je 117,6 rsd/eur

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

U hiljadama dinara

	31.12.2023.	31.12.2022.	%
AKTIVA			
Stalna imovina	4 231 589	3 987 835	106,11
Nematerijalna ulaganja	90 223	51 600	174,85
Zemljište i grđevinski objekti	1 755 047	1 679 626	104,49
Postrojenja i oprema	1 560 240	1 238 643	125,96
Investicione nekretnine	259 331	268 150	96,71
Nekretnine i oprema uzete na lizing	258 431	238 204	108,49
Nekretnine i oprema u pripremi	157 754	345 719	45,63
Ulaganje na tuđim nekretninama	4 012	4 990	80,40
Učešća u kapitalu i ostali dugoročni plasmani	5 473	6 248	87,60
Otkupljene sopstvene akcije	133 714	145 646	91,81
Ostala dugoročna potraživanja	7 364	9 009	81,74
Obrtna imovina	6 883 888	6 582 216	104,58
Zalihe	3 782 197	3 651 569	103,58
Potraživanja	1 207 340	1 125 976	107,23
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	19 304	30 592	63,10
Kratkoročni finansijski plasmani	889 965	868 073	102,52
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	855 664	798 171	107,20
Potraživanja za PDV i AVR	129 418	107 835	120,01
Odložena poreska sredstva	28 189	14 725	191,44
UKUPNA AKTIVA	11 143 666	10 584 776	105,28
PASIVA			
Kapital	6 530 316	6 315 364	103,40
Akcijski kapital	2 448 000	2 448 000	100,00
Ostali kapital	33 899	33 899	100,00
Emisiona premija	(35 397)	(35 295)	100,29
Rezerve	179 257	179 257	100,00
Translacione rezerve	(2 932)	470	
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti	1 434	2 124	67,51
Aktuarski dobitci (gubici)	(73 211)	(77 152)	94,89
Neraspoređeni dobitak	3 951 445	3 494 427	113,08
Dugoročna rezervisanja i obaveze	1 163 078	1 306 852	89,00
Dugoročna rezervisanja	457 380	424 552	107,73
Dugoročni krediti	561 384	717 275	78,27
Obaveze po osnovu lizinga	144 314	165 026	87,45
Ostale dugorocne obaveze	0	0	
Kratkoročne obaveze	3 450 272	2 962 560	116,46
Kratkoročne finansijske obaveze	703 881	677 498	103,89
Obaveze iz poslovanja	1 932 508	1 515 169	127,54
Ostale kratkoročne obaveze	581 345	522 103	111,35
Obaveze za PDV i PVR	203 191	216 035	94,05
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	29 347	31 755	92,42
Odložene poreske obaveze	0	0	0,00
UKUPNA PASIVA	11 143 666	10 584 776	105,28
Vanbilansna aktiva/pasiva	399 993	295 698	135,27

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

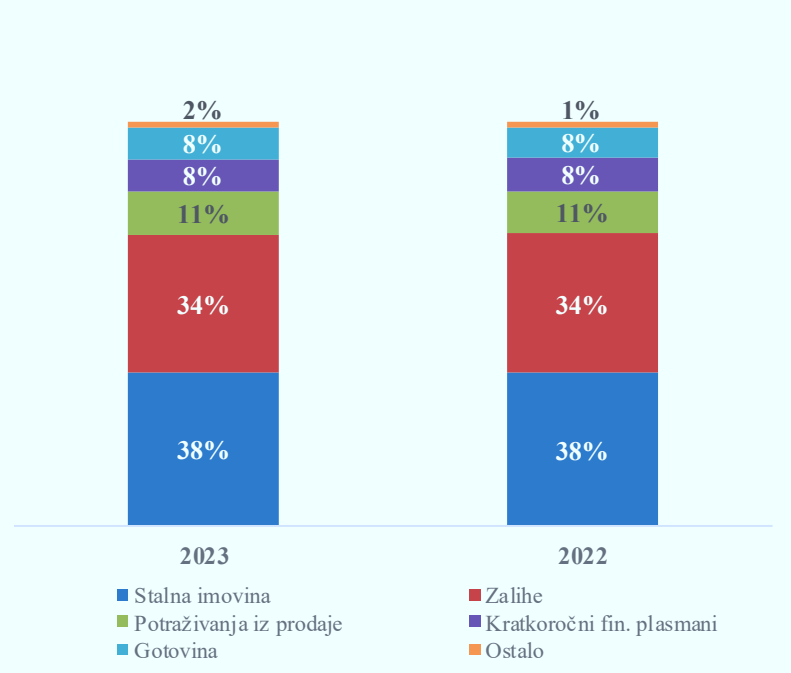
	U EUR*		
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
AKTIVA			
Stalna imovina	36 105 708	33 996 888	106,20
Nematerijalna ulaganja	769 821	439 898	175,00
Zemljište i građevinski objekti	14 974 804	14 319 062	104,58
Postrojenja i oprema	13 312 628	10 559 616	126,07
Investicione nekretnine	2 212 722	2 286 019	96,79
Nekretnine i oprema uzete na lizing	2 205 043	2 030 725	108,58
Nekretnine i oprema u pripremi	1 346 024	2 947 306	45,67
Ulaganje na tuđim nekretninama	34 232	42 540	80,47
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	46 698	53 265	87,67
Otkupljene sopstvene akcije	1 140 904	1 241 654	91,89
Ostala dugoročna potraživanja	62 833	76 803	81,81
Obrtna imovina	58 736 246	56 114 373	104,67
Zalihe	32 271 305	31 130 171	103,67
Potraživanja	10 301 536	9 599 113	107,32
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	164 710	260 801	63,16
Kratkoročni finansijski plasmani	7 593 558	7 400 452	102,61
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	7 300 887	6 804 527	107,29
Potraživanja za PDV i AVR	1 104 249	919 309	120,12
Odložena poreska sredstva	240 520	125 533	191,60
UKUPNA AKTIVA	95 082 474	90 236 795	105,37
PASIVA			
Kapital	55 719 420	53 839 420	103,49
Akcijski kapital	20 887 372	20 869 565	100,09
Ostali kapital	289 241	288 994	100,09
Emisiona premija	(302 022)	(300 895)	100,37
Rezerve	1 529 497	1 528 193	100,09
Translacione rezerve	(25 017)	4 007	0,00
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti	12 235	18 107	67,57
Aktuarski dobitci (gubici)	(624 667)	(657 732)	94,97
Neraspoređeni dobitak	33 715 401	29 790 512	113,17
Dugoročna rezervisanja i obaveze	9 923 882	11 141 108	89,07
Dugoročna rezervisanja	3 902 560	3 619 369	107,82
Dugoročni krediti	4 789 974	6 114 876	78,33
Obaveze po osnovu lizinga	1 231 348	1 406 871	87,52
Ostale dugorocne obaveze			
Kratkoročne obaveze	29 439 172	25 256 266	116,56
Kratkoročne finansijske obaveze	6 005 811	5 775 772	103,98
Obaveze iz poslovanja	16 488 968	12 917 042	127,65
Ostale kratkoročne obaveze	4 960 282	4 451 006	111,44
Obaveze za PDV i PVR	1 733 712	1 841 731	94,13
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	250 401	270 716	92,50
UKUPNA PASIVA	95 082 474	90 236 794	105,37
Vanbilansna aktiva / pasiva	3 412 910	2 520 870	135,39

* Kurs evra na: 31.12.2023. 117,20 rsd/eur i 31.12.2022. 117,30 rsd/eur

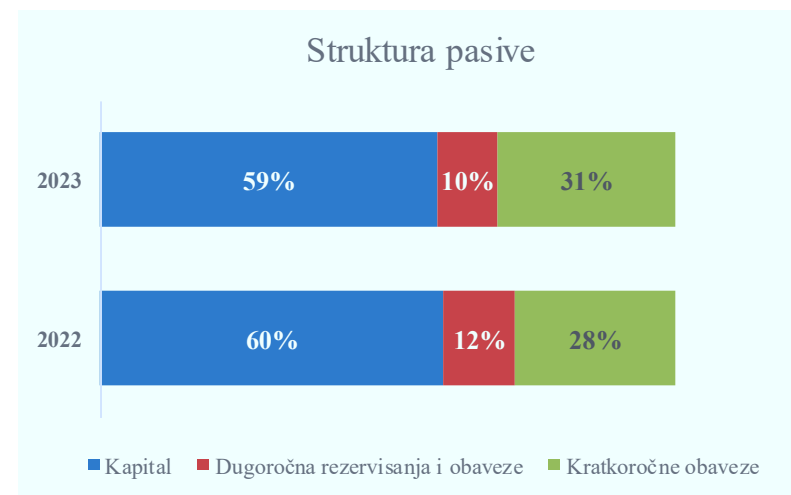
Metalac a.d. - Konsolidovani bilans stanja 31.12.2023. godine

Bilans stanja u 000 EUR	2023*	2022**
Stalna imovina	36 106	33 997
Nematerijalna ulaganja	770	440
Nekretnine, inv.nekretnine, oprema	34 132	32 239
Dugoročni finansijski plasmani	1 204	1 318
Obrtna imovina	58 736	56 114
Zalihe	32 271	31 114
Potraživanja iz prodaje	10 302	9 599
Kratkoročni finansijski plasmani	7 594	7 400
Gotovina i gotov.ekvivalenti	7 301	6 821
Potraživanja za PDV i AVR	1 268	1 180
Odložena poreska sredstva	240	125
Ukupna aktiva	95 082	90 236
Kapital	55 719	53 839
Dugoročna rezervisanja	3 902	3 619
Dugoročne obaveze	6 022	7 614
Kratkoročne obaveze	29 439	25 164
Odložene poreske obaveze	-	-
Ukupna pasiva	95 082	90 236

Struktura aktive

Struktura pasive

*kurs 117,30 rsd/eur ** kurs 117,60 rsd/eur

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**

	31.12.2023.	U hiljadama dinara 31.12.2022.	%
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prodaja i primljeni avansi	17 430 242	15 394 643	113,22
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	116 663	86 601	134,71
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	496 870	615 777	80,69
Isplate dobavljačima i dati avansi	(13 056 241)	(11 933 945)	109,40
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(3 014 253)	(2 891 118)	104,26
Plaćene kamate	(58 183)	(31 208)	186,44
Porez na dobitak	(113 256)	(125 565)	90,20
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(551 450)	(407 252)	135,41
Neto priliv / (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	1 250 392	707 933	176,63
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja (kupovina) akcija i udela	(271)	-	
Prodaja nekretnina, postrojenja i opreme	1 416	4 051	34,95
Ostali finansijski plasmani neto priliv/(odliv)	(213 221)	5 426	0,00
Primljene kamate	2 182	1 438	151,74
Primljena dividenda	-	182	0,00
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(639 476)	(900 370)	71,02
Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(849 370)	(889 273)	95,48
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Kupovina sopstvenih akcija	-	(14 804)	0,00
Dugoročni i kratkoročni krediti neto priliv/(odliv)	(165 116)	653 370	0,00
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	-	430	0,00
Odlivi za dividende i učešća u dobitku	(172 897)	(291 218)	59,37
Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(338 013)	347 778	0,00
Neto priliv / (odliv) gotovine	63 009	166 438	37,86
Gotovina na početku obračunskog perioda	798 171	636 799	125,34
Pozitivne/negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine, neto	(5 516)	(5 066)	108,86
	-	-	
Gotovina na kraju obračunskog perioda	855 664	798 171	107,20

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**

	31.12.2023.	U EUR* 31.12.2022.	%
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prodaja i primljeni avansi	148 722 201	131 241 628	113,32
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	995 418	738 286	134,83
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	4 239 505	5 249 591	80,76
Isplate dobavljačima i dati avansi	(111 401 374)	(101 738 662)	109,50
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(25 718 882)	(24 647 212)	104,35
Plaćene kamate	(496 442)	(266 053)	186,60
Porez na dobitak	(966 348)	(1 070 460)	90,27
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(4 705 205)	(3 471 884)	135,52
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	10 668 874	6 035 234	176,78
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja (kupovina) akcija i udela	(2 312)		
Prodaja nekretnina, postrojenja i opreme	12 082	34 535	34,98
Ostali finansijski plasmani neto priliv/(odliv)	(1 819 292)	46 257	0,00
Primljene kamate	18 618	12 259	151,87
Primljena dividenda		1 552	0,00
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(5 456 280)	(7 675 789)	71,08
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(7 247 184)	(7 581 185)	95,56
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Kupovina sopstvenih akcija	-	(126 206)	0,00
Dugoročni i kratkoročni krediti neto priliv/(odliv)	(1 408 840)	5 570 077	0,00
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		3 666	0,00
Odlivi za dividende i učešća u dobitku	(1 475 230)	(2 482 677)	59,42
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2 884 070)	2 964 859	
Neto priliv (odliv) gotovine	537 619	1 418 909	37,89
Gotovina na početku obračunskog perioda	6 810 333	5 428 806	125,45
Pozitivne/negativne k.r. po osnovu preračuna gotovine, neto	(47 056)	(43 188)	108,96
Gotovina na kraju obračunskog perioda	7 300 896	6 804 527	107,29

* Kurs evra na: 31.12.2023. 117,20 rsd/eur i 31.12.2022. 117,30 rsd/eur

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI NETO OBRTNI FOND (NOF)**

U hiljadama dinara

	Opis	Iznos
		31.12.2023.
1.	Kapital	6 530 316
2.	Gubitak	0
3.	Sopstveni izvori (1-2)	6 530 316
4.	Odložene poreske obaveze (sredstva)	(28 189)
5.	Sopstveni kapital (3+4)	6 502 127
6.	Dugoročne obaveze	1 211 810
7.	Ukupni dugoročni izvori (5+6)	7 713 937
8.	Stalna imovina	4 231 589
9.	Sopstveni NOF (5-8)	2 270 538
10.	NOF (7-8)	3 482 348
11.	Kratkoročne obaveze	3 401 540
12.	Sopstveni kapital i pozajmljena kratkoročna sredstva (10+11)	6 883 888
13.	Zalihe	3 723 781
	pokriće zaliha sopst. NOF (9:13)*100	60,97%
	pokriće zaliha NOF (10:13)*100	93,52%
	pokriće zaliha sopstvenim kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim sredstvima (12:13)*100	184,86%
14.	Obrtna sredstva	6 883 888
	pokriće ObS sopstvenim NOF (9:14)*100	32,98%
	pokriće ObS (10:14)*100	50,59%
	pokriće ObS sa sopst. kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim fin. sredstvima (12:14)*100	100,00%

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI NETO OBRTNI FOND (NOF)**

EUR*

	Opis	Iznos
		31.12.2023.
1.	Kapital	55 719 420
2.	Gubitak	0
3.	Sopstveni izvori (1-2)	55 719 420
4.	Odložene poreske obaveze (sredstva)	(240 520)
5.	Sopstveni kapital (3+4)	55 478 899
6.	Dugoročne obaveze	10 339 676
7.	Ukupni dugoročni izvori (5+6)	65 818 575
8.	Stalna imovina	36 105 708
9.	Sopstveni NOF (5-8)	19 373 191
10.	NOF (7-8)	29 712 867
11.	Kratkoročne obaveze	29 023 379
12.	Sopstveni kapital i pozajmljena kratkoročna sredstva (10+11)	58 736 246
13.	Zalihe	31 772 875
	pokriće zaliha sopst. NOF (9:13)*100	60,97%
	pokriće zaliha NOF (10:13)*100	93,52%
	pokriće zaliha sopstvenim kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim sredstvima (12:13)*100	184,86%
14.	Obrtna sredstva	58 736 246
	pokriće ObS sopstvenim NOF (9:14)*100	32,98%
	pokriće ObS (10:14)*100	50,59%
	pokriće ObS sa sopst. kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim fin. sredstvima (12:14)*100	100,00%

* Kurs evra na dan 31.12.2023. 117,20 rsd/eur

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI POKAZATELJI

u 000 RSD

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pokazatelji likvidnosti		
Koeficijent tekuće (opšte) likvidnosti	2	2,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,92	0,99
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,25	0,27
Neto obrtna sredstva/fond	3 461 806	3 634 381
Neto novčani tok	63 009	168 345
Učešće NNT iz poslov.akt u poslovnom prihodu (%)	8,2	5,35
Odnos NNT iz poslov.akt. i neto dobitka	1,84	1,21
Odnos NNT iz poslov.akt. i ukupnih sredstava	0,11	0,07
Pokazatelji poslovne aktivnosti		
Koeficijent obrta zaliha materijala	2,96	3,02
Dani vezivanja zaliha materijala	123	117
Koeficijent obrta zaliha gotovih proizvoda	4,39	4,28
Dani vezivanja zaliha gotovih proizvoda	83	85
Koeficijent obrta zaliha robe	4,07	3,98
Dani vezivanja zaliha robe	90	92
Koeficijent obrta potraživanja	13,18	12,02
Prosečno vreme naplate potraživanja	28	30
Koeficijent obrta obaveza	6,38	7,41
Prosečno vreme plaćanja obaveza	57	49
Prosečno vreme trajanja gotovinskog ciklusa	177	183
Potrebna gotovina	6 773 436	6 357 969
Potrebna gotovina po danu	38 268	34 743
Pokazatelji profatibilnosti		
Stopa EBIT (%)	5,43	5,11
Stopa EBITDA (%)	8,45	8,26
Stopa EBT (%)	5,07	5,09
Stopa neto profita (%)	4,35	4,29
Rentabilnost imovine (ROA) (%)	6,24	6,16
Rentabilnost sopstvenog kapitala (ROE) (%)	10,56	10,00
Rentabilnost angažovanog kapitala (ROCE) (%)	8,87	8,53
Pokazatelji finansijske strukture (zaduženosti)		
Koeficijent samofinansiranja	0,59	0,62
Koeficijent zaduženosti	0,41	0,38
Koeficijent finansijske sposobnosti	0,97	1,03
Kreditna sposobnost	1,82	1,98
Faktor zaduženosti (godine)	1,13	1,01
Pokriće troškova kamate	13,12	19,15
Odnos duga i sopstvenog kapitala	0,71	0,61
Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja)		
Dobit po akciji (EPS)	332,57	302,10
P/E ratio (ukupna rentabilnost akcija)	4,78	5,55
P/B ratio	0,50	0,52
EBITDA	1 288 458	1 151 661
Povrat kapitala	0,13	0,11
Tržišna kapitalizacija	3 243 600	3 423 120
Analiza rezultata u uslovima rizika (leveridža)		
Faktor poslovnog leveridža (FPL)	5,7	6,01
Faktor finansijskog leveridža (FFL)	1,05	0,97
Faktor kombinovanog leveridža	5,97	5,86
Prelomna tačka rentabiliteta (PTR)	12 566 151	11 519 224
Marža sigurnosti	17,63	17,36

Napomena: Odnos fiksnih i varijabilnih troškova (27:73)

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI POKAZATELJI

u EUR

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pokazatelji likvidnosti		
Koeficijent tekuće (opšte) likvidnosti	2	2,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,92	0,99
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,25	0,27
Neto obrtna sredstva/fond	29 537 594	30 983 640
Neto novčani tok	537 619	1 431 505
Učešće NNT iz poslov.akt u poslovnom prihodu (%)	8,2	5,35
Odnos NNT iz poslov.akt. i neto dobitka	1,84	1,21
Odnos NNT iz poslov.akt. i ukupnih sredstava	0,11	0,07
Pokazatelji poslovne aktivnosti		
Koeficijent obrta zaliha materijala	2,96	3,02
Dani vezivanja zaliha materijala	123	117
Koeficijent obrta zaliha gotovih proizvoda	4,39	4,28
Dani vezivanja zaliha gotovih proizvoda	83	85
Koeficijent obrta zaliha robe	4,07	3,98
Dani vezivanja zaliha robe	90	92
Koeficijent obrta potraživanja	13,18	12,02
Prosečno vreme naplate potraživanja	28	30
Koeficijent obrta obaveza	6,38	7,41
Prosečno vreme plaćanja obaveza	57	49
Prosečno vreme trajanja gotovinskog ciklusa	177	183
Potrebna gotovina	57 744 552	54 064 362
Potrebna gotovina po danu	326 240	295 434
Pokazatelji profatibilnosti		
Stopa EBIT (%)	5,43	5,11
Stopa EBITDA (%)	8,45	8,26
Stopa EBT (%)	5,07	5,09
Stopa neto profita (%)	4,35	4,29
Rentabilnost imovine (ROA) (%)	6,24	6,16
Rentabilnost sopstvenog kapitala (ROE) (%)	10,56	10,00
Rentabilnost angažovanog kapitala (ROCE) (%)	8,87	8,53
Pokazatelji finansijske strukture (zaduženosti)		
Koeficijent samofinansiranja	0,59	0,62
Koeficijent zaduženosti	0,41	0,38
Koeficijent finansijske sposobnosti	0,97	1,03
Kreditna sposobnost	1,82	1,98
Faktor zaduženosti (godine)	1,13	1,01
Pokriće troškova kamate	13,12	19,15
Odnos duga i sopstvenog kapitala	0,71	0,61
Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja)		
Dobit po akciji (EPS)	2,84	2,57
P/E ratio (ukupna rentabilnost akcija)	4,78	5,55
P/B ratio	0,50	0,52
EBITDA	10 984 297	9 793 036
Povrat kapitala	0,13	0,11
Tržišna kapitalizacija	27 652 174	29 108 163
Analiza rezultata u uslovima rizika (leveridža)		
Faktor poslovnog leveridža (FPL)	5,7	6,01
Faktor finansijskog leveridža (FFL)	1,05	0,97
Faktor kombinovanog leveridža	5,97	5,86
Prelomna tačka rentabiliteta (PTR)	107 128 312	97 952 585
Marža sigurnosti	17,63	17,36

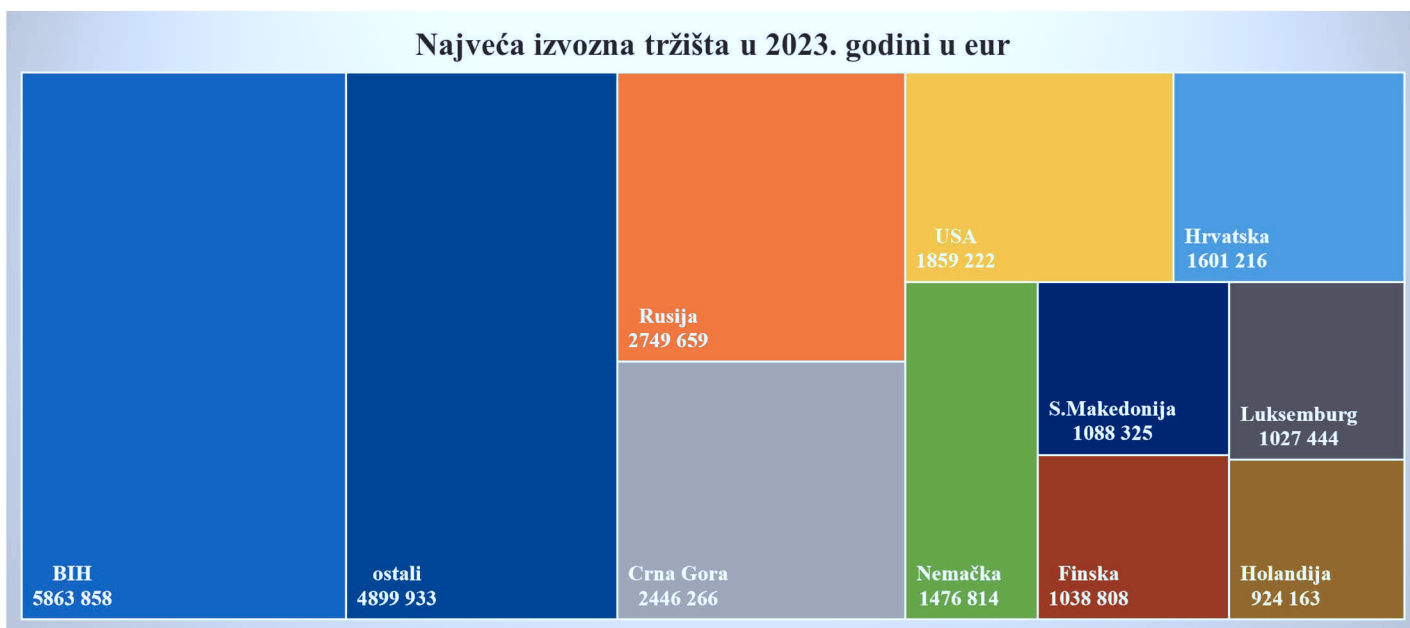
Napomena: Odnos fiksnih i varijabilnih troškova (27:73)

* prosečan kurs evra za 2023. je 117,3 din/eur i za 2022. 117,6 din/eur

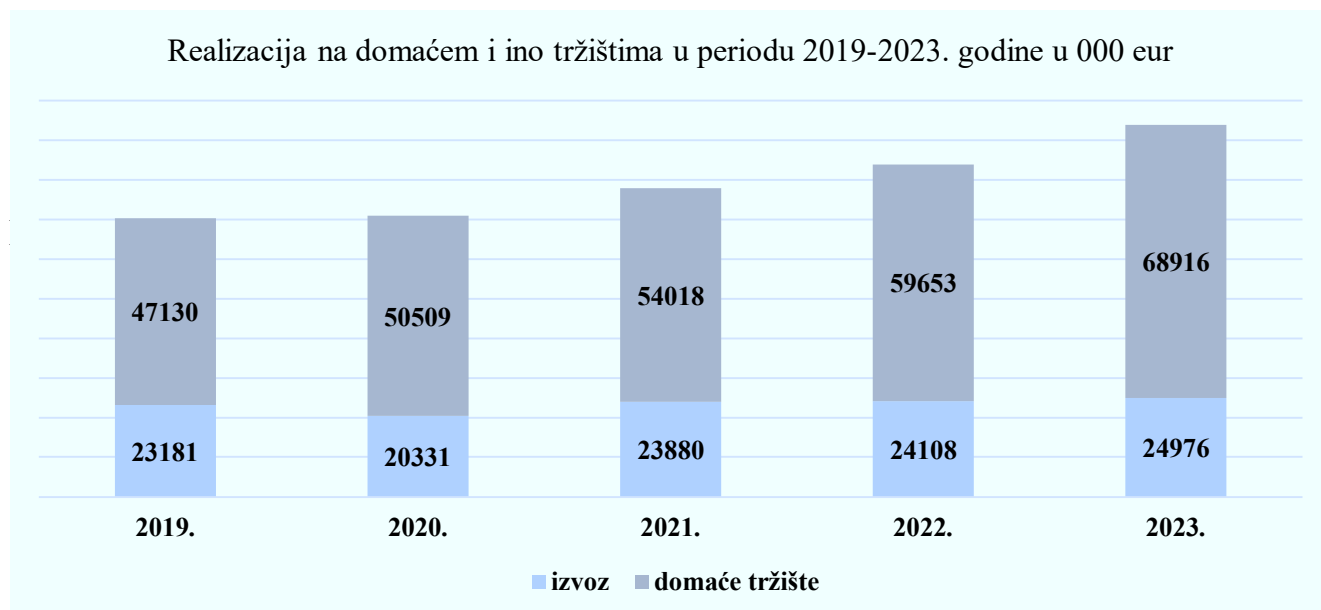
TRŽIŠNI SEGMENT

Ukupno ostvarena realizacija osam domaćih društava (proizvodna društva, M. Market, M Trade i MHM Novi Sad) u 2023. godini iznosi 94 miliona evra, 12% je iznad ostvarenja za 2022. godinu i 34% veća u odnosu na baznu 2019. godinu. Od ukupno ostvarene realizacije, proizvodna društva su realizovala iznos od 49 miliona evra, odnosno 52%.

IZVOZ u 2023. godini iznosi 25 miliona evra, 4% je iznad ostvarenja prethodne godine, 7% je manji u odnosu na plan i 8% je veći u odnosu na baznu 2019. godinu. Učešće izvoza u ukupnoj realizaciji je 26% i smanjilo se za 7 procentnih poena (p.p.) u odnosu na baznu godinu. Ukupan izvoz u 2023. godini je realizovan u 38 država, u nasatavku je dat grafički prikaz najvećih izvoznih tržišta:

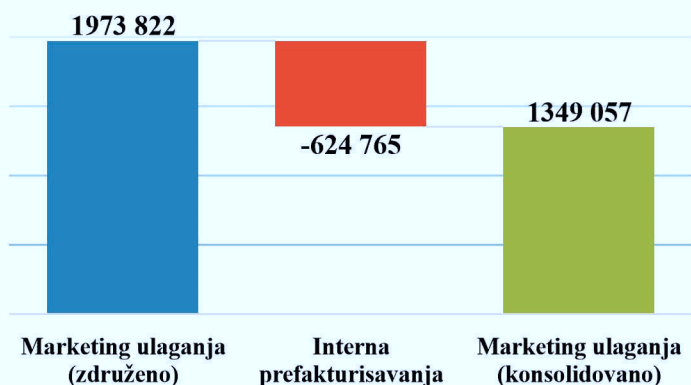
REALIZACIJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU (istih društava) u 2023. godini je 69 miliona evra, 16% je veća u odnosu na prošlogodišnju vrednost, 7% više u odnosu na plan, a 46% je iznad bazne vrednosti iz 2019. godine. Domaća prodaja kod posmatranih trgovačkih društava je porasla sa 47 miliona evra u 2019, na 69 miliona evra u 2023. godini. Najveći uticaj na ubrzani rast realizacije je imao Metalac Market. Rast domaće prodaje kod proizvodnih društava u posmatranom periodu je umereniji: sa 18 miliona evra u 2019. na 25 miliona evra u 2023. godini. U strukturi domaće prodaje, najzastupljeniji regioni su Zapadna i Centralna Srbija i Beograd sa po 7% učešća. Preko zavisnih društava je realizovano 19% ukupne domaće prodaje. Nije bilo većih promena u strukturi u odnosu na prošlu godinu.

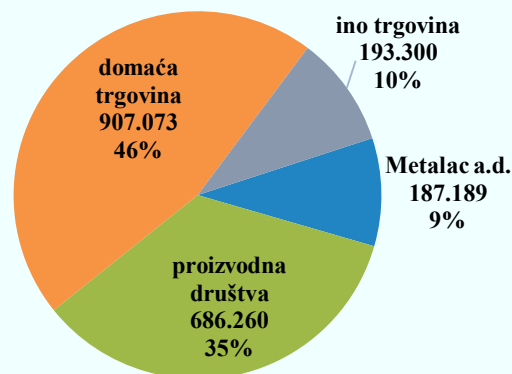
MARKETING SEGMENT

Metalac Grupa je u 2023. godini uložila 1.97 miliona evra u marketing aktivnosti, što je 13% više u odnosu na 2022. godinu i 30% više u odnosu na planirane troškove marketinga. Najveći deo se odnosi na aktivnosti unapređenja prodaje, slede promotivne i PR aktivnosti i sajmovi. Kada se isključe interna prefakturisanja i sponzorstva koja iznose malo preko 600 hiljada evra, dolazimo do konsolidovanog troška za marketing aktivnosti od 1,35 miliona evra, što je 1% od ukupnog konsolidovanog prihoda.

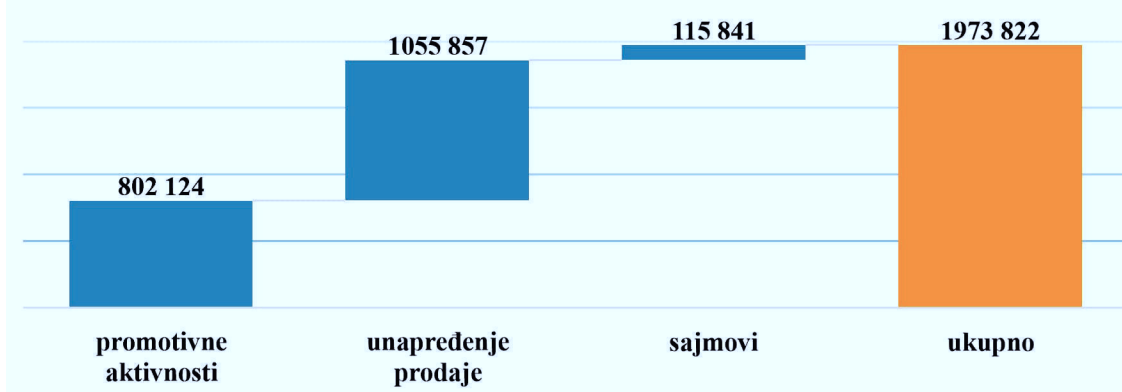
Marketing ulaganja u 2023. godini u EUR

Raspodela marketing aktivnosti na proizvodna i trgovačka društva u EUR (združeno)

Struktura ukupnih marketing aktivnosti u 2023. godini u EUR (združeno)

Prošlu godinu je obeležila sveobuhvatna reorganizacija marketing funkcije na nivou Metalac a.d. Spojeni su zaposleni iz postojećeg sektora Marketinga, sektora Standarda prodaje i nabavke i deo zaposlenih iz Metalac Digitala u sektor Marketinga sa novom organizacionom šemom. Sada sektor Marketinga obuhvata 4 službe:

- Službu marketinga proizvoda,
- Službu za integrisane marketing komunikacije,
- Dizajn studio i
- Službu za PR i korporativne komunikacije.

Osim reorganizacije, regrutovanja i obuke novih zaposlenih, promene i dopune internih procedura i uputstava, fokus je bio i na product menadžment obukama koje su nastavljene i u 2024. godini. Obuke su obuhvatile analizu potencijala, distributivnih kanala i destinacija i životni ciklus proizvoda.

Metalac Posuđe je biznis planom za 2023. godinu predvideo ukupno ulaganje za marketing aktivnosti u iznosu od 490 hiljada evra, a realizovano je 558 hiljada od čega se na promotivne aktivnosti odnosi 24%, za aktivnosti unapređenja prodaje 59% i 17% na sajam. U 2023. značajniji efekti su se osetili u razvoju i uvođenju novih proizvoda na tržište. Započeto je unapređenje analitike troškova ulaganja u promotivne aktivnosti. U 2023. realizovano je i marketinški podržano oko 30 aktivnosti unapređenja prodaje (loyalty i prime time akcije). Sprovedena je imidž kampanja za inox posuđe u Srbiji, BiH i Crnoj Gori. Od novembra je uvedena mogućnost personalizacije inox posuđa. Terensko istraživanje tržišta posuđa sprovedeno je na tržištu BIH i na terenu Beograda. Akcenat u 2023. godini je bio na aktivnostima praćenja konkurencije, sektorskim analizama, ali i aktivnostima analitike prodaje, a sprovedeno je i godišnje anketno istraživanje zadovoljstva kupaca i korisnika.

Metalac Market je većinu marketinškog budžeta, koji je opredeljen od strane eksternih i internih dobavljača, u iznosu od 580 hiljada evra (34% više u odnosu na plan) izdvojio za promotivne aktivnosti i kampanje za unapređenje prodaje, sa lokalizacijom aktivnosti u zavisnosti od potreba pojedinačnih prodajnih objekata (prezentacije na mestu prodaje i lokalno oglašavanje). Aktivnosti su bile usmerene na offline i online kampanje za promociju ponude i akcije unapređenja prodaje, kao i prezentacije sa promocijom proizvoda na prodajnom mestu, napredne analitike i praćenje efekata kampanja. Poseban akcenat je bio i na promovisanju novootvorenih prodavnica u Beogradu (Vračar i Karaburma).

Metalac Bojler je u 2023. realizovao nekoliko imidž i online kampanja sa ciljem rasta poznatosti i bolje edukacije krajnjih potrošača, ali i sa ciljem promocije i unapređenja prodaje kroz lanac Metalac Market. Kontinuirano se radilo na izveštavanju o analitici prodaje, izveštavanje o asortimanu i cenama konkurencije na bazi online pretrage, korišćenje podataka o prodaji iz Metalčevih maloprodaja, praćenje efekata promotivno - prodajnih aktivnosti i nastavku merenja zadovoljstva kupaca. Od sredine godine se krenulo i sa formiranjem baze majstora sa kojima se kroz Viber poruke komunicira o novim proizvodima i akcijama unapređenja prodaje. Napravljena je lična karta proizvoda za sve modele bojlera. Redovna operativna marketing podrška postojala je i kada su u pitanju aktivnosti oko izmena na uputstvima, brendiranje kod kupaca, fotorgafisanje, renderi, kao i promotivni video sadržaj za nove modele bojlera.

Metalac Inko je identifikovao prostor za rast poznatosti i edukacije krajnjih potrošača po pitanju širine asortimana i kvaliteta proizvoda Inka, uglavnom kroz online kanale komunikacije. Od sredine godine se krenulo i sa formiranjem baze majstora sa kojima se kroz Viber poruke komunicira o novim proizvodima i akcijama unapređenja prodaje. Redovna operativna marketing podrška postojala je i kada su u pitanju aktivnosti unapređenja prodaje i online promocija akcija. U 2023. godini, pored šestomesečne i godišnje analitike prodaje, sprovedeno je i redovno anketno istraživanje zadovoljstva kupaca.

Metalac Trade je prvi put od osnivanja dobio marketing menadžera, pa je kao rezultat intenziviran rad na online promociji preko sopstavnog Fb i Ig profila. Akcenat u 2023. godini je bio na aktivnostima praćenja trendova i konkurencije, ali i aktivnostima analitike prodaje sa fokusom na Metalac Market i Metalac Market Podgorica kao najvećih kupaca Metalac Trade-a. Takođe, radilo se i na efektima prodaje nakon akcija i prezentacija u prodavnicama Metalac Market.

SEGMENT POSLOVNE AKTIVNOSTI

Analiza poslovne aktivnosti Metalac Grupe pokazuje u kojoj se meri efikasno koriste resursi društva u poslovnom procesu i koliko se efikasno upravlja pojedinim oblicima imovine. Resursi koji su posebno značajni za analizu u segmentu poslovne aktivnosti su potraživanja, obaveze i zalihe. Analiza je bazirana na danu bilansa stanja, 31.12.2023. godine uz poređenje sa vrednostima na dan 31.12.2022. godine (ekvivaletno sa 01.01.2023. godine).

I ANALIZA POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U okviru analize potraživanja, prate se ukupna potraživanja iz prodaje (koja čine potraživanja od kupaca pravnih lica na domaćem i inostranim tržištima, kao i potraživanja po osnovu potrošačkih kredita), ali i dopela potraživanja. Ukupna konsolidovana neto potraživanja iz prodaje Metalac Grupe na kraju 2023. godine iznose 15,9 miliona evra i veća su za 6% u odnosu na potraživanja na kraju 2022. godine. Dospela konsolidovana neto potraživanja na kraju godine su 4 miliona evra, što je 25% od ukupnih potraživanja.

U okviru analize obaveza, takođe se prate ukupne i dospele obaveze iz poslovanja. Ukupne konsolidovane obaveze iz poslovanja Metalac Grupe na dan 31.12.2023. godine iznose 16,5 miliona evra, veće su od obaveza na kraju 2022. za 28%. Od ukupnih obaveza, dospelo je 2,6 miliona evra, odnosno 16%.

II ANALIZA ZALIHA

Analiza zaliha na nivou proizvodnih i domaćih trgovačkih društava obuhvata analizu ukupnih, optimalnih, analizu zaliha sa usporenim obrtom i zaliha za otpis, za period dvanaest meseci 2022. godine.

Ukupne zalihe čine zalihe materijala, rezervnih delova i gotovih proizvoda kod proizvodnih društava i zalihe robe kod domaćih trgovačkih društava.

UKUPNE ZALIHE svih proizvodnih društava na kraju posmatranog perioda u odnosu na početak godine su vrednosno manje za 11%, pri čemu je smanjenje materijala i rezervnih delova 18%, a gotovi proizvodi i trgovačka roba su manji za 6% u odnosu na početak godine.

OPTIMALNE ZALIHE su preduslov za normalni poslovni ciklus, a kategorija ovih zaliha je formirana korišćenjem velikog broja faktora koji imaju uticaj na količinu i vrednost trenutnih zaliha. Tako na formiranje zaliha utiče biznis plan, rokovi i troškovi nabavke, transport i kompletna logistika, kretanje cena materijala na berzi, zahtevi kupaca za kupovinom gotovih proizvoda sa lagera. U skladu sa promenama faktora koji utiču na formiranje nivoa optimalnih zaliha, i novonastale geopolitičke situacije u svetu, došlo je do povećanja ukupne vrednosti optimalnih zaliha proizvodnih društava u odnosu na kraj prethodne godine za 12%, od toga je optimalni nivo zaliha materijala i rezervnih delova veći za 4%, a optimalni nivo zaliha gotovih proizvoda i trgovačke robe je veći za 19%.

ZALIHE SA USPORENIM OBRATOM su zalihe materijala, gotovih proizvoda i trgovačke robe koje imaju usporenu ili veoma malu potrošnju. Baza zaliha se formira na početku godine kada se definiše i plan potrošnje tokom godine. Kriterijum za formiranje baze zaliha je da artikal nije imao nabavku (ulaz) jednu godinu.

Kategorija zaliha za koju se preduzimaju značajne aktivnosti u praćenju su **ZALIHE ZA OTPIS**. To su zalihe koje duže stoje na lageru, ne troše se i sa malom su verovatnoćom da će biti potrošene u proizvodnji ili prodate. U odnosu na početak godine proizvodna društva imaju ukupno manje zaliha za otpis 26%. Od toga zalihe materijala su smanjene za 23%, a zalihe gotovih proizvoda za 54%. Smanjenje zaliha za otpis kod domaćih trgovina je 64%.

INVESTICIONI SEGMENT

Ukupna vrednost investicija koje je Metalac Grupa realizovala u 2023. godini je 5,9 miliona evra, od planiranih 6 miliona evra, svega 2% manje. U strukturi ukupnih ulaganja, iznos od 5,6 miliona evra se odnosi na ulaganja u stalnu imovinu, a iznos od 244 hiljada evra je iskorišćen za modernizaciju postojeće opreme, zamenu alata i održavanje objekata. Preostali iznos je usmeren na ulaganje u stručno usavršavanje zaposlenih.

U strukturi ostvarenih investicija za 2023. godinu, proizvodna društva učestvuju sa 43% i uloženi 2,55 miliona evra, domaća trgovina učestvuje sa 20%, vrednosno 1,2 miliona evra, matična kompanija ima učešće od 36% sa uloženi 2,1 miliona evra, ostalo su ino trgovine.

Metalac a.d. je tokom 2023. godine izvršio ulaganja u zamenu kompletne serverske infrastrukture za naredni period, obnovio licence, nabavio računare i računarsku opremu... Vrednost investicija koje pokriva IT sektor su bile oko 830 hiljada evra. Nastavljeno je modernizovanje voznog parka nabavkom tri teretna vozila, jedne poluprikolice jednog putničkog i jednog dostavnog vozila, kao i nekoliko viljuškara za potrebe skladišta.

Metalac Posude je u 2023. godini ukupno investirao u stalnu imovinu i investiciono održavanje 468 hiljada evra ili 43% od plana investicionih ulaganja. Kupljena je nova tehnologija za preradu otpadnog emajla, kupljena je mašina za automatsku izradu inox prstena, vijčani kompresor, dat je avans za nabavku mašine za prosecanje rondela.

Metalac Print je u prethodnoj godini nabavio mašinu za izradu kartonskih kutija – box maker i jedno teretno vozilo.

Metalac Inko je 2023. godine realizovao investicije u ukupnom iznosu od 0,5 miliona evra, što je 53% iznad plana (realizovan i deo investicija predviđen za 2024. godinu). Najveća ulaganja se odnose na rekonstrukciju hale za LP, ali i nabavku: robota za poliranje kada i umivaonika, transportne linije za livenje, vertikalnog formatizera, mehanizma za otvaranje kalupa, kabine za otprašivanje, alata i kalupa...

Metalac Bojler je u prošloj godini investirao 0,76 miliona evra u nastavak procesa automatizacije proizvodnog procesa. Kupljena je mašina za brizganje plastike, pribor za zavarivanje cevi, alati za izvlačenje poklopaca, probijanje i povijanje Izvršena je i adaptacija pogona bajceraja.

Metalac FAD je u 2023. godini investirao oko 0,8 miliona evra u opremu, čime je plan višestruko premašen. Zapravo, u 2023. je realizovan i deo investicija koje su Strategijom društva za period 2023-2026. predviđene za 2024. godinu. Nabavljeni su: CNC strug, cirkular za sečenje šipki, mašina za rolovanje navoja, sve za pogon kovačnice. Uplaćen je i avans za kupovinu još jednog CNC struga koji stiže početkom proleća.

Domaća trgovina je u prethodnoj godini ukupno investirala 1,2 miliona evra, što je na nivou plana. Najveća investicija je bila kupovina lokala u Čačku od strane Metalac Proletera. Ostale nabavke se odnose na: nabavku manjih dostavnih i većih teretnih vozila i modernizaciju maloprodajnih objekata. Pored toga, uloženo je u informatičku opremu, opremu za maloprodajne objekte i intelektualnu svojinu.

Ino trgovine su za 2023. godinu ukupno planirale 43 hiljade evra za investiciona ulaganja, od čega su realizovale 41%. Investicije se odnose na nabavku vozila.

ESG SEGMENT

U osnovi strategije Metalca a.d. je održivi razvoj Kompanije kroz balansirano ispunjenje ekonomskih, socijalnih i ekoloških ciljeva. To je eksplicitno sadržano u svim strateškim dokumentima – od Kodeksa poslovne etike i Kodeksa korporativnog upravljanja, do Strategije razvoja, odluka Fondacije „Metalac“, dokumenata IMS, odluka organa upravljanja Kompanijom.

EKOLOŠKI SEGMENT

U Metalac AD u toku 2023.godine posvećena je posebna pažnja zaštiti životne sredine. Sprovedeno je niz mera i aktivnosti od poboljšanja proizvodnih procesa kao i aktivnosti na podizanju energetske efikasnosti:

Instalirali smo solarne panele 3MWP

Izolovali smo toplovođe i uštedeli 33% gasa ili 200.000 m³

Potrošnja gasa u prethodnih 11 zimskih meseci (oktobar-mart)		
period	potrošnja gasa (m ³)	umanjenje (%)
2012/2013	668.262	38,13
2013/2014	553.384	25,28
2014/2015	508.192	18,64
2015/2016	518.949	20,33
2016/2017	709.558	41,73
2017/2018	654.256	36,8
2018/2019	604.232	31,57
2019/2020	591.138	30,06
2020/2021	673.477	38,61
2021/2022	689.319	40,02
2022/2023	413.471	
Prosečna potrošnja u prethodnih 10 zimskih meseci, bez 2022/2023	617.007	33,00%

- Renovirali smo cevovod za komprimovani vazduh i smanjili utrošenu energije u vrednosti 10.000 – 20.000€
- Nastavili smo sa zamenom LED rasvete

Ušteda energije ostvaruje se i kroz:

- Povećanje produktivnosti raznim alatima kao što su Kaizen, Lean, Six sigma, 5S, plavo sanduče
- Kupovinom savremene opreme koja je energetski efikasnija.

Finansiski pokazatelji:

- Ušteda električne energije(solari): 28.000.000,00 RSD
- Ušteda gasa: 6.000.000,00 RSD
- Svoju dugogodišnju posvećenost **zaštiti životne sredine** Metalac je potvrdio davne 2002. godine kada je sertifikovao ISO 14001.

Posedujemo i **FSC STANDARD (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL)**, što predstavlja pouzdanu vezu od proizvođača u rukama krajnjeg korisnika, unazad, preko odgovorne proizvodnje i racionalnog korišćenja drveta, do seče šuma koje su pod strogim nadzorom stručnjaka.

- U 2023. godini prate se parametri po ZD, koji se odnose na poboljšanje zaštite životne sredine, na dnevnom/mesečnom/kvartalnom i godišnjem nivou. U slučaju odstupanja odmah se traži uzrok i otklanjaju neusaglašenosti kroz korekcije i korektivne mere.

U **Metalac Posudu** urađeno je unapređenje tehnološkog procesa na sistemu za tretman otpadnih voda emajlirnice i, nakon potvrde akreditovanih laboratorija za ispitivanje otpada, dobijen je mulj koji se odlaže na deponiju industrijskog otpada čime je značajno smanjen negativan uticaj na životnu sredinu kao i troškovi zbrinjavanja istog.

Ostvareni rezultati parametara koji utiču na životnu sredinu za 2023. godinu: smanjenje potrošnje gradske vode za 30% u odnosu na planiranu, potrošnja rečne vode je manja za 28%, potrošnja sumporne kiseline je manja za 23,1% kao i utrošak hemikalija na sistemu za tretman otpadnih voda za 16%. Takođe je smanjena količina otpadnog lima za 7%.

U **Metalac Printu** nabavljena je oprema za destilaciju međufaznog fluida i u cilju smanjenja opasnog otpada za 1,5 t/godini i ponovnog iskorišćenja u proizvodnji. Smanjena je potrošnja etila acetata za 20% ili 340 l unapređenjem na boci za polivanje sita. Smanjena je i potrošnja krpa za 7% odnosno 44% u odnosu na 2020. godine kada su uvedene nove krpe što za posledicu ima smanjenje generisanja opasnih apsorbenata. Kvalitetnom nabavkom i pravilnim terminiranjem smanjena je količina baliranog kartona za 33% ili za 94t.

U **Metalac Bojleru** smanjena je potrošnja električne energije po kg proizvoda za 9,4% kao i utrošak vode za 12%. U cilju smanjenja potrošnje izocijanata ugovorena je nova mašina za brizganje u cilju ostvarenja ciljane vrednosti i smanjena potrošnje materijala u proizvodnji.

U **Metalac Inku** svi parametri koji utiču na životnu sredinu su ispod postavljenih ciljeva, od 8% do 62%, osim škarta u pogonu inox sudopera (parametar je veći za 43%) i posledica je promene dobavljača lima i zbog dodatnih operacija za preradu i manipulaciju ima za posledicu povećan broj škart artikala.

U **Metalac FAD-u** ostvarenje parametara koji utiču na životnu sredinu su ispod ciljnih, osim količine otpadnih cevi koje su se koristile kod jedne pozicije. Najznačajniji parametri su utrošak električne energije koji je manji za 31,42% i utrošak gradske vode za 36,5%.

UPRAVLJANJE OTPADOM

- Odgovorno upravljamo otpadom
- Uključujemo sve zaposlene u upravljanje otpadom kroz edukacije kako pravilno da selektuju i upravljaju otpadom
- Svake godine zaposleni se upoznaju sa ekološkim novinama kao i sa postignutim rezultatima

• Za sva ZD vodi se dnevna evidencija predaje neopasnog i opasnog otpada i vrše interna i eksterna izveštavanja. Preko NRIZ redovno se rade najave kretanja opasnog otpada i za sve godine dostavljene su informacije o ukupnoj količini generisanog i zbrinutog otpada.

PREGLED ZBRINUTOG OTPADA (t)				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Opasan otpad	52,589	190,325	303,352	247,6
Neopasan otpad	24,23	15,6	27,63	10,02
Ukupno	76,819	205,925	330,982	257,6

Smanjena količina zbrinutog opasnog otpada je posledica unapređenja – emajlni otpad, čija količina je najvećim delom uticala na ukupnu količinu, nije predavan u 2023. godini.

Nakon završetka rada na optimizaciji procesa na tretmanu otpadnih voda emajlirnice predaja otpada je počela 2024. godine

• Metalac kao pravno lice koje stavlja ambalažu u promet angažovao je operatera sistema upravljanja ambalažnim otpadom koji poseduje dozvolu za obavljanje ove delatnosti. Sav ambalažni otpad koji je preuzet i prikupljen ponovo je iskorišćen, recikliran ili odložen kako bi se ispunili nacionalni ciljevi.

Pregled materijala korišćenog za pakovanje				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Papir i karton	206,707	173,904	207,989	199,228
Drvo	104,63	86,603	100,063	121,49
Plastika	22,101	15,837	21,127	26,69
Metalna ambalaža	0,374	0,39	0,525	0,509

POTROŠNJA VODE

- Zamenom dela vodovodne mreže, ventila i unapređenjem rada u odeljenju mlevenja emajla smanjena je potrošnja gradske vode:

Potrošnja vode (m ³)				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Metalac AD	43,015	45,884	51,564	65,318
Metalac Bojler	1,784	2,187	2,029	1,594
Metalac Fad	4,569	4,944	41,973	20,393
Ukupno	49,368	53,015	95,566	87,305

NA(P)REDNI KORACI

Metalac je posvećen smanjenju uticaja GHG na **životnu sredinu** i svoj uticaj merimo i računamo.

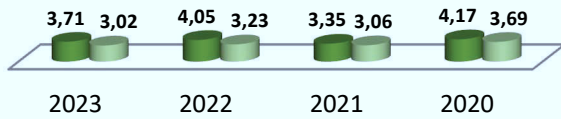
Uradili smo Gap analizu prema zahtevima standarda ISO 14064-1:2018 i pripremimo Scope 3 opseg za izveštavanje i pored toga što nemamo obavezu prema GHG Protokolu.

Scope1 & Scope2		Metalac Posuđe	Metalac Fad	Metalac Bojler	Metalac Inko	Metalac Print
2023	[kg]	3.900.115	508.988	1.325.170	637.913	2.882.877
	[kom]	4.793.515	143.706	70.436	82.465	14.317.453
Scope 1	[kg CO2e]	412.436	277.887	327.852	179.042	46.585
Scope 2	[kg CO2e]	14.068.342	1.343.590	748.288	572.479	399.717
Scope 1 + 2 / product	[kg CO2e]	14.480.777	1.621.477	1.076.140	751.521	446.302
Scope 1 / kg	[kg CO2e / FU]	0,11	0,55	0,25	0,28	0,02
Scope 2 / kg	[kg CO2e / FU]	3,61	2,64	0,56	0,90	0,14
Scope 1 + 2 / kg	[kg CO2e / FU]	3,71	3,19	0,81	1,18	0,15
Scope 1 / komad	[kg CO2e / FU]	0,09	1,93	4,65	2,17	0,00
Scope 2 / komad	[kg CO2e / FU]	2,93	9,35	10,62	6,94	0,03
Scope 1 + 2 / komad	[kg CO2e / FU]	3,02	11,28	15,28	9,11	0,03

Scope 1 & Scope 2 : Pregled po godinama

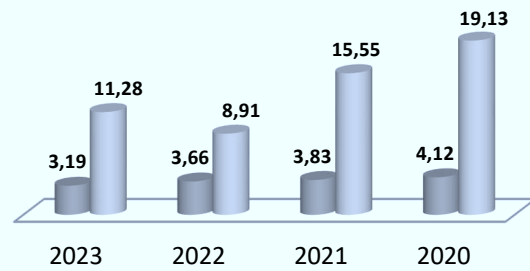
Metalac Posuđe

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

Metalac Fad

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

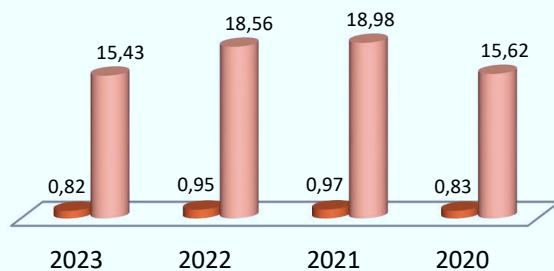
Metalac Inko

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

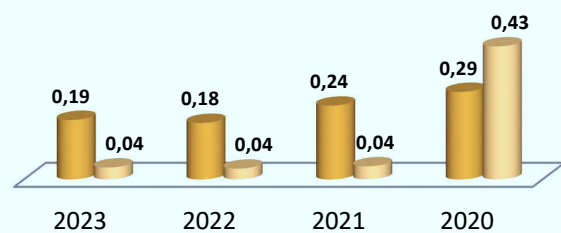
Metalac Bojler

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

Metalac Print

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

DRUŠTVENI SEGMENT (LJUDSKI RESURSI)

1. BROJ ZAPOSLENIH

Metalac Grupa je poslovnu 2023. godinu završila sa ukupno **2.040** zaposlenih, 4% manje u odnosu na 31.12.2022. godine.

Metalac a.d. i zavisna društva u okviru **Holdinga** sa ukupno 1.549 zaposlenih, postigla su smanjenje broja zaposlenih za 6% u odnosu na isti dan prethodne godine.

Proizvodna društva sa ukupno 912 zaposlenih, smanjila su broj zaposlenih za 10% u odnosu na isti dan prethodne godine. Najveće smanjenje ima Metalac Inko za 19%, većim delom po osnovu premeštaja zaposlenih u druga društva. Metalac Posuđe ima 10% ili 65 zaposlenih manje u odnosu na prethodnu godinu, od kojih je 34 oglašeno tehnološkim viškom.

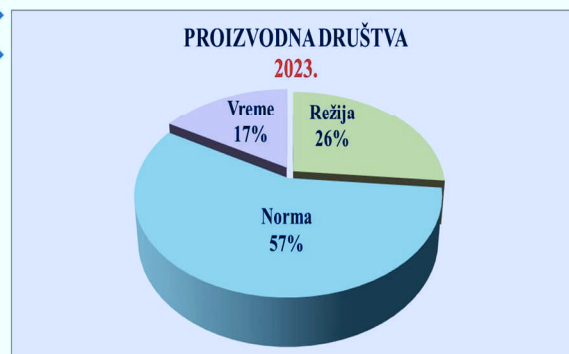
Domaća trgovačka društva ukupno imaju 781 zaposlenog i povećala su broj zaposlenih za 3% usled rasta broja zaposlenih u Metalac Proleteru za 6%.

Ino trgovačka društva ukupno imaju jednog zaposlenog manje u odnosu na prethodnu godinu, broj zaposlenih je manji u Metrotu, a povećan u Metalac Marketu iz Podgorice.

METALAC GRUPA									
DRUŠTVO	XII/XII 2023-22. %	31.XII 2023.	REŽIJA	NORMA	VREME	31.XII 2022.	REŽIJA	NORMA	VREME
Metalac a.d.	100	247	205	-	42	248	203	-	45
Metalac Posuđe	90	585	133	322	130	650	141	368	141
Metalac Print	94	66	22	38	6	70	24	40	6
Metalac Inko	81	80	22	50	8	99	23	66	10
Metalac Bojler	96	85	26	56	3	89	27	56	6
Metalac FAD	91	96	39	53	4	105	43	58	4
UKUPNO	90	912	242	519	151	1013	258	588	167
Metalac Market	102	343	47	-	296	337	49	-	288
Metalac Trade	94	15	15	-	-	16	16	-	-
Metalac Digital	33	2	2	-	-	6	6	-	-
Metpor	100	2	2	-	-	2	2	-	-
UKUPNO	100	362	66	-	296	361	73	0	288
Metalac FTO	90	28	28	-	-	31	31	-	-
HOLDING	94	1549	541	519	489	1653	565	588	500
Metrot	82	14	14	-	-	17	17	-	-
M. H. Market Zg	100	4	4	-	-	4	4	-	-
Metalac Market Pg	104	51	9	-	42	49	9	-	40
Metalac Ukrajina	100	3	1	-	2	3	1	-	2
UKUPNO	99	72	28	-	44	73	31	-	42
Metalac Proleter	106	413	120	-	293	390	112	-	278
Metalac H. Market	120	6	6	-	-	5	5	-	-
UKUPNO	106	419	126	-	293	395	117	-	278
GRUPA	96	2040	695	519	826	2121	713	588	820

PROIZVODNA DRUŠTVA

2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	242	Režija	258	Režija	94%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	151	Vreme	167	Vreme	90%
UKUPNO:	912	UKUPNO:	1013	UKUPNO:	90%

Od 912 zaposlenih u proizvodnim društvima, 57% su radnici u normi, 26% je režijskih radnika i 17% radnika „u vremenu”. U odnosu na isti dan prethodne godine, broj radnika u režiji manji je za 6%, u normi je manji za 12%, a broj radnika u vremenu je manji za 10%.

METALAC HOLDING

2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	541	Režija	565	Režija	96%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	489	Vreme	500	Vreme	98%
UKUPNO:	1549	UKUPNO:	1653	UKUPNO:	94%

Od ukupno 1.549 zaposlenih u društvima na nivou **Holdinga**, radnici u normi čine trećinu zaposlenih i njihovo učešće u ukupnoj strukturi se u 2023. godini smanjilo za 2%.

Broj radnika u režiji je u odnosu na prethodnu godinu manji za 4%, u normi za 12% i u vremenu je manji za 2% u odnosu na strukturu prethodne godine.

METALAC GRUPA

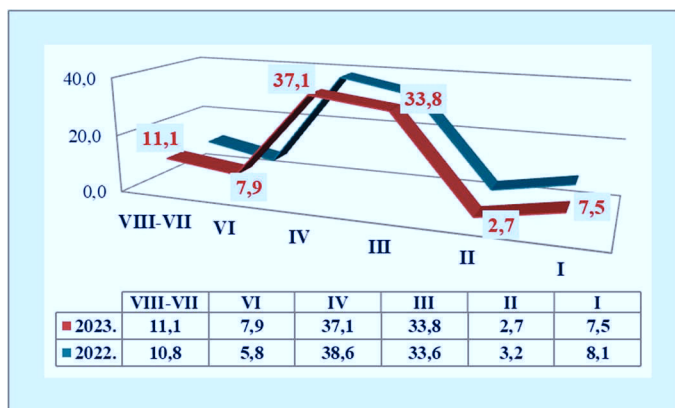
2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	695	Režija	713	Režija	97%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	826	Vreme	820	Vreme	101%
UKUPNO:	2040	UKUPNO:	2121	UKUPNO:	96%

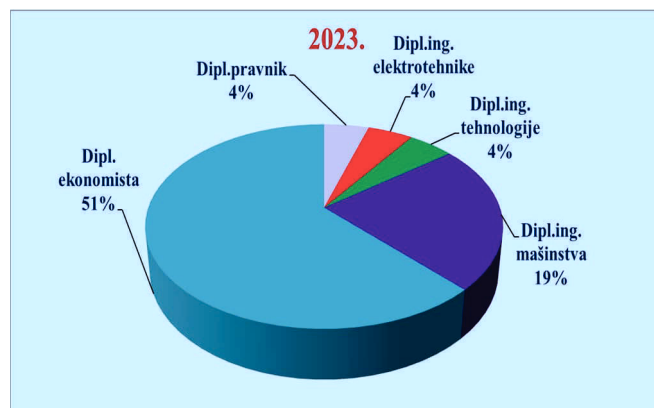
U strukturi na nivou **Grupe**, radnici u normi čine 25% ukupnog broja zaposlenih, pri tom je njihov broj 12% manji u odnosu na prethodnu godinu.

2. STRUKTURA ZAPOSLENIH

KVALIFIKACIONA STRUKTURA

NAJZASTUPLJENIJA ZANIMANJA

U kvalifikacionoj strukturi preovlađuju zaposleni sa srednjim nivoom kvalifikacije, koji čine 71% ukupnog broja zaposlenih u okviru Metalac Grupe.

Zaposlenih sa visokim obrazovanjem je 226 ili 11% ukupnog broja zaposlenih, među kojima su najzastupljeniji dipl. ekonomisti 51% i dipl. inženjeri mašinstva 19%.

STAROSNA I POLNA STRUKTURA

DRUŠTVO	STAROST	POL	Metalac AD	Metalac Posude	Metalac Print	Metalac Inko	Metalac Bojler	Metalac FAD	Metalac Market	Metalac Trade	Metalac Digital	Metalac FTO	Metpor	Metalac HM NS	Metalac Proleter	Metrot	Metalac HM ZG	Metalac M. PG	Metalac Ukraj.	Ukupno	
31 XII 2023	-20	M	-	4	1	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
	21-30	M	12	31	3	3	12	8	19	-	-	2	-	-	14	-	-	2	-	-	106
		Ž	15	33	4	5	1	-	16	-	1	-	-	-	48	-	-	4	-	-	127
	31-40	M	34	72	9	16	19	20	51	-	-	9	-	1	26	-	-	4	1	-	262
		Ž	45	114	10	23	6	4	41	2	-	1	-	2	105	3	1	11	-	-	368
	41-50	M	43	104	13	14	22	19	39	4	-	10	-	2	13	3	1	3	-	-	290
		Ž	46	73	8	12	12	3	93	8	1	-	-	1	132	5	2	19	-	-	415
	51-60	M	20	83	10	5	10	30	18	-	-	4	-	-	10	2	-	1	1	-	194
		Ž	22	55	6	1	1	2	52	1	-	1	1	-	48	1	-	4	-	-	195
	61-	M	6	10	2	1	-	7	9	-	-	1	-	-	6	-	-	2	-	-	44
		Ž	4	6	-	-	-	1	4	-	-	-	-	1	6	-	-	1	1	-	24
	Ukupno	M	115	304	38	39	65	86	137	4	-	26	-	3	69	5	1	12	2	-	906
		Ž	132	281	28	41	20	10	206	11	2	2	2	3	344	9	3	39	1	-	1134
Ukupno zaposl.			247	585	66	80	85	96	343	15	2	28	2	6	413	14	4	51	3	2040	
Prosečno godina			43	43	43	39	41	46	43	45	38	44	59	41	41	44	43	42	56	43	43

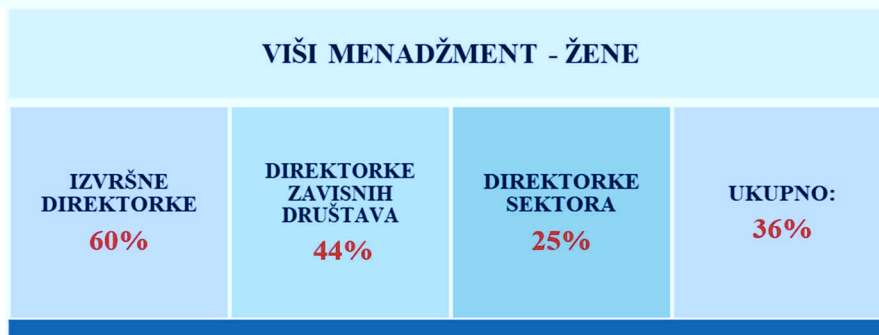
Prosečna starost zaposlenih u 2023. godini na nivou Grupe je 43 godine, kod proizvodnih društava najmanjih godina starosti su zaposleni u Metalac Inku sa prosečnih 38 godina, dok su najstariji zaposleni u Metalac FAD-u sa prosečnih 46 godina.

Kod polne strukture zaposlenih ukupno **na nivou Grupe**, usled preovlađujućeg broja žena na poslovima prodavaca u trgovinama Metalac Proletera i Metalac Marketa, **žene čine 56% zaposlenih** i njihovo učešće se u 2023. godini povećalo za 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Na nivou **proizvodnih društava** odnos je drugačiji, u korist **muškaraca** koji u strukturi dominiraju sa **58%**.

ZASTUPLJENOST ŽENA U MENADŽMENTU

Na novu Holdinga **muškarci** dominiraju i u obavljanju **rukovodilačkih pozicija** sa **60%** u odnosu na žene, pri tome je na **direktorskim** pozicijama na nivou Grupe **64% muškaraca** i **36% žena**.

3. ZDRAVLJE I BEZBEDNOST NA RADU

Bezbednost i zdravlje na radu su ključni aspekti društvene odgovornosti kompanije jer se odnose na brigu o dobrobiti zaposlenih i minimiziranje negativnih uticaja poslovanja na njihovo zdravlje i sigurnost.

Prilikom organizovanja rada i radnog procesa obezbeđuju se preventivne mere radi zaštite života i zdravlja radnika pre početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbeđuje najveća moguća zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primeni propisa u oblasti zaštite na radu, radnog prava, tehničkih propisa i standarda i propisa u oblasti zdravstvene zaštite.

U cilju obezbeđenja zaštite na radu izrađen je Akt o proceni rizika za radna mesta u radnoj okolini.

Kako bi se obezbedilo praćenje uslova rada dva puta godišnje se ispituju uslovi rada u radnoj okolini i to u zimskim i letnjim uslovima.

Vrše se redovni pregledi opreme sa aspekta njenog bezbednog rada o čemu se izrađuje izveštaj. Pored svake mašine su postavljena Uputstva za bezbedan rad zaposlenih na opremi i zaposleni su upoznati sa MSDS (bezbednosnim) listama.

Postavljeni su znakovi zaštite koji upućuju na prisustvo opasnosti, zabranjenih radnji, znakovi obaveznih radnji i znakovi važnih informacija za zaposlene.

Zaposleni su osposobljeni za bezbedan i zdrav rad prilikom zasnivanja radnog odnosa kao i periodično tokom rada i to prilikom promena tehnologije i nivoa rizika na radnim mestima u skladu sa Programom osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad.

STATISTIKA POVREDA NA RADU

Naziv društva	Broj povreda u 2023.	Broj povreda u 2022.	Promena 2023/2022. (%)
Metalac Posuđe d.o.o.	13	12	108%
Metalac Print d.o.o.	1	2	50%
Metalac Inko d.o.o.	5	2	250%
Metalac Bojler d.o.o.	6	3	200%
Metalac FAD d.o.o.	3	1	300%
Metalac a.d.	5	2	250%
UKUPNO	33	22	150%

Za svaku povredu se evidentira uzrok i težina povrede, broj izgubljenih radnih dana po osnovu povreda, kao i predlozi mera kojima bi se rizici od povređivanja eliminisali ili sveli na najmanju meru.

4. OBUKA I RAZVOJ ZAPOSLENIH

U 2023. godini održana je ukupno **91 obuka**, od strane 56 eksternih i 35 internih predavača, kojima je prisustvovalo ukupno **4.752 polaznika**, što je u proseku više od dve obuke po svakom zaposlenom u Grupi. Ukupno je ostvareno 1.188 dana obuke, od kojih 62% čine dani internih obuka.

Za top menadžment koji je u 2023. godini u fokusu imao jačanje svoje odgovornosti, organizovane su eksterne obuke na temu moć odgovornosti i lične strategije i odgovornosti.

Najznačajnije eksterne obuke za zaposlene u tehničkom sektoru organizovane su na temu industrije 4.0, robotizacije procesa u industriji, primene genetskih algoritama i veštačke nevrnalne mreže, a za zaposlene u komercijalnim sektorima zavisnih društava na temu razvoja pregovaračkih veština.

Aktuelne teme eksternih obuka bile su i ESG i CBAM izveštavanje, upravljanje otpadom, lean metoda, interna revizija, zaštita potrošača, upravljanje apsentizmom, elektronsko arhiviranje, talent i performance management, osnove sajber bezbednosti.

Za sve zaposlene u okviru Holdinga organizovane su obavezne interne obuke na temu usvojenog Biznis plana za 2023. godinu, zaštite životne sredine, bezbednosti i zaštite na radu, kao i obuke i vežbe iz protivpožarne zaštite.

Za sve prodavce Metalac Marketa održana je interna obuka na temu tehničkih karakteristika novog asortimana bojlera sa digitalnim i wifi upravljanjem.

Pokrenuta je Metalčeva poslovna škola namenjena edukaciji potencijalnih naslednika i talenata, u okviru koje se svakog ponedeljka organizuju prezentacije za oko 60 zaposlenih na aktuelne teme iz svih oblasti poslovanja kompanije, održana je i NLP obuka za prvu grupu polaznika.

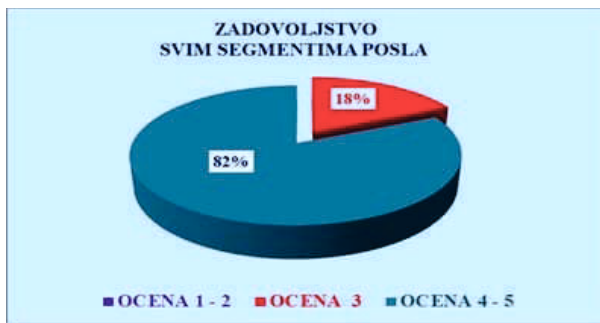
5. EVALUACIJA RADNIH PERFORMANSI

Evaluacija radnih performansi zaposlenih putem online upitnika je proces koji se sprovodi kroz samoocenjivanje i ocenjivanje zaposlenih od strane pretpostavljenih za zaposlene sa VSS i ocenjivanje svih ostalih zaposlenih. Ovim procesom se podstiču menadžeri da prate rad i rezultate svojih zaposlenih, jasno prenesu očekivanja, kroz otvorenu saradnju unaprede komunikaciju sa zaposlenim, pruže adekvatnu podršku, ohrabre i pomognu zaposlenom da podigne svoju radnu uspešnost, razvije potencijale i nove veštine koje će biti od obostrane koristi.

Feedback intervju (davanje povratne informacije zaposlenom i plan aktivnosti za njihovo unapređenje), kao najznačajniji korak procesa evaluacije, obavljen je za većinu ocenjenih zaposlenih sa visokom stručnom spremom.

6. ZADOVOLJSTVO I MOTIVACIJA ZAPOSLENIH

Nakon merenja zadovoljstva zaposlenih u proizvodnim društvima, u cilju analize motivacije i zadovoljstva zaposlenih različitim aspektima posla sa akcentom na uočene i najizraženije slabe tačke rada gde je prisutan nesklad između postojećeg i poželjnog zadovoljstva, a koje mogu uticati na rezultate rada, na fluktuaciju i apsentizam, u 2023. godini sprovedeno je ispitivanje zadovoljstva zaposlenih u Metalac Marketu sa istim ciljem, ali sa akcentom na ispitivanje i analizu efekta nove organizacije rada. Obuhvaćena je služba maloprodaje, tačnije region Vojvodine i zaposleni na radnim mestima poslovođa. Na kraju ispitivanja, 82% anketiranih sve segmente posla, novu reorganizaciju rada i njene efekte, sagledavaju i iskazuju iznadprosečnim ocenama 4-5, dok 18% iskazuje prosečno zadovoljstvo ocenom 3.

U 2023. godini ponovljeno je istraživanje zadovoljstva i motivacija zaposlenih sa visokim nivoom kvalifikacije, prvi put sprovedeno u prethodnoj godini. Anonimnim anketiranjem obuhvaćeni su svi nivoi visokoobrazovanih, izuzev top menadžmenta. Cilj je bio da se ustanovi stepen zadovoljstva i motivacije zaposlenih sa aspekta pripadnosti sektoru (komercijalnom, tehničkom ili ostalim poslovima) i sa aspekta pripadnosti starosnoj dobi zaposlenih (X, Y, Z generacija), a koji direktno utiču na stav i odnos prema poslu,

rezultate i organizaciju klimu, motivaciju, apsentizam i fluktuaciju. Za odabrane aspekte posla korišćena je petostepena skala sa rasponom ocena 1 do 5.

KATALOG BENEFITA

U cilju jačanja employer brendinga pripremljen je katalog benefita na koje imaju pravo ili koje mogu ostvariti zaposleni u Metalcu, a koji sadrži najpre **24 različitih davanja i benefita** koji su predviđeni zakonom i kolektivnim ugovorom, kao i dodatne **33 pogodnosti i podsticaja** koje u ovom trenutku mogu ostvariti zaposleni kompanije.

Zaposleni Metalca uvek može da računa na primenu i potpuno ispunjenje svih zakonom predviđenih obaveza, (zarada, topli obrok, regres, prevoz, jubilarna nagrada, godišnji odmor...), uvek može da računa na podršku i pomoć ne samo sebi, već i članovima svoje porodice (stipendije, solidarna pomoć, nagrade i pomoć Fondacije Metalac...) i uvek može da računa na konkretne podsticajne pogodnosti, ukoliko su iznad proseka, rade više i bolje od drugih (menadžerske i radničke premije, nagradni vaučeri, bonusi, plavo sanduče, dodatno penzion osiguranje...).

7. DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Kompanija Metalac godišnje izdava za skoro 1 milion evra za ekološke projekte, edukacije zaposlenih, pospešivanje nataliteta, za rekreaciju i odmor radnika, razvoj sporta u Gornjem Milanovcu, kulturu i infrastrukturu lokalne zajednice i druge vidove društveno odgovornog poslovanja. Poslovna etika i transparentnost, briga za ljude i poštovanje ljudskih prava, kvalitet proizvoda i usluge, briga za životnu sredinu i društvenu zajednicu, jačaju korporativnu reputaciju i odnose sa internim i eksternim korisnicima i akcionarima.

Fondacija Metalac u osamnaest godina postojanja u akcijama »Za budućnost rastemo zajedno«, sa preko 1 milion evra, nagrađeno je više od 900 beba. Poslednjih osam godina podsticaj natalitetu je iskazan i povećanjem novčanih nagrada na 1.000 evra za prvo, 2.000 za drugo, 3.000 za treće i tako redom.

Zahvaljujući pomoći kompanije Metalac i 2023. godine deca u predškolskim ustanovama su dobila novogodišnje paketiće.

Kompanija je ostala dosledna ulaganju i podršci razvoju sporta. U okviru klubova Sportskog društva „Metalac“ takmiči se više od 600 sportista, pored njih u ovim sportskim klubovima trenira veliki broj osnovaca i srednjoškolaca, što je više od polovine svih sportista u opštini Gornji Milanovac. Kompanija je donator Fudbalskom klubu „Metalac“, Klubu malog fudbala „Kolorado“, Kuglaškom klubu „Metalac-Inox“, Šahovskom klubu „Metalac-Takovo“, Muškom odbojkaškom klubu „Metalac-Takovo“, Ženskom rukometnom klubu „Metalac-Gornji Milanovac“, Rukometnom klubu „Omladinac“. U 2012. godini završena je izgradnja modernog evropskog stadiona sa 4.500 mesta, za potrebe sportista i svih građana Gornjeg Milanovca i Fudbalskog kluba „Metalac“.

Politika Kompanije u oblasti kvaliteta i zaštite životne sredine obezbeđuje očuvanje životne sredine kroz proizvodnju zdravih proizvoda, podizanje ekonomičnosti u potrošnji materijala, energije i drugih prirodnih resursa, smanjenje štetnog otpada, poštovanje zakonskih zahteva i propisa primenljivih na proizvode, životnu sredinu i druge segmente poslovanja. Politika zaštite životne sredine obezbeđuje i internu i eksternu komunikaciju sa zaposlenima i svim zainteresovanim stranama, uvećanje kapitala, zaposlenima sigurnost i bezbednost na radu i rast standarda, a okruženju dobrog komšiju i koliko je moguće, pomagača u društvenim potrebama i aktivnostima.

Kompanija Metalac tako potvrđuje zašto već godinama ima reputaciju društveno odgovorne i, nadasve, jedne od najzdravijih Kompanija u Srbiji.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Metalac a.d. ima svoje kodekse i to Kodeks korporativnog upravljanja, koji u svemu podržava OECD Corporate Governance Code, kao i Kodeks poslovne etike. Oba dokumenta objavljena su na internet stranici društva na srpskom i engleskom jeziku. Principi korporativnog upravljanja i poslovne etike implementirani su kroz interna akta kompanije. Nadzorni i Izvršni odbor, kao i organi upravljanja u zavisnim društvima, vode računa o primeni usvojenih principa kod odlučivanja o konkretnim pitanjima iz domena svojih nadležnosti u svim oblastima poslovanja Kompanije.

Politike i procedure kojima se obezbeđuje da se prilikom donošenja poslovnih odluka uzimaju u obzir interesi stakeholder-a sadržane su i u Poslovnoj politici, koja je, odmah po usvajanju od strane Nadzornog odbora, dostupna javnosti putem internet stranice Kompanije.

Praksa korporativnog upravljanja obezbeđuje ravnopravan tretman akcionara u pogledu ostvarivanja njihovih prava predviđenih zakonom i Statutom. Nadzorni i Izvršni odbor obezbeđuju visok nivo javnosti i transparentnosti, kao i da putem internet stranice budu dostupne sve potrebne informacije, dokumentacija, materijali i poslovni rezultati potrebni za donošenje odluka skupštine i ostvarivanje uloge zainteresovanih strana u korporativnom upravljanju.

Pravna i organizaciona podrška organima upravljanja u obavljanju njihovih funkcija, praćenje i razvijanje politike i prakse korporativnog upravljanja, staranje o pravima akcionara, razvoj odnosa sa investitorima i ostalim nosiocima interesa u društvu, uspostavljanje efikasne interne komunikacije između organa Kompanije, obezbeđena je kroz funkciju sekretara društva.

Funkcija internog nadzora obezbeđena je kroz rad posebne i nezavisne Službe unutrašnjeg nadzora poslovanja i kroz rad Komisije za reviziju Nadzornog odbora, koja vrši nadzor nad unutrašnjim nadzorom poslovanja.

Nadzorni odbor tokom godine kontinuirano prati primenu usvojenih principa korporativnog upravljanja i usklađenost ponašanja i delovanja u skladu sa usvojenim principima svih učesnika korporativnog upravljanja i preduzima potrebne aktivnosti na predupređenju nastupanja potencijalnih neusaglašenosti.

AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Ukupno planirane investicije za 2024. godinu za Metalac Grupu iznose **4,5 miliona evra**, a predviđene su za: nabavku nove opreme, modernizaciju postojeće, ulaganje u proces digitalne transformacije poslovanja, kao i usavršavanje zaposlenih u različitim oblastima poslovnih aktivnosti.

Izvori finansiranja investicionih projekata su planirani kroz zaduženje kod banaka u iznosu od 1 milion evra (22% od ukupne vrednosti investicija), a ostatak iz sopstvenih izvora.

U ukupnom iznosu investicionih aktivnosti, 90% se odnosi na ulaganje u stalnu imovinu, 7% na investiciono održavanje, a preostala 3% je predviđeno za stručno usavršavanje zaposlenih.

U okviru ulaganja u stalnu imovinu, najveće učešće imaju proizvodna društva u iznosu od 2,6 miliona evra (59%) i Metalac a.d. u iznosu od 1 milion evra (22%).

Metalac Posude, kao najveće zavisno društvo Metalca, planira investicije u iznosu 1,15 miliona evra u procese: zaokruženja tehnologije, proširenje proizvodnih kapaciteta, zamenu dotrajale opreme i nastavak delimične automatizacije procesa proizvodnje u pogonu MOL i PZO, kao i ulaganje u razvoj novih proizvoda.

Metalac Print u okviru svojih ulaganja u 2024. godini planira nabavku case makera (slotera i lepilice u liniji) što će omogućiti štampanje na većem formatu (1200 mm), korišćenje većeg broja boja, automatsko lepljenje i buntovanje.

Metalac Inko u 2024. godini planira da svoje investicione aktivnosti usmeri u zamenu amortizovane opreme i alata u pogonu LP, nabavku nove opreme i alata u cilju povećanja produktivnosti, proširenja ponude, a deo sredstava će biti uloženi u unapređenje radnih uslova.

Metalac Bojler, sredstva u iznosu od 0,6 miliona evra planira da uloži u nabavku dva automata za kružno zavarivanje sa izvorima struje, ekscentar prese od 125 t, opremu za plastificiranje u boji, kompresor od 132 kW, mašinu za ispitivanje kazana na pritisak, sušaru za bojlere za grejanje, rol mašinu za omotače kazana flat, ms, ezv i mb, dizalice, manipulatore, viljuškar i alate za nove proizvode, a sve u cilju povećanja produktivnosti i prodaje i smanjenja troškova i reklamacija.

Metalac FAD u narednoj godini planira nova ulaganja u opremu iznosu od 0,2 miliona evra. Plan investicija uključuje osavremenjavanje opreme (zamenom dotrajalih alata i mašina) čime će se postići kontinuitet procesa proizvodnje, poboljšanje uslova za rad zaposlenih, veća produktivnost i bolji kvalitet obrade.

Domaće i ino trgovine uglavnom planiraju investicije u kupovinu novih manjih dostavnih vozila, ulaganja u opremu u radnjama i skladištima ili sitnije adaptacije objekata.

Metalac a.d. za narednu godinu planira investicije u rekonstrukciju šest trafo stanica sa ciljem prilagođavanja potrebama solarne elektrane (preneta investicija iz 2023. godine). U planu je ulaganje u sanaciju krova na zgradi bivše MK Rudnik.

Metalac Market će u narednoj godini nabaviti tri nova dostavna vozila i uložiti u opremu u prodavnicama.

Metalac Trade planira da u 2024. godini izvrši rekonstrukciju grejanja i nabavi putničko vozilo.

Metalac Home Market a.d. je planom predvideo adaptaciju magacinskog prostora i nabavku opreme za MP objekte.

Metalac Proleter a.d. će sredstva predviđena za investicije uložiti u kupovinu lokala u Čačku i u izgradnju i opremanje objekta za preradu mesa.

Investiciono održavanje je uglavnom zastupljeno kod proizvodnih društava, a odnosi se na remont i servisiranje radnih pozicija, kao i ugradnju novih automatskih računarskih sistema upravljanja.

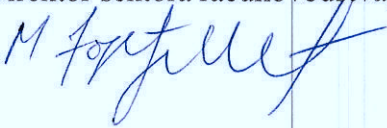
Kao i svake godine, za investicioni segment u delu stručnog usavršavanja zaposlenih planirana su sredstva koja će biti implementirana u oblasti komercijalnih, finansijskih i proizvodnih aktivnosti, a biće realizovana preko različitih obuka i seminara.

BITNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

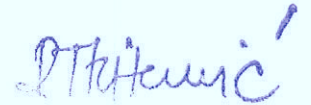
Od dana bilansa pa do dana objavljivanja ovog izveštaja, nije bilo bitnih poslovnih događaja koji bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja ili na poslovanje društva.

Gornji Milanovac, 04. april 2024. godine

Milan Đorđević, dipl. ecc.
Direktor sektora računovodstva, finansija i poreza

Radmila Trifunović, dipl. ecc.
Generalni direktor

metalac
AD

metagrac
VD

**KONSOLIDOVANI
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
METALAC GRUPE
ZA PERIOD I-XII 2023. GODINE**

PROFIL KOMPANIJE – OSNIVANJE I DELATNOST

Kompanija Metalac a.d. iz Gornjeg Milanovca osnovana je 1959. godine, najpre kao preduzeće u društvenoj svojini pod nazivom Metaloprerađivačka Industrija „Metalac“, da bi se na osnovu odluke Radničkog saveta donete 8. decembra 1990. godine, a po osnovu odredbi Zakona o društvenom kapitalu i Zakona o uslovima i postupku pretvaranja društvene svojine u druge oblike svojine, transformisao u deoničko društvo u mešovitoj svojini. Svojinska transformacija nastavljena je odlukom skupštine od 02. jula 1998. godine, od kada Metalac posluje kao akcionarsko društvo. Na osnovu navedene odluke a prema tada važećem Zakonu o svojinskoj transformaciji, preostali društveni kapital je u potpunosti transformisan u akcijski kapital.

U okviru osnovnih delatnosti Metalca a.d. do kraja 2005. godine dominiralo je nekoliko osnovnih programa: proizvodnja posuđa, proizvodnja inox sudopera, proizvodnja kartonske ambalaže, proizvodnja bojlera, trgovina proizvodima iz navedenih proizvodnih programa u lancu koji je već tada činilo 49 prodavnica Metalca u gradovima širom Srbije i Crne Gore. U cilju razvoja navedenih programa, krajem 2005. godine osniva se pet društava sa ograničenom odgovornošću. Proizvodna društva su Metalac Posuđe, Metalac Inko, Metalac Print, Metalac Bojler i jedna trgovina Metalac Market, kojima matična kompanija ustupa svojih pet osnovnih delatnosti. U periodu pre 2005. godine su osnovana dva društva Metalac Trade d.o.o. i Metpor d.o.o. i dva zavisna akcionarska društva u kojima je Metalac a.d. dobio status većinskog vlasnika, tako da se uspostavlja nova - holding organizacija, a od 2012. godine Metalac a.d. je sa svim navedenim zavisnim društvima povezan u Metalac Grupu. U 2015. godini Metalac Grupa postaje brojnija za jedno proizvodno društvo, Metalac FAD d.o.o. koje je kupljeno kao pravno lice u stečaju.

Metalac a.d. za svoju preteženu delatnost ima holding poslove, takođe svojim zavisnim društvima u okviru Grupe obezbeđuje usluge iz oblasti ljudskih resursa i pravnih poslova, računovodstva i finansija, informacionih tehnologija, marketinga, poslovne logistike, razvoja i QMS/EMS, preventivnog inženjeringa i bezbednosti i zdravlja na radu.

Zavisna društva su unapredila ustupljene programe, tako da Metalac Posuđe danas proizvodi sve vrste posuđa koje imaju primenu u domaćinstvu, emajlirano, teflonizirano, inox i aluminijumsko sa više vrsta premaza kao što je teflon i keramika. Metalac Inko je pored inox sudopera razvio i program sudopera i ploča od kompozitnih materijala. Metalac Print proizvodi transportnu ambalažu ali i kutije u ofset štampi i posebno značajan razvoj u ovom društvu je proizvodnja dekor nalepnica kao direktna podrška proizvodnji posuđa. Metalac Bojler je osnovnu delatnost, proizvodnja električnih grejača vode – bojlera, unapredio sa širokim asortimanom kako niskolitražnih, tako i bojlera od 50, 80, 100, 120, 150, 200 i 300l. Metalac FAD je nastavio proizvodnju automobilskih delova koja je bila i ranije njegova osnovna delatnost. Metalac Market je maloprodajna mreža sa proizvodima za opremanje domaćinstva, prvenstveno sa proizvodima Metalac Grupe ali i drugim kućnim aparatima, koja konstantno povećava broj maloprodajnih objekata i tako omogućava da proizvodi brže i jednostavnije nađu primenu kod krajnjih potrošača. Metalac Trade je veleprodaja robe koja se uvozi iz Kine kao dopuna programima Metalac Grupe u kompletnoj ponudi kupcu za opremanje kuhinja u domaćinstvima. U 2017. godini osnovana su još dva društva, Metalac Digital d.o.o. društvo za internet trgovinu i digitalni marketing i Metalac FTO d.o.o. društvo za fizičko-tehničko obezbeđenje za potrebe matične kompanije i zavisnih društava.

Sedište Društva je u Gornjem Milanovcu, ulica Kneza Aleksandra 212, MB je 07177984, PIB100887751.

Prisutni smo na internetu sa prepoznatljivim sajtom www.metalac.com, a e-pošta je: metalac@metalac.com

PODACI O UPRAVI DRUŠTVA

1. Članovi Nadzornog odbora

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje, sadašnje zaposlenje, članstvo u nadzornim odborima drugih društava	Broj i % akcija koje poseduje na dan 31.12.2023.
Dragoljub Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. tehnologije Predsednik Metalac Grupe	100.216 4,9 %
Prof. dr Dragan Đurićin Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/
Prof. dr Goran Pitić Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor i predsednik Saveta FEFA	/
Prof. dr Goran Petković Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/
Prof. dr Dragan Lončar Beograd	Doktor ekonomskih nauka Redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu	/

2. Članovi Izvršnog odbora

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje, sadašnje zaposlenje, članstvo u nadzornim odborima drugih društava	Broj i % akcija koje poseduje na dan 31.12.2023.
Radmila Trifunović Gornji Milanovac	Dipl. ekonomista Generalni direktor i Izvršni direktor za finansijske poslove i poslovnu logistiku	3.139 0,15%
Biljana Cvetić Gornji Milanovac	Dipl. pravnik Izvršni direktor za ljudske resurse, pravo i bezbednost na radu	2.907 0,14%
Vojin Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. elektrotehnike Izvršni direktor za razvoj digitalne komunikacije, IT i marketing	14.101 0,69%
Veljko Vukadinović Gornji Milanovac	Dipl. ing. tehnologije Izvršni direktor za segment proizvodnje – organizaciju, planiranje i produktivnost	16.001 0,78%
Marina Jevtić Gornji Milanovac	Dipl. ekonomista Izvršni direktor za prodaju i nabavku	1.059 0,05%

ZAVISNA DRUŠTVA

Metalac a.d. je od 31. maja 2012. godine sa svojim zavisnim društvima po osnovu povezanosti kapitalom, organizovan u »Metalac Grupu«.

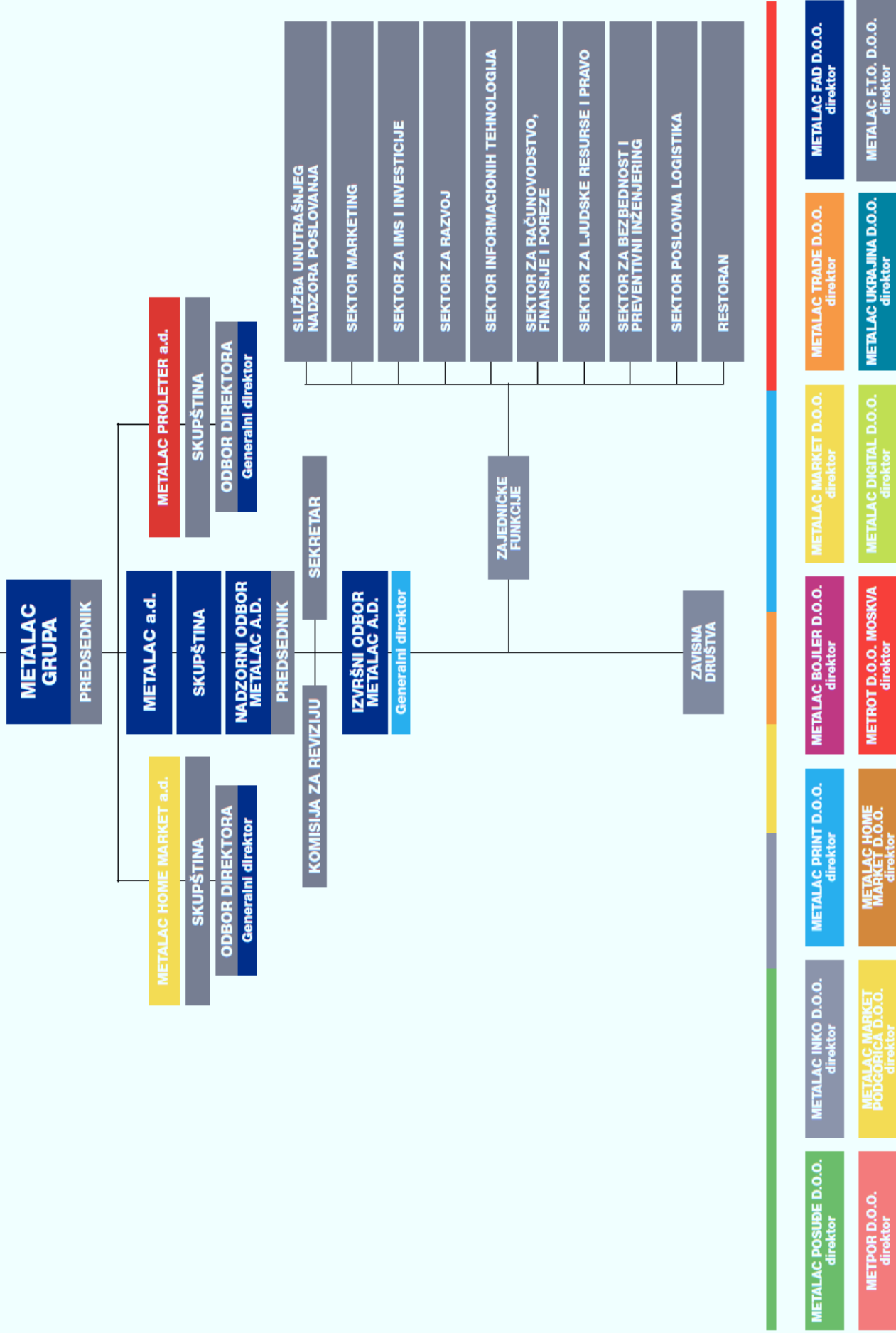
»Metalac Grupu« čini ukupno 17 privrednih društava i to Metalac a.d. kao kontrolno društvo i 16 zavisnih društava, od kojih 12 posluju sa sedištem u Republici Srbiji, a preostala 4 posluju na inostranim tržištima.

Metalac a.d. ima sledeće učešće u osnovnom kapitalu zavisnih društava:

- Metalac Posuđe d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Print d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Inko d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Bojler d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac FAD d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Market d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac Trade d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metpor d.o.o. Novi Beograd	100%
- Metalac Digital d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metalac FTO d.o.o. Gornji Milanovac	100%
- Metrot d.o.o. Moskva	100%
- Metalac Market Podgorica d.o.o. Podgorica	100%
- Metalac Home Market d.o.o. Zagreb	100%
- Metalac Ukrajina d.o.o. Kijev	100%
- Metalac Home Market a.d. Novi Sad	92,04%
- Metalac Proleter a.d. Gornji Milanovac *	91,96%

* U decembru 2023. godine kompanija Metalac a.d. je izvršila otkup dela akcija zavisnog društva Metalac Proleter a.d. Gornji Milanovac čime je udeo vlasništva kompanije Metalac a.d. povećan sa 64,55% na 91,96%. Ponuda za preuzimanje akcija je trajala od 27.11.2023. godine do 18.12.2023. godine.

METALAC GRUPA

SEGMENT FINANSIJSKOG POSLOVANJA

ANALIZA KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom. Okvir za sastavljanje finansijskih izveštaja je Zakon o računovodstvu koji je donet u oktobru 2019. (Sl. Glasnik 73/19) godine i počeo sa primenom od 01.01.2021. godine, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama koji je donet i stupio na snagu 25. februara 2022. godine, kao i međunarodni računovodstveni standardi, odnosno međunarodni standardi finansijskog izveštavanja. Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja posebno se adekvatnim i veoma opreznim metodama procenjivala svaka pozicija imovine ili obaveza.

BILANS USPEHA: Metalac Grupa je poslovnu 2023. godinu završila sa **ukupnim konsolidovanim prihodom** u iznosu od 133 miliona evra što je 9% više u odnosu na prošlu godinu i 4% više u odnosu na planiranih 128 miliona evra. Ostvaren **poslovni prihod** u 2023. godini ima rast od 9% u odnosu na 2022. godinu, a od plana je veći za 3%. Učešće prihoda od prodaje proizvoda u poslovnom prihodu je nepromenjeno za posmatrani period i iznosi 41%, a učešće prihoda od prodaje robe je imalo blagi rast, sa 54% u 2022. na 56% u 2023. godini (prosečna ostvarena RUC iznosi 17% za obe godine). **Prodaja na domaćem tržištu** je za godinu dana porasla 15%, dok je **ino prodaja** ostala na istom nivou u odnosu na 2022. godinu. **Ostali poslovni prihodi** u 2023. godini su veći za 9% u odnosu na prethodnu godinu i odnose se na prihode od zakupa, prodaju otpada... **Poslovni rashodi** u 2023. su porasli 9%, gotovo identično kao i poslovni prihodi, a u odnosu na planirane poslovne rashode su veći za 3%. Najveći trošak u strukturi poslovnih rashoda je **NV prodate robe** čije je učešće u prihodu od prodaje 48%, a 2022. je bilo 47%. Ovi troškovi su porasli sa 53 miliona evra na 60 miliona evra, odnosno za 13%. **Troškovi materijala i energije** su nominalno ostali isti (vide se efekti solarne elektrane), a učešće u prihodima od prodaje im se smanjilo sa 20% na 18%. **Trošak zarada** je veći za 1,7 miliona evra, odnosno za 9% u odnosu na prošlu godinu (dva linearna povećanja u toku godine po 5% zbog usklađivanja zarada sa novom minimalnom cenom rada, kao i selektivno povećanje zarada na ključnim radnim mestima), a učešće u prihodima od prodaje se smanjilo sa 21% na 20%. Ostvarena **konsolidovana poslovna dobit (EBIT)** je veća u odnosu na prošlu godinu za 16%, a 1% iznad plana. **Konsolidovana bruto dobit (EBT)** je veća za 8% u odnosu na isti period prošle godine, dok je u odnosu na plan veća za 5%.

BILANS STANJA: Poslovanje u 2023. godini u okviru Metalac Grupe uslovalo je i promene strukture imovine i izvora finansiranja u odnosu na 2022. godinu.

Konsolidovana imovina (aktiva) Grupe je veća u odnosu na kraj prethodne godine za 5%. Gotovo podjednako su rasle i stalna i obrtna imovina. Na povećanje vrednosti **stalne imovine** su uticala značajna ulaganja u objekte i opremu, kao i u IS, WMS i BI. Zadržalo se učešće stalne imovine u ukupnoj aktivi na 38%. U okviru **obrtne imovine**, najveći uticaj na rast su imale **zalihe**, koje su vrednosno veće za 1,1 miliona evra, pre svega kao posledica povećanja cena u nabavci. Učešće zaliha u ukupnoj imovini je, kao i prethodne godine 34%. **Potraživanja iz prodaje** su veća za 0,7 miliona evra i njihovo učešće u ukupnoj aktivi je 11%. **Kratkoročni finansijski plasmani** (potrošački krediti, oročeni depozit) učestvuju u ukupnoj imovini sa 8%, koliko je i učešće **gotovine**.

U strukturi **izvora finansiranja (pasiva)**, gotovo je nepromenjeno i značajno učešće sopstvenih izvora finansiranja sa 59%. Dugoročne obaveze su manje za 11%. Kratkoročne obaveze su veće za 17% i to, pre svega, obaveze prema dobavljačima koje su u 2023. porasle za 3,6 miliona evra, odnosno za 28%. Učešće obaveza prema dobavljačima u ukupnoj pasivi je poraslo sa 14% na 17%. Finansijske obaveze prema bankama su manje za 1 milion evra, a njihovo učešće u ukupnim izvorima se smanjilo sa 13% na 11%. Neto finansijski dug (sa uključenim oročenim depozitom) iznosi 1,5 miliona evra.

TOKOVI GOTOVINE: Grupa je završila 2023. godinu sa gotovinom koja iznosi 7,3 miliona evra, što je za 0,5 miliona evra više u odnosu godinu pre. U delu poslovnih aktivnosti, Grupa je ostvarila neto priliv gotovine u iznosu od 10,7 miliona evra kao rezultat značajno bolje naplate potraživanja od kupaca i pored većih odliva za isplate zarada, plaćanja dobavljačima i plaćanja poreza i taksu. U delu investicionih aktivnosti, ostvaren je neto odliv gotovine u iznosu od 7,2 miliona evra za nabavku opreme, modernizaciju

i adaptaciju građevinskih objekata, zamenu voznog parka. U segmentu aktivnosti finansiranja, Grupa je ostvarila neto odliv od 2,9 miliona evra, kroz smanjenje zaduženja kod banaka, uz istovremenu isplatu dividende akcionarima.

FINANSIJSKI POKAZATELJI: kompleksna ocena finansijskog statusa i zarađivačke sposobnosti Kompanije, sagledava se analizom niza finansijskih pokazatelja i to: likvidnosti, poslovne aktivnosti, profitabilnosti, zaduženosti i investiranja.

Pokazatelji likvidnosti Kompanije pokazuju sposobnost kompanije da bezuslovno i na vreme plaća dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta, a uslovljena je brzinom pretvaranja imobilisanih sredstava u novac.

Koeficijenti poslovne aktivnosti Kompanije pokazuju efikasnost u upravljanju imovinom u delu potraživanja, zaliha materijala, robe i proizvoda. Takva cirkulacija obrtne imovine utiče na kraće angažovanje gotovine u poslovnom ciklusu kao glavne determinante likvidnosti.

Kako je stopa profitabilnosti sopstvenog kapitala viša od stope profitabilnosti imovine, to se Kompaniji više isplati da se koristi tuđim, umesto sopstvenim kapitalom.

Pokazatelji finansijske strukture pokazuju strukturu kapitala (sopstveni i tuđi) i način na koji Kompanija finansira svoju imovinu, ali to je i pokazatelj u kojoj meri Kompanija je sposobna da vraća pozajmljena sredstva. Stepenn zaduženosti je pod kontrolom i redovno se prati, a pozajmljena sredstva se koriste na pravi način i rezultiraju dobrom stopom povrata na imovinu.

Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja) Kompanije daju nam uveravanje da Kompanija ima potencijal za dalje investiranje i ulaganje u akcije.

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara		
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
POSLOVNI PRIHODI	15 256 355	13 939 832	109,44
Prihod od prodaje robe - domaće tržište	8 242 950	7 224 343	114,10
Prihodi od prodaje robe - ino tržišta	352 715	350 201	100,72
<i>Prihod od prodaje robe</i>	<i>8 595 665</i>	<i>7 574 544</i>	<i>113,48</i>
Prihod od prodaje na domaćem tržištu	3 306 782	2 842 544	116,33
Prihod od prodaje na inostranom tržištu	2 978 081	2 996 586	99,38
<i>Prihod od prodaje proizvoda i usluga</i>	<i>6 284 863</i>	<i>5 839 130</i>	<i>107,63</i>
Prihodi od aktiviranja učinaka	32 805	52 451	62,54
Povećanje vrednosti zaliha	81 295	249 110	32,63
Ostali poslovni prihodi	242 729	222 528	109,08
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	18 998	2 069	918,22
POSLOVNI RASHODI	14 427 803	13 226 772	109,08
Nabavna vrednost prodate robe	7 088 673	6 283 282	112,82
Troškovi materijala i energije	2 746 728	2 734 582	100,44
Troškovi zarada	2 726 073	2 514 887	108,40
Troškovi naknada i ostali lični rashodi	330 759	353 079	93,68
Troškovi amortizacije	459 906	439 177	104,72
Ostala dugoročna rezervisanja	178 802	105 442	169,57
Ostali poslovni rashodi	884 044	779 206	113,45
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	12 818	17 117	74,88
EBIT	828 552	713 060	116,20
FINANSIJSKI PRIHODI	192 791	291 668	66,10
FINANSIJSKI RASHODI	158 005	211 580	74,68
OSTALI PRIHODI	162 596	143 617	113,22
OSTALI RASHODI	235 018	205 272	114,49
EBT	790 916	731 493	108,12
POREZ NA DOBITAK			
Poreski rashod perioda	(126 586)	(114 288)	110,76
Odloženi poreski prihod / (rashod) perioda	14 108	(922)	
NETO REZULTAT	678 438	616 283	110,09

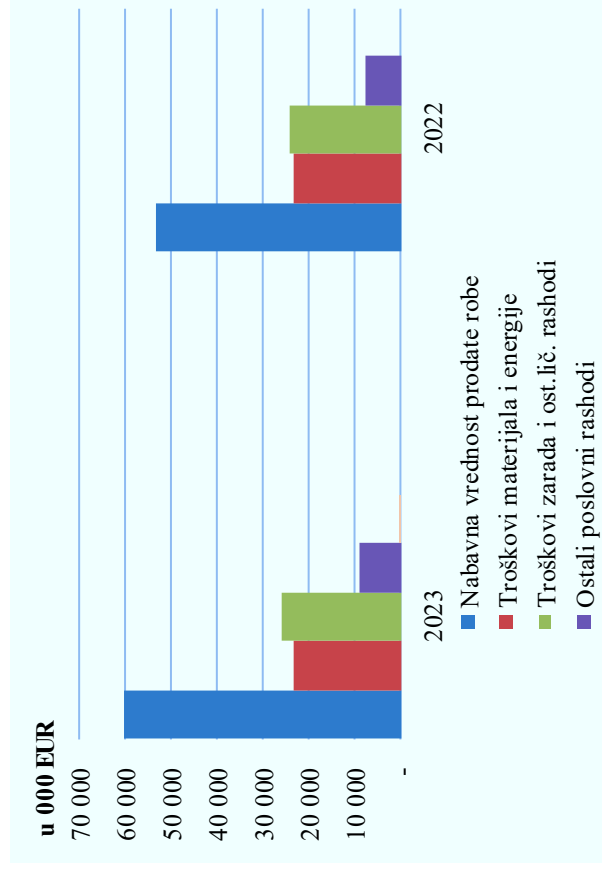
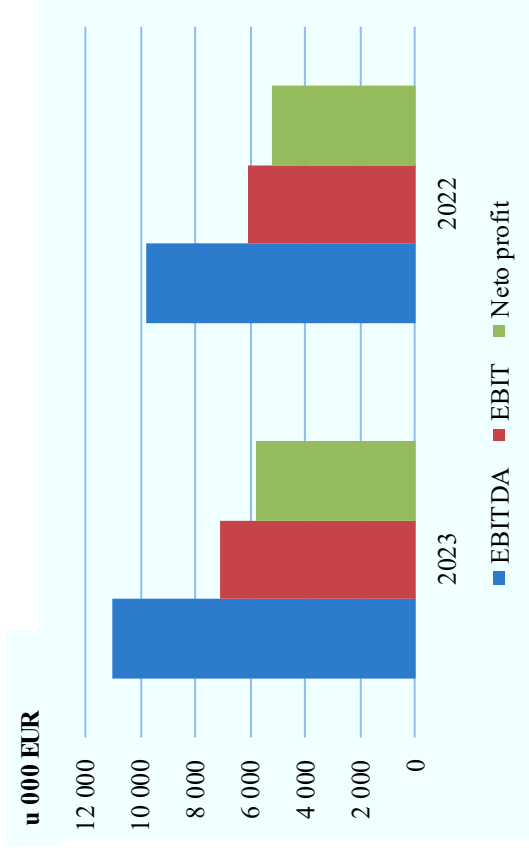
METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

	U EUR*		
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
POSLOVNI PRIHODI	130 062 702	118 535 986	109,72
Prihod od prodaje robe - domaće tržište	70 272 379	61 431 488	114,39
Prihodi od prodaje robe - ino tržišta	3 006 948	2 977 900	100,98
<i>Prihod od prodaje robe</i>	<i>73 279 327</i>	<i>64 409 388</i>	<i>113,77</i>
Prihod od prodaje na domaćem tržištu	28 190 810	24 171 293	116,63
Prihod od prodaje na inostranom tržištu	25 388 585	25 481 173	99,64
<i>Prihod od prodaje proizvoda i usluga</i>	<i>53 579 395</i>	<i>49 652 466</i>	<i>107,91</i>
Prihodi od aktiviranja učinaka	279 668	446 012	62,70
Povećanje vrednosti zaliha	693 052	2 118 282	32,72
Ostali poslovni prihodi	2 069 301	1 892 245	109,36
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	161 961	17 594	920,57
POSLOVNI RASHODI	122 999 173	112 472 551	109,36
Nabavna vrednost prodate robe	60 431 995	53 429 269	113,11
Troškovi materijala i energije	23 416 266	23 253 248	100,70
Troškovi zarada	23 240 179	21 385 094	108,67
Troškovi naknada i ostali lični rashodi	2 819 770	3 002 372	93,92
Troškovi amortizacije	3 920 767	3 734 498	104,99
Ostala dugoročna rezervisanja	1 524 314	896 616	169,57
Ostali poslovni rashodi	7 536 607	6 625 901	113,45
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	109 275	145 553	75,08
EBIT	7 063 529	6 063 435	116,49
FINANSIJSKI PRIHODI	1 643 572	2 480 170	66,27
FINANSIJSKI RASHODI	1 347 016	1 799 150	74,87
OSTALI PRIHODI	1 386 155	1 221 233	113,50
OSTALI RASHODI	2 003 564	1 745 510	114,78
EBT	6 742 677	6 220 179	108,40
POREZ NA DOBITAK			
Poreski rashod perioda	(1 079 165)	837)	(971) 111,04
Odloženi poreski prihod (rashod) perioda	120 273	840)	(7)
NETO REZULTAT	5 783 785	5 240 502	110,37

* prosečan kurs evra za 2023. je 117,3 din/eur i za 2022. 117,6 din/eur

Metalac a.d. - Konsolidovani bilans uspeha 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilans uspeha 000 EUR	2023*	2022**
Poslovni prihodi	130 063	118 523
Prihodi od prodaje	126 859	114 048
Prihodi od prodaje na dom. tržištu	98 463	85 593
Prihodi od prodaje na ino tržištu	28 396	28 455
Ostali poslovni prihodi	3 204	4 475
Poslovni rashodi	119 078	108 729
Nabavna vrednost prodate robe	60 432	53 416
Troškovi materijala i energije	23 416	23 253
Troškovi zarada i ost.lič.rashodi	26 060	24 387
Ostali poslovni rashodi	9 170	7 673
EBITDA	10 985	9 794
<i>EBITDA marža</i>	8,45%	8,26%
Troškovi amortizacije	3 921	3 735
EBIT	7 064	6 059
<i>EBIT marža</i>	5,43%	5,11%
Finansijski rezultat, neto	297	681
Ostali rezultat, neto	(618)	(519)
EBT	6 743	6 221
<i>EBT marža</i>	4,65%	4,65%
Neto profit	5 784	5 241
<i>Profita marža</i>	3,89%	3,77%

*prosečan kurs za 2023. je 117,3 rsd/eur; za 2022. je 117,6 rsd/eur

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

U hiljadama dinara

	31.12.2023.	31.12.2022.	%
AKTIVA			
Stalna imovina	4 231 589	3 987 835	106,11
Nematerijalna ulaganja	90 223	51 600	174,85
Zemljiste i grdjevinski objekti	1 755 047	1 679 626	104,49
Postrojenja i oprema	1 560 240	1 238 643	125,96
Investicione nekretnine	259 331	268 150	96,71
Nekretnine i oprema uzete na lizing	258 431	238 204	108,49
Nekretnine i oprema u pripremi	157 754	345 719	45,63
Ulaganje na tuđim nekretninama	4 012	4 990	80,40
Učešća u kapitalu i ostali dugoročni plasmani	5 473	6 248	87,60
Otkupljene sopstvene akcije	133 714	145 646	91,81
Ostala dugoročna potraživanja	7 364	9 009	81,74
Obrtna imovina	6 883 888	6 582 216	104,58
Zalihe	3 782 197	3 651 569	103,58
Potraživanja	1 207 340	1 125 976	107,23
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	19 304	30 592	63,10
Kratkoročni finansijski plasmani	889 965	868 073	102,52
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	855 664	798 171	107,20
Potraživanja za PDV i AVR	129 418	107 835	120,01
Odložena poreska sredstva	28 189	14 725	191,44
UKUPNA AKTIVA	11 143 666	10 584 776	105,28
PASIVA			
Kapital	6 530 316	6 315 364	103,40
Akcijski kapital	2 448 000	2 448 000	100,00
Ostali kapital	33 899	33 899	100,00
Emisiona premija	(35 397)	(35 295)	100,29
Rezerve	179 257	179 257	100,00
Translacione rezerve	(2 932)	470	
Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti	1 434	2 124	67,51
Aktuarski dobitci (gubici)	(73 211)	(77 152)	94,89
Neraspoređeni dobitak	3 951 445	3 494 427	113,08
Dugoročna rezervisanja i obaveze	1 163 078	1 306 852	89,00
Dugoročna rezervisanja	457 380	424 552	107,73
Dugoročni krediti	561 384	717 275	78,27
Obaveze po osnovu lizinga	144 314	165 026	87,45
Ostale dugorocne obaveze	0	0	
Kratkoročne obaveze	3 450 272	2 962 560	116,46
Kratkoročne finansijske obaveze	703 881	677 498	103,89
Obaveze iz poslovanja	1 932 508	1 515 169	127,54
Ostale kratkoročne obaveze	581 345	522 103	111,35
Obaveze za PDV i PVR	203 191	216 035	94,05
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	29 347	31 755	92,42
Odložene poreske obaveze	0	0	0,00
UKUPNA PASIVA	11 143 666	10 584 776	105,28
Vanbilansna aktiva/pasiva	399 993	295 698	135,27

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

	U EUR*		
	31.12.2023.	31.12.2022.	%
AKTIVA			
Stalna imovina	36 105 708	33 996 888	106,20
Nematerijalna ulaganja	769 821	439 898	175,00
Zemljište i građevinski objekti	14 974 804	14 319 062	104,58
Postrojenja i oprema	13 312 628	10 559 616	126,07
Investicione nekretnine	2 212 722	2 286 019	96,79
Nekretnine i oprema uzete na lizing	2 205 043	2 030 725	108,58
Nekretnine i oprema u pripremi	1 346 024	2 947 306	45,67
Ulaganje na tuđim nekretninama	34 232	42 540	80,47
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	46 698	53 265	87,67
Otkupljene sopstvene akcije	1 140 904	1 241 654	91,89
Ostala dugoročna potraživanja	62 833	76 803	81,81
Obrtna imovina	58 736 246	56 114 373	104,67
Zalihe	32 271 305	31 130 171	103,67
Potraživanja	10 301 536	9 599 113	107,32
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	164 710	260 801	63,16
Kratkoročni finansijski plasmani	7 593 558	7 400 452	102,61
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	7 300 887	6 804 527	107,29
Potraživanja za PDV i AVR	1 104 249	919 309	120,12
Odložena poreska sredstva	240 520	125 533	191,60
UKUPNA AKTIVA	95 082 474	90 236 795	105,37
PASIVA			
Kapital	55 719 420	53 839 420	103,49
Akcijski kapital	20 887 372	20 869 565	100,09
Ostali kapital	289 241	288 994	100,09
Emisiona premija	(302 022)	(300 895)	100,37
Rezerve	1 529 497	1 528 193	100,09
Translacione rezerve	(25 017)	4 007	0,00
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	12 235	18 107	67,57
Aktuarski dobiti (gubici)	(624 667)	(657 732)	94,97
Neraspoređeni dobitak	33 715 401	29 790 512	113,17
Dugoročna rezervisanja i obaveze	9 923 882	11 141 108	89,07
Dugoročna rezervisanja	3 902 560	3 619 369	107,82
Dugoročni krediti	4 789 974	6 114 876	78,33
Obaveze po osnovu lizinga	1 231 348	1 406 871	87,52
Ostale dugoročne obaveze			
Kratkoročne obaveze	29 439 172	25 256 266	116,56
Kratkoročne finansijske obaveze	6 005 811	5 775 772	103,98
Obaveze iz poslovanja	16 488 968	12 917 042	127,65
Ostale kratkoročne obaveze	4 960 282	4 451 006	111,44
Obaveze za PDV i PVR	1 733 712	1 841 731	94,13
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	250 401	270 716	92,50
UKUPNA PASIVA	95 082 474	90 236 794	105,37
Vanbilansna aktiva / pasiva	3 412 910	2 520 870	135,39

* Kurs evra na: 31.12.2023. 117,20 rsd/eur i 31.12.2022. 117,30 rsd/eur

Metalac a.d. - Konsolidovani bilans stanja 31.12.2023. godine

Bilans stanja u 000 EUR	2023*	2022**
Stalna imovina	36 106	33 997
Nematerijalna ulaganja	770	440
Nekretnine, inv.nekretnine, oprema	34 132	32 239
Dugoročni finansijski plasmani	1 204	1 318
Obrtna imovina	58 736	56 114
Zalihe	32 271	31 114
Potraživanja iz prodaje	10 302	9 599
Kratkoročni finansijski plasmani	7 594	7 400
Gotovina i gotov.ekvivalenti	7 301	6 821
Potraživanja za PDV i AVR	1 268	1 180
Odložena poreska sredstva	240	125
Ukupna aktiva	95 082	90 236
Kapital	55 719	53 839
Dugoročna rezervisanja	3 902	3 619
Dugoročne obaveze	6 022	7 614
Kratkoročne obaveze	29 439	25 164
Odložene poreske obaveze	-	-
Ukupna pasiva	95 082	90 236

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**

	31.12.2023.	U hiljadama dinara 31.12.2022.	%
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prodaja i primljeni avansi	17 430 242	15 394 643	113,22
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	116 663	86 601	134,71
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	496 870	615 777	80,69
Isplate dobavljačima i dati avansi	(13 056 241)	(11 933 945)	109,40
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(3 014 253)	(2 891 118)	104,26
Plaćene kamate	(58 183)	(31 208)	186,44
Porez na dobitak	(113 256)	(125 565)	90,20
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(551 450)	(407 252)	135,41
Neto priliv / (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	1 250 392	707 933	176,63
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja (kupovina) akcija i udela	(271)	-	
Prodaja nekretnina, postrojenja i opreme	1 416	4 051	34,95
Ostali finansijski plasmani neto priliv/(odliv)	(213 221)	5 426	0,00
Primljene kamate	2 182	1 438	151,74
Primljena dividenda	-	182	0,00
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(639 476)	(900 370)	71,02
Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(849 370)	(889 273)	95,48
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Kupovina sopstvenih akcija	-	(14 804)	0,00
Dugoročni i kratkoročni krediti neto priliv/(odliv)	(165 116)	653 370	0,00
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	-	430	0,00
Odlivi za dividende i učešća u dobitku	(172 897)	(291 218)	59,37
Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(338 013)	347 778	0,00
Neto priliv / (odliv) gotovine	63 009	166 438	37,86
Gotovina na početku obračunskog perioda	798 171	636 799	125,34
Pozitivne/negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine, neto	(5 516)	(5 066)	108,86
	-	-	
Gotovina na kraju obračunskog perioda	855 664	798 171	107,20

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**

	31.12.2023.	U EUR* 31.12.2022.	%
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prodaja i primljeni avansi	148 722 201	131 241 628	113,32
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	995 418	738 286	134,83
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	4 239 505	5 249 591	80,76
Isplate dobavljačima i dati avansi	(111 401 374)	(101 738 662)	109,50
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(25 718 882)	(24 647 212)	104,35
Plaćene kamate	(496 442)	(266 053)	186,60
Porez na dobitak	(966 348)	(1 070 460)	90,27
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(4 705 205)	(3 471 884)	135,52
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	10 668 874	6 035 234	176,78
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja (kupovina) akcija i udela	(2 312)		
Prodaja nekretnina, postrojenja i opreme	12 082	34 535	34,98
Ostali finansijski plasmani neto priliv/(odliv)	(1 819 292)	46 257	0,00
Primljene kamate	18 618	12 259	151,87
Primljena dividenda		1 552	0,00
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(5 456 280)	(7 675 789)	71,08
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(7 247 184)	(7 581 185)	95,56
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Kupovina sopstvenih akcija	-	(126 206)	0,00
Dugoročni i kratkoročni krediti neto priliv/(odliv)	(1 408 840)	5 570 077	0,00
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		3 666	0,00
Odlivi za dividende i učešća u dobitku	(1 475 230)	(2 482 677)	59,42
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2 884 070)	2 964 859	
Neto priliv (odliv) gotovine	537 619	1 418 909	37,89
Gotovina na početku obračunskog perioda	6 810 333	5 428 806	125,45
Pozitivne/negativne k.r. po osnovu preračuna gotovine, neto	(47 056)	(43 188)	108,96
Gotovina na kraju obračunskog perioda	7 300 896	6 804 527	107,29

* Kurs evra na: 31.12.2023. 117,20 rsd/eur i 31.12.2022. 117,30 rsd/eur

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI NETO OBRTNI FOND (NOF)**

U hiljadama dinara

	Opis	Iznos
		31.12.2023.
1.	Kapital	6 530 316
2.	Gubitak	0
3.	Sopstveni izvori (1-2)	6 530 316
4.	Odložene poreske obaveze (sredstva)	(28 189)
5.	Sopstveni kapital (3+4)	6 502 127
6.	Dugoročne obaveze	1 211 810
7.	Ukupni dugoročni izvori (5+6)	7 713 937
8.	Stalna imovina	4 231 589
9.	Sopstveni NOF (5-8)	2 270 538
10.	NOF (7-8)	3 482 348
11.	Kratkoročne obaveze	3 401 540
12.	Sopstveni kapital i pozajmljena kratkoročna sredstva (10+11)	6 883 888
13.	Zalihe	3 723 781
	pokriće zaliha sopst. NOF (9:13)*100	60,97%
	pokriće zaliha NOF (10:13)*100	93,52%
	pokriće zaliha sopstvenim kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim sredstvima (12:13)*100	184,86%
14.	Obrtna sredstva	6 883 888
	pokriće ObS sopstvenim NOF (9:14)*100	32,98%
	pokriće ObS (10:14)*100	50,59%
	pokriće ObS sa sopst. kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim fin. sredstvima (12:14)*100	100,00%

METALAC A.D.**KONSOLIDOVANI NETO OBRTNI FOND (NOF)**

EUR*

	Opis	Iznos
		31.12.2023.
1.	Kapital	55 719 420
2.	Gubitak	0
3.	Sopstveni izvori (1-2)	55 719 420
4.	Odložene poreske obaveze (sredstva)	(240 520)
5.	Sopstveni kapital (3+4)	55 478 899
6.	Dugoročne obaveze	10 339 676
7.	Ukupni dugoročni izvori (5+6)	65 818 575
8.	Stalna imovina	36 105 708
9.	Sopstveni NOF (5-8)	19 373 191
10.	NOF (7-8)	29 712 867
11.	Kratkoročne obaveze	29 023 379
12.	Sopstveni kapital i pozajmljena kratkoročna sredstva (10+11)	58 736 246
13.	Zalihe	31 772 875
	pokriće zaliha sopst. NOF (9:13)*100	60,97%
	pokriće zaliha NOF (10:13)*100	93,52%
	pokriće zaliha sopstvenim kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim sredstvima (12:13)*100	184,86%
14.	Obrtna sredstva	58 736 246
	pokriće ObS sopstvenim NOF (9:14)*100	32,98%
	pokriće ObS (10:14)*100	50,59%
	pokriće ObS sa sopst. kapitalom i pozajmljenim kratkoročnim fin. sredstvima (12:14)*100	100,00%

* Kurs evra na dan 31.12.2023. 117,20 rsd/eur

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI POKAZATELJI

u 000 RSD

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pokazatelji likvidnosti		
Koeficijent tekuće (opšte) likvidnosti	2	2,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,92	0,99
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,25	0,27
Neto obrtna sredstva/fond	3 461 806	3 634 381
Neto novčani tok	63 009	168 345
Učešće NNT iz poslov.akt u poslovnom prihodu (%)	8,2	5,35
Odnos NNT iz poslov.akt. i neto dobitka	1,84	1,21
Odnos NNT iz poslov.akt. i ukupnih sredstava	0,11	0,07
Pokazatelji poslovne aktivnosti		
Koeficijent obrta zaliha materijala	2,96	3,02
Dani vezivanja zaliha materijala	123	117
Koeficijent obrta zaliha gotovih proizvoda	4,39	4,28
Dani vezivanja zaliha gotovih proizvoda	83	85
Koeficijent obrta zaliha robe	4,07	3,98
Dani vezivanja zaliha robe	90	92
Koeficijent obrta potraživanja	13,18	12,02
Prosečno vreme naplate potraživanja	28	30
Koeficijent obrta obaveza	6,38	7,41
Prosečno vreme plaćanja obaveza	57	49
Prosečno vreme trajanja gotovinskog ciklusa	177	183
Potrebna gotovina	6 773 436	6 357 969
Potrebna gotovina po danu	38 268	34 743
Pokazatelji profatibilnosti		
Stopa EBIT (%)	5,43	5,11
Stopa EBITDA (%)	8,45	8,26
Stopa EBT (%)	5,07	5,09
Stopa neto profita (%)	4,35	4,29
Rentabilnost imovine (ROA) (%)	6,24	6,16
Rentabilnost sopstvenog kapitala (ROE) (%)	10,56	10,00
Rentabilnost angažovanog kapitala (ROCE) (%)	8,87	8,53
Pokazatelji finansijske strukture (zaduženosti)		
Koeficijent samofinansiranja	0,59	0,62
Koeficijent zaduženosti	0,41	0,38
Koeficijent finansijske sposobnosti	0,97	1,03
Kreditna sposobnost	1,82	1,98
Faktor zaduženosti (godine)	1,13	1,01
Pokriće troškova kamate	13,12	19,15
Odnos duga i sopstvenog kapitala	0,71	0,61
Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja)		
Dobit po akciji (EPS)	332,57	302,10
P/E ratio (ukupna rentabilnost akcija)	4,78	5,55
P/B ratio	0,50	0,52
EBITDA	1 288 458	1 151 661
Povrat kapitala	0,13	0,11
Tržišna kapitalizacija	3 243 600	3 423 120
Analiza rezultata u uslovima rizika (leveridža)		
Faktor poslovnog leveridža (FPL)	5,7	6,01
Faktor finansijskog leveridža (FFL)	1,05	0,97
Faktor kombinovanog leveridža	5,97	5,86
Prelomna tačka rentabiliteta (PTR)	12 566 151	11 519 224
Marža sigurnosti	17,63	17,36

Napomena: Odnos fiksnih i varijabilnih troškova (27:73)

METALAC A.D.
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI POKAZATELJI

u EUR

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pokazatelji likvidnosti		
Koeficijent tekuće (opšte) likvidnosti	2	2,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,92	0,99
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,25	0,27
Neto obrtna sredstva/fond	29 537 594	30 983 640
Neto novčani tok	537 619	1 431 505
Učešće NNT iz poslov.akt u poslovnom prihodu (%)	8,2	5,35
Odnos NNT iz poslov.akt. i neto dobitka	1,84	1,21
Odnos NNT iz poslov.akt. i ukupnih sredstava	0,11	0,07
Pokazatelji poslovne aktivnosti		
Koeficijent obrta zaliha materijala	2,96	3,02
Dani vezivanja zaliha materijala	123	117
Koeficijent obrta zaliha gotovih proizvoda	4,39	4,28
Dani vezivanja zaliha gotovih proizvoda	83	85
Koeficijent obrta zaliha robe	4,07	3,98
Dani vezivanja zaliha robe	90	92
Koeficijent obrta potraživanja	13,18	12,02
Prosečno vreme naplate potraživanja	28	30
Koeficijent obrta obaveza	6,38	7,41
Prosečno vreme plaćanja obaveza	57	49
Prosečno vreme trajanja gotovinskog ciklusa	177	183
Potrebna gotovina	57 744 552	54 064 362
Potrebna gotovina po danu	326 240	295 434
Pokazatelji profatibilnosti		
Stopa EBIT (%)	5,43	5,11
Stopa EBITDA (%)	8,45	8,26
Stopa EBT (%)	5,07	5,09
Stopa neto profita (%)	4,35	4,29
Rentabilnost imovine (ROA) (%)	6,24	6,16
Rentabilnost sopstvenog kapitala (ROE) (%)	10,56	10,00
Rentabilnost angažovanog kapitala (ROCE) (%)	8,87	8,53
Pokazatelji finansijske strukture (zaduženosti)		
Koeficijent samofinansiranja	0,59	0,62
Koeficijent zaduženosti	0,41	0,38
Koeficijent finansijske sposobnosti	0,97	1,03
Kreditna sposobnost	1,82	1,98
Faktor zaduženosti (godine)	1,13	1,01
Pokriće troškova kamate	13,12	19,15
Odnos duga i sopstvenog kapitala	0,71	0,61
Pokazatelji tržišne vrednosti (investiranja)		
Dobit po akciji (EPS)	2,84	2,57
P/E ratio (ukupna rentabilnost akcija)	4,78	5,55
P/B ratio	0,50	0,52
EBITDA	10 984 297	9 793 036
Povrat kapitala	0,13	0,11
Tržišna kapitalizacija	27 652 174	29 108 163
Analiza rezultata u uslovima rizika (leveridža)		
Faktor poslovnog leveridža (FPL)	5,7	6,01
Faktor finansijskog leveridža (FFL)	1,05	0,97
Faktor kombinovanog leveridža	5,97	5,86
Prelomna tačka rentabiliteta (PTR)	107 128 312	97 952 585
Marža sigurnosti	17,63	17,36

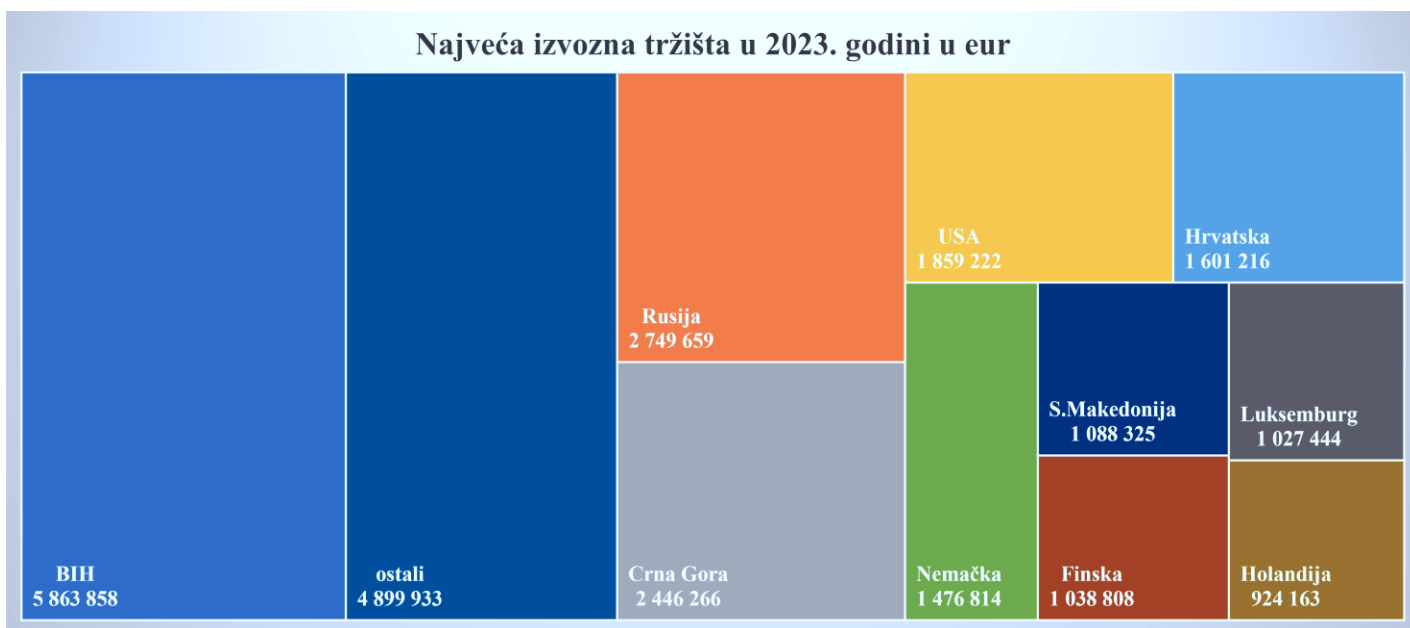
Napomena: Odnos fiksnih i varijabilnih troškova (27:73)

* prosečan kurs evra za 2023. je 117,3 din/eur i za 2022. 117,6 din/eur

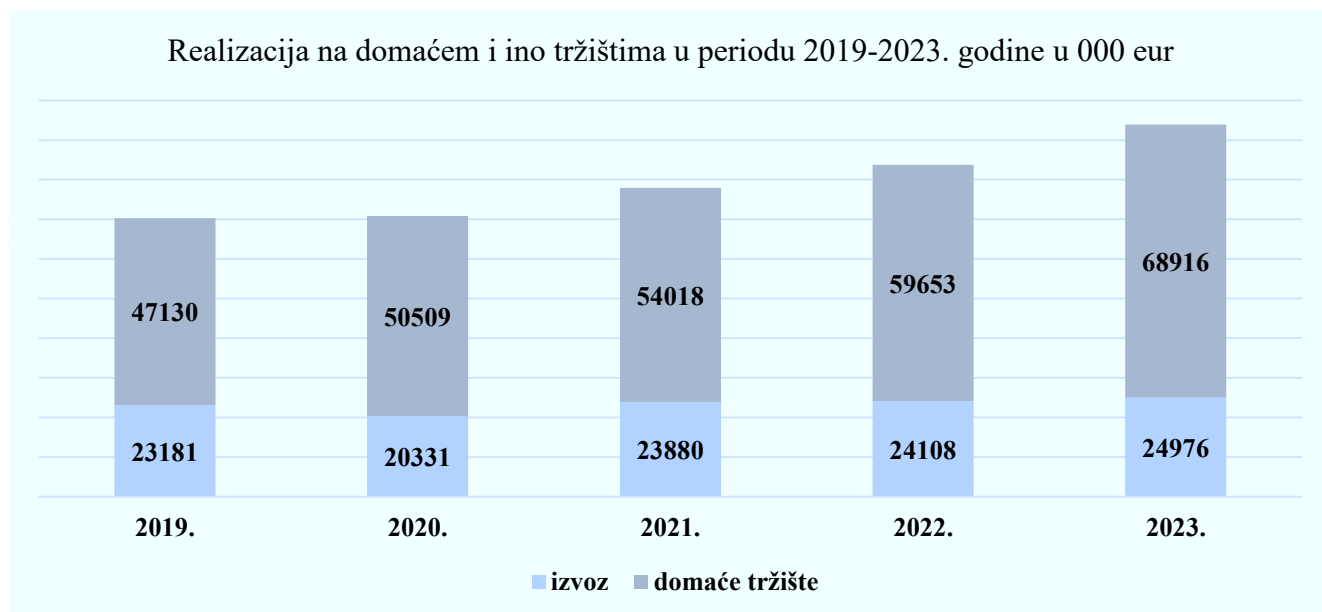
TRŽIŠNI SEGMENT

Ukupno ostvarena realizacija osam domaćih društava (proizvodna društva, M. Market, M Trade i MHM Novi Sad) u 2023. godini iznosi 94 miliona evra, 12% je iznad ostvarenja za 2022. godinu i 34% veća u odnosu na baznu 2019. godinu. Od ukupno ostvarene realizacije, proizvodna društva su realizovala iznos od 49 miliona evra, odnosno 52%.

IZVOZ u 2023. godini iznosi 25 miliona evra, 4% je iznad ostvarenja prethodne godine, 7% je manji u odnosu na plan i 8% je veći u odnosu na baznu 2019. godinu. Učešće izvoza u ukupnoj realizaciji je 26% i smanjilo se za 7 procentnih poena (p.p.) u odnosu na baznu godinu. Ukupan izvoz u 2023. godini je realizovan u 38 država, u nasatavku je dat grafički prikaz najvećih izvoznih tržišta:

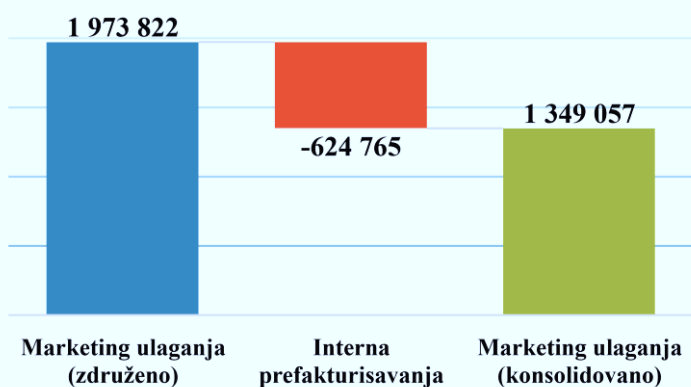
REALIZACIJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU (istih društava) u 2023. godini je 69 miliona evra, 16% je veća u odnosu na prošlogodišnju vrednost, 7% više u odnosu na plan, a 46% je iznad bazne vrednosti iz 2019. godine. Domaća prodaja kod posmatranih trgovačkih društava je porasla sa 47 miliona evra u 2019, na 69 miliona evra u 2023. godini. Najveći uticaj na ubrzani rast realizacije je imao Metalac Market. Rast domaće prodaje kod proizvodnih društava u posmatranom periodu je umereniji: sa 18 miliona evra u 2019. na 25 miliona evra u 2023. godini. U strukturi domaće prodaje, najzastupljeniji regioni su Zapadna i Centralna Srbija i Beograd sa po 7% učešća. Preko zavisnih društava je realizovano 19% ukupne domaće prodaje. Nije bilo većih promena u strukturi u odnosu na prošlu godinu.

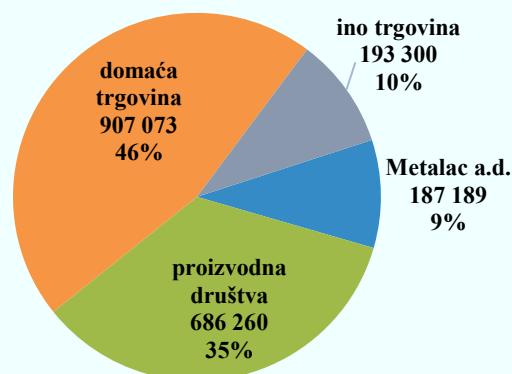
MARKETING SEGMENT

Metalac Grupa je u 2023. godini uložila 1.97 miliona evra u marketing aktivnosti, što je 13% više u odnosu na 2022. godinu i 30% više u odnosu na planirane troškove marketinga. Najveći deo se odnosi na aktivnosti unapređenja prodaje, slede promotivne i PR aktivnosti i sajmovi. Kada se isključe interna prefakturisanja i sponzorstva koja iznose malo preko 600 hiljada evra, dolazimo do konsolidovanog troška za marketing aktivnosti od 1,35 miliona evra, što je 1% od ukupnog konsolidovanog prihoda.

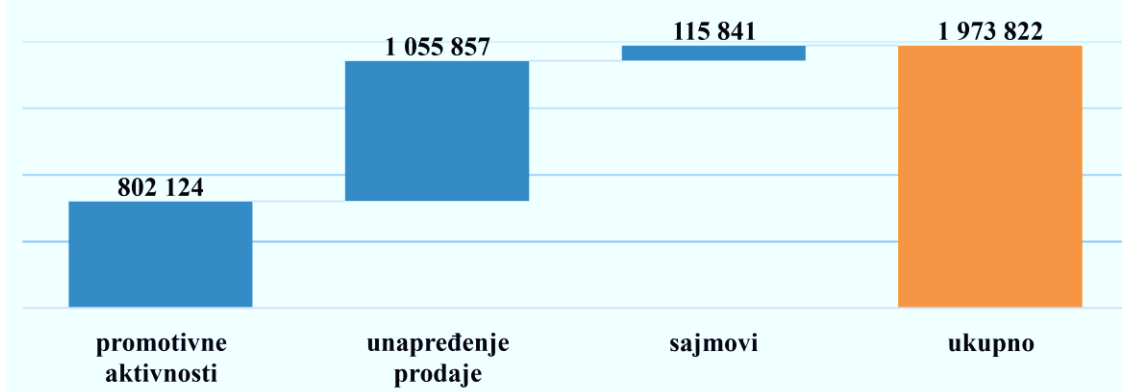
Marketing ulaganja u 2023. godini u EUR

Raspodela marketing aktivnosti na proizvodna i trgovačka društva u EUR (združeno)

Struktura ukupnih marketing aktivnosti u 2023. godini u EUR (združeno)

Prošlu godinu je obeležila sveobuhvatna reorganizacija marketing funkcije na nivou Metalac a.d. Spojeni su zaposleni iz postojećeg sektora Marketinga, sektora Standarda prodaje i nabavke i deo zaposlenih iz Metalac Digitala u sektor Marketinga sa novom organizacionom šemom. Sada sektor Marketinga obuhvata 4 službe:

- Službu marketinga proizvoda,
- Službu za integrisane marketing komunikacije,
- Dizajn studio i
- Službu za PR i korporativne komunikacije.

Osim reorganizacije, regrutovanja i obuke novih zaposlenih, promene i dopune internih procedura i uputstava, fokus je bio i na product menadžment obukama koje su nastavljene i u 2024. godini. Obuke su obuhvatile analizu potencijala, distributivnih kanala i destinacija i životni ciklus proizvoda.

Metalac Posude je biznis planom za 2023. godinu predvideo ukupno ulaganje za marketing aktivnosti u iznosu od 490 hiljada evra, a realizovano je 558 hiljada od čega se na promotivne aktivnosti odnosi 24%, za aktivnosti unapređenja prodaje 59% i 17% na sajam. U 2023. značajniji efekti su se osetili u razvoju i uvođenju novih proizvoda na tržište. Započeto je unapređenje analitike troškova ulaganja u promotivne aktivnosti. U 2023. realizovano je i marketinški podržano oko 30 aktivnosti unapređenja prodaje (loyalty i prime time akcije). Sprovedena je imidž kampanja za inox posude u Srbiji, BiH i Crnoj Gori. Od novembra je uvedena mogućnost personalizacije inox posuda. Terensko istraživanje tržišta posuda sprovedeno je na tržištu BIH i na terenu Beograda. Akcenat u 2023. godini je bio na aktivnostima praćenja konkurencije, sektorskim analizama, ali i aktivnostima analitike prodaje, a sprovedeno je i godišnje anketno istraživanje zadovoljstva kupaca i korisnika.

Metalac Market je većinu marketinškog budžeta, koji je opredeljen od strane eksternih i internih dobavljača, u iznosu od 580 hiljada evra (34% više u odnosu na plan) izdvojio za promotivne aktivnosti i kampanje za unapređenje prodaje, sa lokalizacijom aktivnosti u zavisnosti od potreba pojedinačnih prodajnih objekata (prezentacije na mestu prodaje i lokalno oglašavanje). Aktivnosti su bile usmerene na offline i online kampanje za promociju ponude i akcije unapređenja prodaje, kao i prezentacije sa promocijom proizvoda na prodajnom mestu, napredne analitike i praćenje efekata kampanja. Poseban akcenat je bio i na promovisanju novootvorenih prodavnica u Beogradu (Vračar i Karaburma).

Metalac Bojler je u 2023. realizovao nekoliko imidž i online kampanja sa ciljem rasta poznatosti i bolje edukacije krajnjih potrošača, ali i sa ciljem promocije i unapređenja prodaje kroz lanac Metalac Market. Kontinuirano se radilo na izveštavanju o analitici prodaje, izveštavanje o asortimanu i cenama konkurencije na bazi online pretrage, korišćenje podataka o prodaji iz Metalčevih maloprodaja, praćenje efekata promotivno - prodajnih aktivnosti i nastavku merenja zadovoljstva kupaca. Od sredine godine se krenulo i sa formiranjem baze majstora sa kojima se kroz Viber poruke komunicira o novim proizvodima i akcijama unapređenja prodaje. Napravljena je lična karta proizvoda za sve modele bojlera. Redovna operativna marketing podrška postojala je i kada su u pitanju aktivnosti oko izmena na uputstvima, brendiranje kod kupaca, fotografisanje, renderi, kao i promotivni video sadržaj za nove modele bojlera.

Metalac Inko je identifikovao prostor za rast poznatosti i edukacije krajnjih potrošača po pitanju širine asortimana i kvaliteta proizvoda Inka, uglavnom kroz online kanale komunikacije. Od sredine godine se krenulo i sa formiranjem baze majstora sa kojima se kroz Viber poruke komunicira o novim proizvodima i akcijama unapređenja prodaje. Redovna operativna marketing podrška postojala je i kada su u pitanju aktivnosti unapređenja prodaje i online promocija akcija. U 2023. godini, pored šestomesečne i godišnje analitike prodaje, sprovedeno je i redovno anketno istraživanje zadovoljstva kupaca.

Metalac Trade je prvi put od osnivanja dobio marketing menadžera, pa je kao rezultat intenziviran rad na online promociji preko sopstavnog Fb i Ig profila. Akcenat u 2023. godini je bio na aktivnostima praćenja trendova i konkurencije, ali i aktivnostima analitike prodaje sa fokusom na Metalac Market i Metalac Market Podgorica kao najvećih kupaca Metalac Trade-a. Takođe, radilo se i na efektima prodaje nakon akcija i prezentacija u prodavnicama Metalac Market.

SEGMENT POSLOVNE AKTIVNOSTI

Analiza poslovne aktivnosti Metalac Grupe pokazuje u kojoj se meri efikasno koriste resursi društva u poslovnom procesu i koliko se efikasno upravlja pojedinim oblicima imovine. Resursi koji su posebno značajni za analizu u segmentu poslovne aktivnosti su potraživanja, obaveze i zalihe. Analiza je bazirana na danu bilansa stanja, 31.12.2023. godine uz poređenje sa vrednostima na dan 31.12.2022. godine (ekvivaletno sa 01.01.2023. godine).

I ANALIZA POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U okviru analize potraživanja, prate se ukupna potraživanja iz prodaje (koja čine potraživanja od kupaca pravnih lica na domaćem i inostranim tržištima, kao i potraživanja po osnovu potrošačkih kredita), ali i dopela potraživanja. Ukupna konsolidovana neto potraživanja iz prodaje Metalac Grupe na kraju 2023. godine iznose 15,9 miliona evra i veća su za 6% u odnosu na potraživanja na kraju 2022. godine. Dospela konsolidovana neto potraživanja na kraju godine su 4 miliona evra, što je 25% od ukupnih potraživanja.

U okviru analize obaveza, takođe se prate ukupne i dospele obaveze iz poslovanja. Ukupne konsolidovane obaveze iz poslovanja Metalac Grupe na dan 31.12.2023. godine iznose 16,5 miliona evra, veće su od obaveza na kraju 2022. za 28%. Od ukupnih obaveza, dospelo je 2,6 miliona evra, odnosno 16%.

II ANALIZA ZALIHA

Analiza zaliha na nivou proizvodnih i domaćih trgovačkih društava obuhvata analizu ukupnih, optimalnih, analizu zaliha sa usporenim obrtom i zaliha za otpis, za period dvanaest meseci 2022. godine.

Ukupne zalihe čine zalihe materijala, rezervnih delova i gotovih proizvoda kod proizvodnih društava i zalihe robe kod domaćih trgovačkih društava.

UKUPNE ZALIHE svih proizvodnih društava na kraju posmatranog perioda u odnosu na početak godine su vrednosno manje za 11%, pri čemu je smanjenje materijala i rezervnih delova 18%, a gotovi proizvodi i trgovačka roba su manji za 6% u odnosu na početak godine.

OPTIMALNE ZALIHE su preduslov za normalni poslovni ciklus, a kategorija ovih zaliha je formirana korišćenjem velikog broja faktora koji imaju uticaj na količinu i vrednost trenutnih zaliha. Tako na formiranje zaliha utiče biznis plan, rokovi i troškovi nabavke, transport i kompletna logistika, kretanje cena materijala na berzi, zahtevi kupaca za kupovinom gotovih proizvoda sa lagera. U skladu sa promenama faktora koji utiču na formiranje nivoa optimalnih zaliha, i novonastale geopolitičke situacije u svetu, došlo je do povećanja ukupne vrednosti optimalnih zaliha proizvodnih društava u odnosu na kraj prethodne godine za 12%, od toga je optimalni nivo zaliha materijala i rezervnih delova veći za 4%, a optimalni nivo zaliha gotovih proizvoda i trgovačke robe je veći za 19%.

ZALIHE SA USPORENIM OBRATOM su zalihe materijala, gotovih proizvoda i trgovačke robe koje imaju usporenu ili veoma malu potrošnju. Baza zaliha se formira na početku godine kada se definiše i plan potrošnje tokom godine. Kriterijum za formiranje baze zaliha je da artikal nije imao nabavku (ulaz) jednu godinu.

Kategorija zaliha za koju se preduzimaju značajne aktivnosti u praćenju su **ZALIHE ZA OTPIS**. To su zalihe koje duže stoje na lageru, ne troše se i sa malom su verovatnoćom da će biti potrošene u proizvodnji ili prodate. U odnosu na početak godine proizvodna društva imaju ukupno manje zaliha za otpis 26%. Od toga zalihe materijala su smanjene za 23%, a zalihe gotovih proizvoda za 54%. Smanjenje zaliha za otpis kod domaćih trgovina je 64%.

INVESTICIONI SEGMENT

Ukupna vrednost investicija koje je Metalac Grupa realizovala u 2023. godini je 5,9 miliona evra, od planiranih 6 miliona evra, svega 2% manje. U strukturi ukupnih ulaganja, iznos od 5,6 miliona evra se odnosi na ulaganja u stalnu imovinu, a iznos od 244 hiljada evra je iskorišćen za modernizaciju postojeće opreme, zamenu alata i održavanje objekata. Preostali iznos je usmeren na ulaganje u stručno usavršavanje zaposlenih.

U strukturi ostvarenih investicija za 2023. godinu, proizvodna društva učestvuju sa 43% i uloženi 2,55 miliona evra, domaća trgovina učestvuje sa 20%, vrednosno 1,2 miliona evra, matična kompanija ima učešće od 36% sa uloženi 2,1 miliona evra, ostalo su ino trgovine.

Metalac a.d. je tokom 2023. godine izvršio ulaganja u zamenu kompletne serverske infrastrukture za naredni period, obnovio licence, nabavio računare i računarsku opremu... Vrednost investicija koje pokriva IT sektor su bile oko 830 hiljada evra. Nastavljeno je modernizovanje voznog parka nabavkom tri teretna vozila, jedne poluprikolice jednog putničkog i jednog dostavnog vozila, kao i nekoliko viljuškara za potrebe skladišta.

Metalac Posude je u 2023. godini ukupno investirao u stalnu imovinu i investiciono održavanje 468 hiljada evra ili 43% od plana investicionih ulaganja. Kupljena je nova tehnologija za preradu otpadnog emajla, kupljena je mašina za automatsku izradu inox prstena, vijčani kompresor, dat je avans za nabavku mašine za prosecanje rondela.

Metalac Print je u prethodnoj godini nabavio mašinu za izradu kartonskih kutija – box maker i jedno teretno vozilo.

Metalac Inko je 2023. godine realizovao investicije u ukupnom iznosu od 0,5 miliona evra, što je 53% iznad plana (realizovan i deo investicija predviđen za 2024. godinu). Najveća ulaganja se odnose na rekonstrukciji hale za LP, ali i nabavku: robota za poliranje kada i umivaonika, transportne linije za livenje, vertikalnog formatizera, mehanizma za otvaranje kalupa, kabine za otprašivanje, alata i kalupa...

Metalac Bojler je u prošloj godini investirao 0,76 miliona evra u nastavak procesa automatizacije proizvodnog procesa. Kupljena je mašina za brizganje plastike, pribor za zavarivanje cevi, alati za izvlačenje poklopaca, probijanje i povijanje Izvršena je i adaptacija pogona bajceraja.

Metalac FAD je u 2023. godini investirao oko 0,8 miliona evra u opremu, čime je plan višestruko premašen. Zapravo, u 2023. je realizovan i deo investicija koje su Strategijom društva za period 2023-2026. predviđene za 2024. godinu. Nabavljeni su: CNC strug, cirkular za sečenje šipki, mašina za rolovanje navoja, sve za pogon kovačnice. Uplaćen je i avans za kupovinu još jednog CNC struga koji stiže početkom proleća.

Domaća trgovina je u prethodnoj godini ukupno investirala 1,2 miliona evra, što je na nivou plana. Najveća investicija je bila kupovina lokala u Čačku od strane Metalac Proletera. Ostale nabavke se odnose na: nabavku manjih dostavnih i većih teretnih vozila i modernizaciju maloprodajnih objekata. Pored toga, uloženo je u informatičku opremu, opremu za maloprodajne objekte i intelektualnu svojinu.

Ino trgovine su za 2023. godinu ukupno planirale 43 hiljade evra za investiciona ulaganja, od čega su realizovale 41%. Investicije se odnose na nabavku vozila.

ESG SEGMENT

U osnovi strategije Metalca a.d. je održivi razvoj Kompanije kroz balansirano ispunjenje ekonomskih, socijalnih i ekoloških ciljeva. To je eksplicitno sadržano u svim strateškim dokumentima – od Kodeksa poslovne etike i Kodeksa korporativnog upravljanja, do Strategije razvoja, odluka Fondacije „Metalac“, dokumenata IMS, odluka organa upravljanja Kompanijom.

EKOLOŠKI SEGMENT

U **Metalac AD** u toku 2023.godine posvećena je posebna pažnja zaštiti životne sredine. Sprovedeno je niz mera i aktivnosti od poboljšanja proizvodnih procesa kao i aktivnosti na podizanju energetske efikasnosti:

Instalirali smo solarne panele 3MWP

Izolovali smo toplovođe i uštedeli 33% gasa ili 200.000 m³

Potrošnja gasa u prethodnih 11 zimskih meseci (oktobar-mart)		
period	potrošnja gasa (m ³)	umanjenje (%)
2012/2013	668.262	38,13
2013/2014	553.384	25,28
2014/2015	508.192	18,64
2015/2016	518.949	20,33
2016/2017	709.558	41,73
2017/2018	654.256	36,8
2018/2019	604.232	31,57
2019/2020	591.138	30,06
2020/2021	673.477	38,61
2021/2022	689.319	40,02
2022/2023	413.471	
Prosečna potrošnja u prethodnih 10 zimskih meseci, bez 2022/2023	617.007	33,00%

- Renovirali smo cevovod za komprimovani vazduh i smanjili utrošenu energije u vrednosti 10.000 – 20.000€
- Nastavili smo sa zamenom LED rasvete

Ušteda energije ostvaruje se i kroz:

- Povećanje produktivnosti raznim alatima kao što su Kaizen, Lean, Six sigma, 5S, plavo sanduče
- Kupovinom savremene opreme koja je energetski efikasnija.

Finansiski pokazatelji:

- Ušteda električne energije(solari): 28.000.000,00 RSD
- Ušteda gasa: 6.000.000,00 RSD
- Svoju dugogodišnju posvećenost zaštiti životne sredine Metalac je potvrdio davne 2002. godine kada je sertifikovao ISO 14001.

Posedujemo i **FSC STANDARD (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL)**, što predstavlja pouzdanu vezu od proizvođača u rukama krajnjeg korisnika, unazad, preko odgovorne proizvodnje i racionalnog korišćenja drveta, do seče šuma koje su pod strogim nadzorom stručnjaka.

- U 2023. godini prate se parametri po ZD, koji se odnose na poboljšanje zaštite životne sredine, na dnevnom/mesečnom/kvartalnom i godišnjem nivou. U slučaju odstupanja odmah se traži uzrok i otklanjaju neusaglašenosti kroz korekcije i korektivne mere.

U **Metalac Posuđu** urađeno je unapređenje tehnološkog procesa na sistemu za tretman otpadnih voda emajlirnice i, nakon potvrde akreditovanih laboratorija za ispitivanje otpada, dobijen je mulj koji se odlaže na deponiju industrijskog otpada čime je značajno smanjen negativan uticaj na životnu sredinu kao i troškovi zbrinjavanja istog.

Ostvareni rezultati parametara koji utiču na životnu sredinu za 2023. godinu: smanjenje potrošnje gradske vode za 30% u odnosu na planiranu, potrošnja rečne vode je manja za 28%, potrošnja sumporne kiseline je manja za 23,1% kao i utrošak hemikalija na sistemu za tretman otpadnih voda za 16%. Takođe je smanjena količina otpadnog lima za 7%.

U **Metalac Printu** nabavljena je oprema za destilaciju međufaznog fluida i u cilju smanjenja opasnog otpada za 1,5 t/godini i ponovnog iskorišćenja u proizvodnji. Smanjena je potrošnja etila acetata za 20% ili 340 l unapređenjem na boci za polivanje sita. Smanjena je i potrošnja krpa za 7% odnosno 44% u odnosu na 2020. godine kada su uvedene nove krpe što za posledicu ima smanjenje generisanja opasnih apsorbentata. Kvalitetnom nabavkom i pravilnim terminiranjem smanjena je količina baliranog kartona za 33% ili za 94t.

U **Metalac Bojleru** smanjena je potrošnja električne energije po kg proizvoda za 9,4% kao i utrošak vode za 12%. U cilju smanjenja potrošnje izocijanata ugovorena je nova mašina za brizganje u cilju ostvarenja ciljane vrednosti i smanjena potrošnje materijala u proizvodnji.

U **Metalac Inku** svi parametri koji utiču na životnu sredinu su ispod postavljenih ciljeva, od 8% do 62%, osim škarta u pogonu inox sudopera (parametar je veći za 43%) i posledica je promene dobavljača lima i zbog dodatnih operacija za preradu i manipulaciju ima za posledicu povećan broj škart artikala.

U **Metalac FAD-u** ostvarenje parametara koji utiču na životnu sredinu su ispod ciljnih, osim količine otpadnih cevi koje su se koristile kod jedne pozicije. Najznačajniji parametri su utrošak električne energije koji je manji za 31,42% i utrošak gradske vode za 36,5%.

UPRAVLJANJE OTPADOM

- Odgovorno upravljamo otpadom
- Uključujemo sve zaposlene u upravljanje otpadom kroz edukacije kako pravilno da selektuju i upravljaju otpadom
- Svake godine zaposleni se upoznaju sa ekološkim novinama kao i sa postignutim rezultatim

• Za sva ZD vodi se dnevna evidencija predaje neopasnog i opasnog otpada i vrše interna i eksterna izveštavanja. Preko NRIZ redovno se rade najave kretanja opasnog otpada i za sve godine dostavljene su informacije o ukupnoj količini generisanog i zbrinutog otpada.

PREGLED ZBRINUTOG OTPADA (t)				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Opasan otpad	52,589	190,325	303,352	247,6
Neopasan otpad	24,23	15,6	27,63	10,02
Ukupno	76,819	205,925	330,982	257,6

Smanjena količina zbrinutog opasnog otpada je posledica unapređenja – emajlni otpad, čija količina je najvećim delom uticala na ukupnu količinu, nije predavan u 2023. godini.

Nakon završetka rada na optimizaciji procesa na tretmanu otpadnih voda emajlirnice predaja otpada je počela 2024. godine

• Metalac kao pravno lice koje stavlja ambalažu u promet angažovao je operatera sistema upravljanja ambalažnim otpadom koji poseduje dozvolu za obavljanje ove delatnosti. Sav ambalažni otpad koji je preuzet i prikupljen ponovo je iskorišćen, recikliran ili odložen kako bi se ispunili nacionalni ciljevi.

Pregled materijala korišćenog za pakovanje				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Papir i karton	206,707	173,904	207,989	199,228
Drvo	104,63	86,603	100,063	121,49
Plastika	22,101	15,837	21,127	26,69
Metalna ambalaža	0,374	0,39	0,525	0,509

POTROŠNJA VODE

- Zamenom dela vodovodne mreže, ventila i unapređenjem rada u odeljenju mlevenja emajla smanjena je potrošnja gradske vode:

Potrošnja vode (m ³)				
	2023.	2022.	2021.	2020.
Metalac AD	43,015	45,884	51,564	65,318
Metalac Bojler	1,784	2,187	2,029	1,594
Metalac Fad	4,569	4,944	41,973	20,393
Ukupno	49,368	53,015	95,566	87,305

NA(P)REDNI KORACI

Metalac je posvećen smanjenju uticaja GHG na **životnu sredinu** i svoj uticaj merimo i računamo.

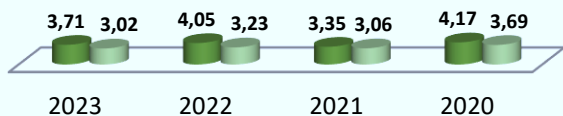
Uradili smo Gap analizu prema zahtevima standarda ISO 14064-1:2018 i pripremimo Scope 3 opseg za izveštavanje i pored toga što nemamo obavezu prema GHG Protokolu.

Scope1 & Scope2		Metalac Posuđe	Metalac Fad	Metalac Bojler	Metalac Inko	Metalac Print
2023	[kg]	3.900.115	508.988	1.325.170	637.913	2.882.877
	[kom]	4.793.515	143.706	70.436	82.465	14.317.453
Scope 1	[kg CO2e]	412.436	277.887	327.852	179.042	46.585
Scope 2	[kg CO2e]	14.068.342	1.343.590	748.288	572.479	399.717
Scope 1 + 2 / product	[kg CO2e]	14.480.777	1.621.477	1.076.140	751.521	446.302
Scope 1 / kg	[kg CO2e / FU]	0,11	0,55	0,25	0,28	0,02
Scope 2 / kg	[kg CO2e / FU]	3,61	2,64	0,56	0,90	0,14
Scope 1 + 2 / kg	[kg CO2e / FU]	3,71	3,19	0,81	1,18	0,15
Scope 1 / komad	[kg CO2e / FU]	0,09	1,93	4,65	2,17	0,00
Scope 2 / komad	[kg CO2e / FU]	2,93	9,35	10,62	6,94	0,03
Scope 1 + 2 / komad	[kg CO2e / FU]	3,02	11,28	15,28	9,11	0,03

Scope 1 & Scope 2 : Pregled po godinama

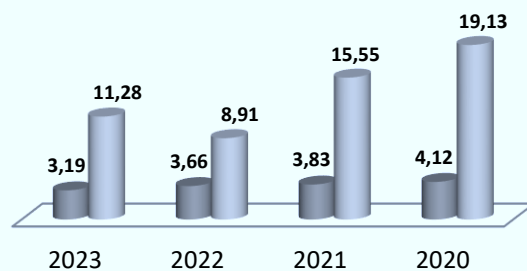
Metalac Posuđe

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

Metalac Fad

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

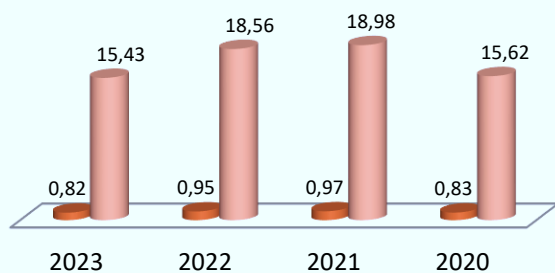
Metalac Inko

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

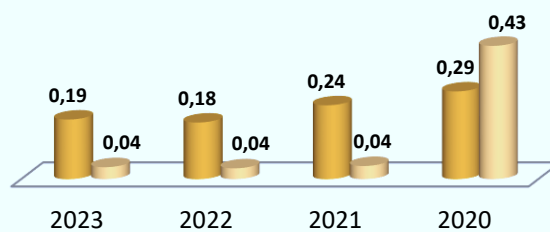
Metalac Bojler

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

Metalac Print

■ Scope 1 + 2 / kg ■ Scope 1 + 2 / komad

DRUŠTVENI SEGMENT (LJUDSKI RESURSI)

1. BROJ ZAPOSLENIH

Metalac Grupa je poslovnu 2023. godinu završila sa ukupno **2.040** zaposlenih, 4% manje u odnosu na 31.12.2022. godine.

Metalac a.d. i zavisna društva u okviru **Holdinga** sa ukupno 1.549 zaposlenih, postigla su smanjenje broja zaposlenih za 6% u odnosu na isti dan prethodne godine.

Proizvodna društva sa ukupno 912 zaposlenih, smanjila su broj zaposlenih za 10% u odnosu na isti dan prethodne godine. Najveće smanjenje ima Metalac Inko za 19%, većim delom po osnovu premeštaja zaposlenih u druga društva. Metalac Posuđe ima 10% ili 65 zaposlenih manje u odnosu na prethodnu godinu, od kojih je 34 oglašeno tehnološkim viškom.

Domaća trgovačka društva ukupno imaju 781 zaposlenog i povećala su broj zaposlenih za 3% usled rasta broja zaposlenih u Metalac Proleteru za 6%.

Ino trgovačka društva ukupno imaju jednog zaposlenog manje u odnosu na prethodnu godinu, broj zaposlenih je manji u Metrotu, a povećan u Metalac Marketu iz Podgorice.

METALAC GRUPA									
DRUŠTVO	XII/XII 2023-22. %	31.XII 2023.	REŽIJA	NORMA	VREME	31.XII 2022.	REŽIJA	NORMA	VREME
Metalac a.d.	100	247	205	-	42	248	203	-	45
Metalac Posuđe	90	585	133	322	130	650	141	368	141
Metalac Print	94	66	22	38	6	70	24	40	6
Metalac Inko	81	80	22	50	8	99	23	66	10
Metalac Bojler	96	85	26	56	3	89	27	56	6
Metalac FAD	91	96	39	53	4	105	43	58	4
UKUPNO	90	912	242	519	151	1013	258	588	167
Metalac Market	102	343	47	-	296	337	49	-	288
Metalac Trade	94	15	15	-	-	16	16	-	-
Metalac Digital	33	2	2	-	-	6	6	-	-
Metpor	100	2	2	-	-	2	2	-	-
UKUPNO	100	362	66	-	296	361	73	0	288
Metalac FTO	90	28	28	-	-	31	31	-	-
HOLDING	94	1549	541	519	489	1653	565	588	500
Metrot	82	14	14	-	-	17	17	-	-
M. H. Market Zg	100	4	4	-	-	4	4	-	-
Metalac Market Pg	104	51	9	-	42	49	9	-	40
Metalac Ukrajina	100	3	1	-	2	3	1	-	2
UKUPNO	99	72	28	-	44	73	31	-	42
Metalac Proleter	106	413	120	-	293	390	112	-	278
Metalac H. Market	120	6	6	-	-	5	5	-	-
UKUPNO	106	419	126	-	293	395	117	-	278
GRUPA	96	2040	695	519	826	2121	713	588	820

PROIZVODNA DRUŠTVA

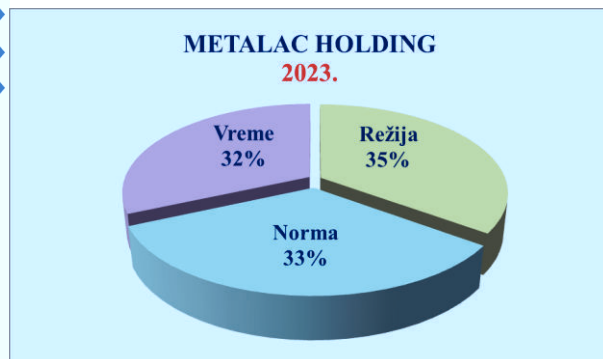
2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	242	Režija	258	Režija	94%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	151	Vreme	167	Vreme	90%
UKUPNO:	912	UKUPNO:	1013	UKUPNO:	90%

Od 912 zaposlenih u proizvodnim društvima, 57% su radnici u normi, 26% je režijskih radnika i 17% radnika „u vremenu”. U odnosu na isti dan prethodne godine, broj radnika u režiji manji je za 6%, u normi je manji za 12%, a broj radnika u vremenu je manji za 10%.

METALAC HOLDING

2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	541	Režija	565	Režija	96%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	489	Vreme	500	Vreme	98%
UKUPNO:	1549	UKUPNO:	1653	UKUPNO:	94%

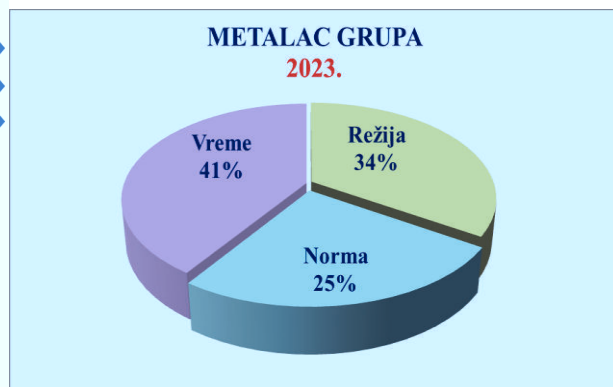

Od ukupno 1.549 zaposlenih u društvima na nivou **Holdinga**, radnici u normi čine trećinu zaposlenih i njihovo učešće u ukupnoj strukturi se u 2023. godini smanjilo za 2%.

Broj radnika u režiji je u odnosu na prethodnu godinu manji za 4%, u normi za 12% i u vremenu je manji za 2% u odnosu na strukturu prethodnoj godini.

METALAC GRUPA

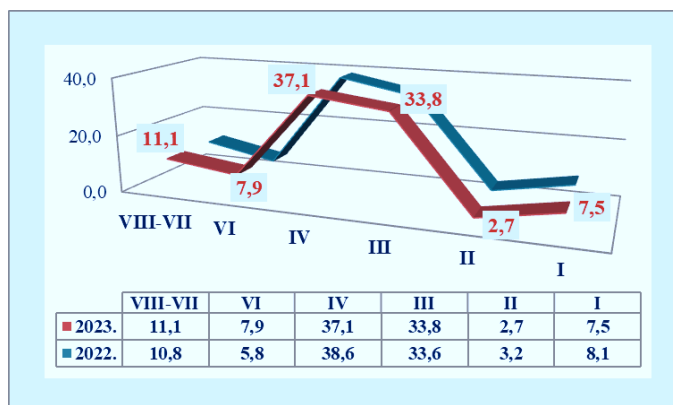
2023.		2022.		2023/2022.	
Režija	695	Režija	713	Režija	97%
Norma	519	Norma	588	Norma	88%
Vreme	826	Vreme	820	Vreme	101%
UKUPNO:	2040	UKUPNO:	2121	UKUPNO:	96%

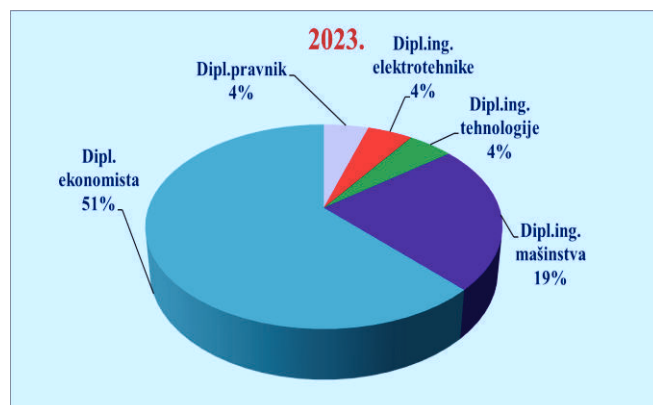
U strukturi na nivou **Grupe**, radnici u normi čine 25% ukupnog broja zaposlenih, pri tom je njihov broj 12% manji u odnosu na prethodnu godinu.

2. STRUKTURA ZAPOSLENIH

KVALIFIKACIONA STRUKTURA

NAJZASTUPLJENIJA ZANIMANJA

U kvalifikacionoj strukturi preovlađuju zaposleni sa srednjim nivoom kvalifikacije, koji čine 71% ukupnog broja zaposlenih u okviru Metalac Grupe.

Zaposlenih sa visokim obrazovanjem je 226 ili 11% ukupnog broja zaposlenih, među kojima su najzastupljeniji dipl. ekonomisti 51% i dipl. inženjeri mašinstva 19%.

STAROSNA I POLNA STRUKTURA

DRUŠTVO	STAROST POL	Metalac AD	Metalac Posude	Metalac Print	Metalac Inko	Metalac Bojler	Metalac FAD	Metalac Market	Metalac Trade	Metalac Digital	Metalac FTO	Metpor	Metalac HM NS	Metalac Proleter	Metrot	Metalac HM ZG	Metalac M. PG	Metalac Ukraj.	Ukupno
		31. XII 2023.																	
-20	M	-	4	1	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
	Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5
21-30	M	12	31	3	3	12	8	19	-	-	2	-	-	14	-	-	2	-	106
	Ž	15	33	4	5	1	-	16	-	1	-	-	-	48	-	-	4	-	127
31-40	M	34	72	9	16	19	20	51	-	-	9	-	1	26	-	-	4	1	262
	Ž	45	114	10	23	6	4	41	2	-	1	-	2	105	3	1	11	-	368
41-50	M	43	104	13	14	22	19	39	4	-	10	-	2	13	3	1	3	-	290
	Ž	46	73	8	12	12	3	93	8	1	-	-	1	132	5	2	19	-	415
51-60	M	20	83	10	5	10	30	18	-	-	4	-	-	10	2	-	1	1	194
	Ž	22	55	6	1	1	2	52	1	-	1	1	-	48	1	-	4	-	195
61-	M	6	10	2	1	-	7	9	-	-	1	-	-	6	-	-	2	-	44
	Ž	4	6	-	-	-	1	4	-	-	-	1	-	6	-	-	1	1	24
Ukupno	M	115	304	38	39	65	86	137	4	-	26	-	3	69	5	1	12	2	906
	Ž	132	281	28	41	20	10	206	11	2	2	2	3	344	9	3	39	1	1134
Ukupno zaposl.		247	585	66	80	85	96	343	15	2	28	2	6	413	14	4	51	3	2040
Prosečno godina		43	43	43	39	41	46	43	45	38	44	59	41	41	44	43	42	56	43

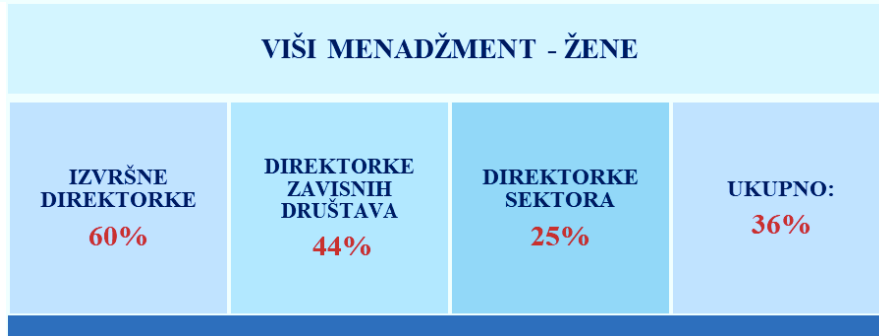
Prosečna starost zaposlenih u 2023. godini na nivou Grupe je 43 godine, kod proizvodnih društava najmanjih godina starosti su zaposleni u Metalac Inku sa prosečnih 38 godina, dok su najstariji zaposleni u Metalac FAD-u sa prosečnih 46 godina.

Kod polne strukture zaposlenih ukupno **na nivou Grupe**, usled preovlađujućeg broja žena na poslovima prodavaca u trgovinama Metalac Proletera i Metalac Marketa, **žene čine 56% zaposlenih** i njihovo učešće se u 2023. godini povećalo za 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Na nivou **proizvodnih društava** odnos je drugačiji, u korist **muškaraca** koji u strukturi dominiraju sa **58%**.

ZASTUPLJENOST ŽENA U MENADŽMENTU

Na novu Holdinga **muškarci** dominiraju i u obavljanju **rukovodilačkih pozicija** sa **60%** u odnosu na žene, pri tome je na **direktorskim** pozicijama na nivou Grupe **64% muškaraca** i **36% žena**.

3. ZDRAVLJE I BEZBEDNOST NA RADU

Bezbednost i zdravlje na radu su ključni aspekti društvene odgovornosti kompanije jer se odnose na brigu o dobrobiti zaposlenih i minimiziranje negativnih uticaja poslovanja na njihovo zdravlje i sigurnost.

Prilikom organizovanja rada i radnog procesa obezbeđuju se preventivne mere radi zaštite života i zdravlja radnika pre početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbeđuje najveća moguća zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primeni propisa u oblasti zaštite na radu, radnog prava, tehničkih propisa i standarda i propisa u oblasti zdravstvene zaštite.

U cilju obezbeđenja zaštite na radu izrađen je Akt o proceni rizika za radna mesta u radnoj okolini.

Kako bi se obezbedilo praćenje uslova rada dva puta godišnje se ispituju uslovi rada u radnoj okolini i to u zimskim i letnjim uslovima.

Vrše se redovni pregledi opreme sa aspekta njenog bezbednog rada o čemu se izrađuje izveštaj. Pored svake mašine su postavljena Uputstva za bezbedan rad zaposlenih na opremi i zaposleni su upoznati sa MSDS (bezbednosnim) listama.

Postavljeni su znakovi zaštite koji upućuju na prisustvo opasnosti, zabranjenih radnji, znakovi obaveznih radnji i znakovi važnih informacija za zaposlene.

Zaposleni su osposobljeni za bezbedan i zdrav rad prilikom zasnivanja radnog odnosa kao i periodično tokom rada i to prilikom promena tehnologije i nivoa rizika na radnim mestima u skladu sa Programom osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad.

STATISTIKA POVREDA NA RADU

Naziv društva	Broj povreda u 2023.	Broj povreda u 2022.	Promena 2023/2022. (%)
Metalac Posuđe d.o.o.	13	12	108%
Metalac Print d.o.o.	1	2	50%
Metalac Inko d.o.o.	5	2	250%
Metalac Bojler d.o.o.	6	3	200%
Metalac FAD d.o.o.	3	1	300%
Metalac a.d.	5	2	250%
UKUPNO	33	22	150%

Za svaku povredu se evidentira uzrok i težina povrede, broj izgubljenih radnih dana po osnovu povreda, kao i predlozi mera kojima bi se rizici od povređivanja eliminisali ili sveli na najmanju meru.

4. OBUKA I RAZVOJ ZAPOSLENIH

U 2023. godini održana je ukupno **91 obuka**, od strane 56 eksternih i 35 internih predavača, kojima je prisustvovalo ukupno **4.752 polaznika**, što je u proseku više od dve obuke po svakom zaposlenom u Grupi. Ukupno je ostvareno 1.188 dana obuke, od kojih 62% čine dani internih obuka.

Za top menadžment koji je u 2023. godini u fokusu imao jačanje svoje odgovornosti, organizovane su eksterne obuke na temu moć odgovornosti i lične strategije i odgovornosti.

Najznačajnije eksterne obuke za zaposlene u tehničkom sektoru organizovane su na temu industrije 4.0, robotizacije procesa u industriji, primene genetskih algoritama i veštačke nevrnalne mreže, a za zaposlene u komercijalnim sektorima zavisnih društava na temu razvoja pregovaračkih veština.

Aktuelne teme eksternih obuka bile su i ESG i CBAM izveštavanje, upravljanje otpadom, lean metoda, interna revizija, zaštita potrošača, upravljanje apsentizmom, elektronsko arhiviranje, talent i performance management, osnove sajber bezbednosti.

Za sve zaposlene u okviru Holdinga organizovane su obavezne interne obuke na temu usvojenog Biznis plana za 2023. godinu, zaštite životne sredine, bezbednosti i zaštite na radu, kao i obuke i vežbe iz protivpožarne zaštite.

Za sve prodavce Metalac Marketa održana je interna obuka na temu tehničkih karakteristika novog asortimana bojlera sa digitalnim i wifi upravljanjem.

Pokrenuta je Metalčeva poslovna škola namenjena edukaciji potencijalnih nasledinka i talenata, u okviru koje se svakog ponedeljka organizuju prezentacije za oko 60 zaposlenih na aktuelne teme iz svih oblasti poslovanja kompanije, održana je i NLP obuka za prvu grupu polaznika.

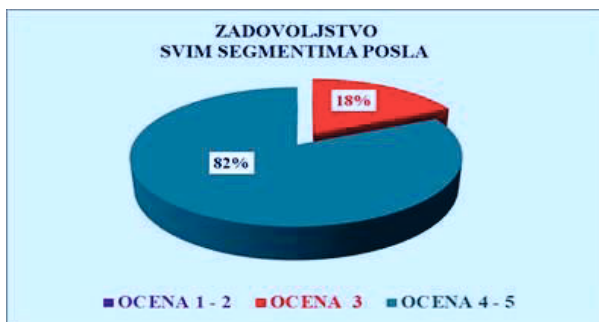
5. EVALUACIJA RADNIH PERFORMANSI

Evaluacija radnih performansi zaposlenih putem online upitnika je proces koji se sprovodi kroz samoocenjivanje i ocenjivanje zaposlenih od strane pretpostavljenih za zaposlene sa VSS i ocenjivanje svih ostalih zaposlenih. Ovim procesom se podstiču menadžeri da prate rad i rezultate svojih zaposlenih, jasno prenesu očekivanja, kroz otvorenu saradnju unaprede komunikaciju sa zaposlenim, pruže adekvatnu podršku, ohrabre i pomognu zaposlenom da podigne svoju radnu uspešnost, razvije potencijale i nove veštine koje će biti od obostrane koristi.

Feedback intervju (davanje povratne informacije zaposlenom i plan aktivnosti za njihovo unapređenje), kao najznačajniji korak procesa evaluacije, obavljen je za većinu ocenjenih zaposlenih sa visokom stručnom spremom.

6. ZADOVOLJSTVO I MOTIVACIJA ZAPOSLENIH

Nakon merenja zadovoljstva zaposlenih u proizvodnim društvima, u cilju analize motivacije i zadovoljstva zaposlenih različitim aspektima posla sa akcentom na uočene i najizraženije slabe tačke rada gde je prisutan nesklad između postojećeg i poželjnog zadovoljstva, a koje mogu uticati na rezultate rada, na fluktuaciju i apsentizam, u 2023. godini sprovedeno je ispitivanje zadovoljstva zaposlenih u Metalac Marketu sa istim ciljem, ali sa akcentom na ispitivanje i analizu efekta nove organizacije rada. Obuhvaćena je služba maloprodaje, tačnije region Vojvodine i zaposleni na radnim mestima poslovođa. Na kraju ispitivanja, 82% anketiranih sve segmente posla, novu reorganizaciju rada i njene efekte, sagledavaju i iskazuju iznadprosečnim ocenama 4-5, dok 18% iskazuje prosečno zadovoljstvo ocenom 3.

U 2023. godini ponovljeno je istraživanje zadovoljstva i motivacija zaposlenih sa visokim nivoom kvalifikacije, prvi put sprovedeno u prethodnoj godini. Anonimnim anketiranjem obuhvaćeni su svi nivoi visokoobrazovanih, izuzev top menadžmenta. Cilj je bio da se ustanovi stepen zadovoljstva i motivacije zaposlenih sa aspekta pripadnosti sektoru (komercijalnom, tehničkom ili ostalim poslovima) i sa aspekta pripadnosti starosnoj dobi zaposlenih (X, Y, Z generacija), a koji direktno utiču na stav i odnos prema poslu,

rezultate i organizaciju klimu, motivaciju, apsentizam i fluktuaciju. Za odabrane aspekte posla korišćena je petostepena skala sa rasponom ocena 1 do 5.

KATALOG BENEFITA

U cilju jačanja employer brandinga pripremljen je katalog benefita na koje imaju pravo ili koje mogu ostvariti zaposleni u Metalcu, a koji sadrži najpre **24 različitih davanja i benefita** koji su predviđeni zakonom i kolektivnim ugovorom, kao i dodatne **33 pogodnosti i podsticaja** koje u ovom trenutku mogu ostvariti zaposleni kompanije.

Zaposleni Metalca uvek može da računa na primenu i potpuno ispunjenje svih zakonom predviđenih obaveza, (zarada, topli obrok, regres, prevoz, jubilarna nagrada, godišnji odmor...), uvek može da računa na podršku i pomoć ne samo sebi, već i članovima svoje porodice (stipendije, solidarna pomoć, nagrade i pomoć Fondacije Metalac...) i uvek može da računa na konkretne podsticajne pogodnosti, ukoliko su iznad proseka, rade više i bolje od drugih (menadžerske i radničke premije, nagradni vaučeri, bonusi, plavo sanduče, dodatno penziono osiguranje...).

7. DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Kompanija Metalac godišnje izdava za skoro 1 milion evra za ekološke projekte, edukacije zaposlenih, pospešivanje nataliteta, za rekreaciju i odmor radnika, razvoj sporta u Gornjem Milanovcu, kulturu i infrastrukturu lokalne zajednice i druge vidove društveno odgovornog poslovanja. Poslovna etika i transparentnost, briga za ljude i poštovanje ljudskih prava, kvalitet proizvoda i usluge, briga za životnu sredinu i društvenu zajednicu, jačaju korporativnu reputaciju i odnose sa internim i eksternim korisnicima i akcionarima.

Fondacija Metalac u osamnaest godina postojanja u akcijama »Za budućnost rastemo zajedno«, sa preko 1 milion evra, nagrađeno je više od 900 beba. Poslednjih osam godina podsticaj natalitetu je iskazan i povećanjem novčanih nagrada na 1.000 evra za prvo, 2.000 za drugo, 3.000 za treće i tako redom.

Zahvaljujući pomoći kompanije Metalac i 2023. godine deca u predškolskim ustanovama su dobila novogodišnje paketiće.

Kompanija je ostala dosledna ulaganju i podršci razvoju sporta. U okviru klubova Sportskog društva „Metalac“ takmiči se više od 600 sportista, pored njih u ovim sportskim klubovima trenira veliki broj osnovaca i srednjoškolaca, što je više od polovine svih sportista u opštini Gornji Milanovac. Kompanija je donator Fudbalskom klubu „Metalac“, Klubu malog fudbala „Kolorado“, Kuglaškom klubu „Metalac-Inox“, Šahovskom klubu „Metalac-Takovo“, Muškom odbojkaškom klubu „Metalac-Takovo“, Ženskom rukometnom klubu „Metalac-Gornji Milanovac“, Rukometnom klubu „Omladinac“. U 2012. godini završena je izgradnja modernog evropskog stadiona sa 4.500 mesta, za potrebe sportista i svih građana Gornjeg Milanovca i Fudbalskog kluba „Metalac“.

Politika Kompanije u oblasti kvaliteta i zaštite životne sredine obezbeđuje očuvanje životne sredine kroz proizvodnju zdravih proizvoda, podizanje ekonomičnosti u potrošnji materijala, energije i drugih prirodnih resursa, smanjenje štetnog otpada, poštovanje zakonskih zahteva i propisa primenljivih na proizvode, životnu sredinu i druge segmente poslovanja. Politika zaštite životne sredine obezbeđuje i internu i eksternu komunikaciju sa zaposlenima i svim zainteresovanim stranama, uvećanje kapitala, zaposlenima sigurnost i bezbednost na radu i rast standarda, a okruženju dobrog komšiju i koliko je moguće, pomagača u društvenim potrebama i aktivnostima.

Kompanija Metalac tako potvrđuje zašto već godinama ima reputaciju društveno odgovorne i, nadasve, jedne od najzdravijih Kompanija u Srbiji.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Metalac a.d. ima svoje kodekse i to Kodeks korporativnog upravljanja, koji u svemu podržava OECD Corporate Governance Code, kao i Kodeks poslovne etike. Oba dokumenta objavljena su na internet stranici društva na srpskom i engleskom jeziku. Principi korporativnog upravljanja i poslovne etike implementirani su kroz interna akta kompanije. Nadzorni i Izvršni odbor, kao i organi upravljanja u zavisnim društvima, vode računa o primeni usvojenih principa kod odlučivanja o konkretnim pitanjima iz domena svojih nadležnosti u svim oblastima poslovanja Kompanije.

Politike i procedure kojima se obezbeđuje da se prilikom donošenja poslovnih odluka uzimaju u obzir interesi stakeholder-a sadržane su i u Poslovnoj politici, koja je, odmah po usvajanju od strane Nadzornog odbora, dostupna javnosti putem internet stranice Kompanije.

Praksa korporativnog upravljanja obezbeđuje ravnopravan tretman akcionara u pogledu ostvarivanja njihovih prava predviđenih zakonom i Statutom. Nadzorni i Izvršni odbor obezbeđuju visok nivo javnosti i transparentnosti, kao i da putem internet stranice budu dostupne sve potrebne informacije, dokumentacija, materijali i poslovni rezultati potrebni za donošenje odluka skupštine i ostvarivanje uloge zainteresovanih strana u korporativnom upravljanju.

Pravna i organizaciona podrška organima upravljanja u obavljanju njihovih funkcija, praćenje i razvijanje politike i prakse korporativnog upravljanja, staranje o pravima akcionara, razvoj odnosa sa investitorima i ostalim nosiocima interesa u društvu, uspostavljanje efikasne interne komunikacije između organa Kompanije, obezbeđena je kroz funkciju sekretara društva.

Funkcija internog nadzora obezbeđena je kroz rad posebne i nezavisne Službe unutrašnjeg nadzora poslovanja i kroz rad Komisije za reviziju Nadzornog odbora, koja vrši nadzor nad unutrašnjim nadzorom poslovanja.

Nadzorni odbor tokom godine kontinuirano prati primenu usvojenih principa korporativnog upravljanja i usklađenost ponašanja i delovanja u skladu sa usvojenim principima svih učesnika korporativnog upravljanja i preduzima potrebne aktivnosti na predupređenju nastupanja potencijalnih neusaglašenosti.

AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Ukupno planirane investicije za 2024. godinu za Metalac Grupu iznose **4,5 miliona evra**, a predviđene su za: nabavku nove opreme, modernizaciju postojeće, ulaganje u proces digitalne transformacije poslovanja, kao i usavršavanje zaposlenih u različitim oblastima poslovnih aktivnosti.

Izvori finansiranja investicionih projekata su planirani kroz zaduženje kod banaka u iznosu od 1 milion evra (22% od ukupne vrednosti investicija), a ostatak iz sopstvenih izvora.

U ukupnom iznosu investicionih aktivnosti, 90% se odnosi na ulaganje u stalnu imovinu, 7% na investiciono održavanje, a preostala 3% je predviđeno za stručno usavršavanje zaposlenih.

U okviru ulaganja u stalnu imovinu, najveće učešće imaju proizvodna društva u iznosu od 2,6 miliona evra (59%) i Metalac a.d. u iznosu od 1 milion evra (22%).

Metalac Posude, kao najveće zavisno društvo Metalca, planira investicije u iznosu 1,15 miliona evra u procese: zaokruženja tehnologije, proširenje proizvodnih kapaciteta, zamenu dotrajale opreme i nastavak delimične automatizacije procesa proizvodnje u pogonu MOL i PZO, kao i ulaganje u razvoj novih proizvoda.

Metalac Print u okviru svojih ulaganja u 2024. godini planira nabavku case makera (slotera i lepilice u liniji) što će omogućiti štampanje na većem formatu (1200 mm), korišćenje većeg broja boja, automatsko lepljenje i buntovanje.

Metalac Inko u 2024. godini planira da svoje investicione aktivnosti usmeri u zamenu amortizovane opreme i alata u pogonu LP, nabavku nove opreme i alata u cilju povećanja produktivnosti, proširenja ponude, a deo sredstava će biti uloženi u unapređenje radnih uslova.

Metalac Bojler, sredstva u iznosu od 0,6 miliona evra planira da uloži u nabavku dva automata za kružno zavarivanje sa izvorima struje, ekscentar prese od 125 t, opremu za plastificiranje u boji, kompresor od 132 kW, mašinu za ispitivanje kazana na pritisak, sušaru za bojlere za grejanje, rol mašinu za omotače kazana flat, ms, ezv i mb, dizalice, manipulatore, viljuškar i alate za nove proizvode, a sve u cilju povećanja produktivnosti i prodaje i smanjenja troškova i reklamacija.

Metalac FAD u narednoj godini planira nova ulaganja u opremu iznosu od 0,2 miliona evra. Plan investicija uključuje osavremenjavanje opreme (zamenom dotrajalih alata i mašina) čime će se postići kontinuitet procesa proizvodnje, poboljšanje uslova za rad zaposlenih, veća produktivnost i bolji kvalitet obrade.

Domaće i ino trgovine uglavnom planiraju investicije u kupovinu novih manjih dostavnih vozila, ulaganja u opremu u radnjama i skladištima ili sitnije adaptacije objekata.

Metalac a.d. za narednu godinu planira investicije u rekonstrukciju šest trafo stanica sa ciljem prilagođavanja potrebama solarne elektrane (preneta investicija iz 2023. godine). U planu je ulaganje u sanaciju krova na zgradi bivše MK Rudnik.

Metalac Market će u narednoj godini nabaviti tri nova dostavna vozila i uložiti u opremu u prodavnicama.

Metalac Trade planira da u 2024. godini izvrši rekonstrukciju grejanja i nabavi putničko vozilo.

Metalac Home Market a.d. je planom predvideo adaptaciju magacinskog prostora i nabavku opreme za MP objekte.

Metalac Proleter a.d. će sredstva predviđena za investicije uložiti u kupovinu lokala u Čačku i u izgradnju i opremanje objekta za preradu mesa.

Investiciono održavanje je uglavnom zastupljeno kod proizvodnih društava, a odnosi se na remont i servisiranje radnih pozicija, kao i ugradnju novih automatskih računarskih sistema upravljanja.

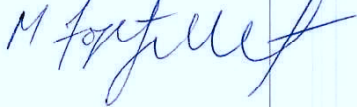
Kao i svake godine, za investicioni segment u delu stručnog usavršavanja zaposlenih planirana su sredstva koja će biti implementirana u oblasti komercijalnih, finansijskih i proizvodnih aktivnosti, a biće realizovana preko različitih obuka i seminara.

BITNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

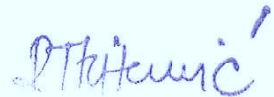
Od dana bilansa pa do dana objavljivanja ovog izveštaja, nije bilo bitnih poslovnih događaja koji bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja ili na poslovanje društva.

Gornji Milanovac, 04. april 2024. godine

Milan Đorđević, dipl. ecc.
Direktor sektora računovodstva, finansija i poreza

Radmila Trifunović, dipl. ecc.
Generalni direktor

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, konsolidovani godišnji finansijski izveštaj društva Metalac a.d. iz Gornjeg Milanovca za 2023. godinu sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Direktor sektora računovodstva, finansija i poreza

Milan Đorđević, dipl. oec.

Zakonski zastupnik
Generalni direktor

Radmila Trifunović, dipl. oec.

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O ODOBRENJU GODIŠNJIH KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

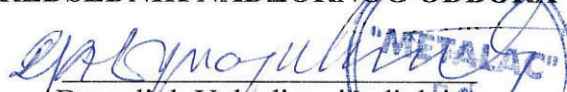
Na osnovu člana 441. stav 1. tačka 5. Zakona o privrednim društvima, člana 56. Statuta Metalca a.d. iz Gornjeg Milanovca i člana 20. stav 1. tačka 2. Poslovnika o radu, Nadzorni odbor je na trećoj sednici održanoj dana 26. aprila 2024. godine, doneo

O D L U K U

Prihvata se Godišnji konsolidovani izveštaj o poslovanju Metalca a.d. za 2023. godinu sa Izveštajima Nadzornog odbora i Izveštajem i mišljenjem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji godišnjih finansijskih izveštaja za 2023. godinu i upućuju skupštini društva na usvajanje.

Izveštaji iz prethodnog stava sastavni su deo ove odluke.

PREDSEDNIK NADZORNOG ODBORA

Dragoljub Vukadinović, dipl. ing.

U Gornjem Milanovcu, dana 22. maja 2024. godine.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Direktor sektora računovodstva, finansija i poreza

Milan Đorđević, dipl. oec.

Zakonski zastupnik
Generalni direktor

Radmila Trifunović, dipl. oec.

